

ETUI-REHS
European Trade Union Institute

RESEARCH

EDUCATION

HEALTH & SAFETY

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο 2007-2013: Ενα Εγχειρίδιο Για Συνδικαλιστικές Οργανώσεις

European Trade Union Confederation
(ETUC)

ToGether[®]
SINCE 1957

Produced with financial support
from the European Community

Περιεχόμενα

■ Πρόλογος, John Monks, Γενικός Γραμματέας, ETUC	2
■ Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτό το εγχειρίδιο, Jeff Bridgford, ETUI-REHS	3
■ Τα διαρθρωτικά ταμεία και η στρατηγική της ETUC, Józef Niemiec, Συνομοσπονδιακός Γραμματέας της ETUC	4
■ Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στηρίζει τον κοινωνικό διάλογο και τους κοινωνικούς εταίρους, Dominique Be, ΓΔ Απασχόληση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	8
■ Τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία 2007-2013 εν συντομία (από το Κεφάλαιο 13 του Εγχειριδίου «Συνδικαλιστικές οργανώσεις και διεθνή σχέδια» 6η έκδοση)	11
■ Εταιρική σχέση εντός του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, Claude Denagtergal, ETUC	18
■ Σωστή πρακτική των συνδικαλιστικών οργανώσεων ως προς τη χρήση του ΕΚΤ (Alan Manning, TUC, Charlotta Krafft, SACO, Ornella Cilona, CGIL, Luis Galiano, UGT-E και Paco Moreno, CC.OO.)	20
■ Παραρτήματα:	45
• Θεμελιώδη κοινοτικά κείμενα 2007-2013	
• Επιμορφωτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στα πλαίσια του σεμιναρίου του τμήματος επιμόρφωσης του ETUI-REHS με τίτλο “Χρήση του ΕΚΤ για την ανάπτυξη συνδικαλιστικών σχεδίων”, 10-13 Ιουνίου 2007, Escuela Sindical Juan Muñiz Zapico, Μαδρίτη	
• Χρήσιμοι ιστότοποι	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στόχος του οδηγού αυτού είναι η παροχή στήριξης στους συνδικαλιστικούς εκπροσώπους που μετέχουν σε διάφορες επιτροπές που υπάγονται στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Ο οδηγός παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις πιο πρόσφατες μεταρρυθμίσεις του ΕΚΤ και άλλων διαρθρωτικών ταμείων καθώς και σχετικά με τις αρχές εταιρικών σχέσεων στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Επίσης παρουσιάζει μία σειρά παραδειγμάτων σωστής πρακτικής των συνδικαλιστικών οργανώσεων ως προς τη χρήση του ΕΚΤ.

Ελπίζουμε αυτός ο οδηγός να αποτελέσει χρήσιμο μέσο για την καλύτερη συμμετοχή των συνδικαλιστικών οργανώσεων στην εφαρμογή κοινοτικών διαρθρωτικών πολιτικών και ιδιαίτερα του ΕΚΤ.

Στόχος των διαρθρωτικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να συμβάλλουν στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και να προωθήσουν μία κοινωνία πλήρους απασχόλησης, ίσων ευκαιριών, κοινωνικής ένταξης και συνοχής και, κατά συνέπεια, με την ευρύτερη έννοια, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Πρότυπο.

Για την ETUC, η αρχή της εταιρικής σχέσης αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα για την εξασφάλιση της επιτυχούς εκτέλεσης των μέτρων των διαρθρωτικών ταμείων. Οι ποιοτικές εταιρικές σχέσεις πρέπει να συνεχίζονται με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε κάθε στάδιο παρέμβασης των ταμείων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο είναι το μόνο ταμείο που εξαρτάται από την ενεργή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην ευρωπαϊκή Επιτροπή του. Πιστεύουμε ότι αυτή η συμμετοχή εξασφαλίζει αξιόλογη πρόσθετη αξία και μας λυπεί ότι αυτού του είδους η συμμετοχή δεν επεκτείνεται και στα άλλα διαρθρωτικά ταμεία.

Το ΕΚΤ είναι το πρωταρχικό μέσο στήριξης της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση. Η ΕΣΑ πρέπει να ενσωματωθεί έμπρακτα στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές πολιτικές της αγοράς εργασίας, καθώς και στους στόχους του ΕΚΤ. Αυτό σημαίνει την περαιτέρω συμβολή του ΕΚΤ στην επίτευξη των στόχων μεταβολής σε μία κοινωνία της γνώσης και στην προώθηση της δια βίου μάθησης, και γενικότερα στην εφαρμογή της Στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Η Ευρώπη χρειάζεται να επενδύσει γενναiόδωρα στο ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο αποτελεί αναμφίβολα το πιο σημαντικό και ανταγωνιστικό προσόν κάθε κοινωνίας. Αυτή η επένδυση θα πρέπει να προβλέπει τις κοινωνικές μεταβολές που προκύπτουν από την κοινωνία της γνώσης, ενώ παράλληλα θα προσφέρει λύσεις σε θέματα τήρησης και δημιουργίας θέσεων εργασίας, θα αυξάνει την παραγωγικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, θα υποδεικνύει καινοτόμους και πιο αποτελεσματικούς τρόπους οργάνωσης της απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών επενδύσεων στην περαιτέρω κατάρτιση των εργαζομένων, την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και την προώθηση ίσων ευκαιριών. Αυτό είναι το κλειδί της Ευρώπης για το μέλλον.

John Monks

Γενικός Γραμματέας της ETUC

ΠΩΣ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Αυτό το εγχειρίδιο, που εκδίδεται από το ETUI-REHS σε συνεργασία με την ETUC, αποτελεί συνέχεια του «Οδηγού για συνδικαλιστές» που εκδόθηκε από την ETUC κατά το προηγούμενο πρόγραμμα διαρθρωτικών ταμείων από 2000-2006.

Στόχος του είναι η παροχή στήριξης στους συναδέλφους συνδικαλιστές από τα 12 νέα κράτη μέλη, που συμμετέχουν για πρώτη φορά στο ΕΚΤ.

Επικεντρώσαμε το ενδιαφέρον μας στο ΕΚΤ, ως ένα από τα κύρια μέσα για την προώθηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση και ως συνδρομή στο «Ευρωπαϊκό Τρίγωνο της Γνώσης» (έρευνα, καινοτομία και εκπαίδευση στην ΕΕ).

Στην πραγματικότητα, είναι η πρώτη φορά που ο Κανονισμός δίνει έμφαση στη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, ορίζοντας μία αρμόζουσα πιθανή παροχή για «ανάπτυξη ικανοτήτων» που αποσκοπεί στην ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου και των δραστηριοτήτων που ανέπτυξαν από κοινού οι κοινωνικοί εταίροι.

Στόχος του οδηγού είναι:

- η παροχή γενικών πληροφοριών σχετικά με τη νέα διάρθρωση του ΕΚΤ για την περίοδο 2007-2013
- να ευαισθητοποιήσει τα συνδικάτα ως προς τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συμμετάσχουν στην εφαρμογή του ΕΚΤ, σε διαφορετικά στάδια και επίπεδα, αλλά ιδιαίτερα στις «Επιτροπές παρακολούθησης», όπου ζητείται από τα συνδικάτα να προσφέρουν καθοδήγηση ως προς τις πρωτοβουλίες και τη συνάφεια ανάμεσα στις χρηματοοικονομικές παρεμβάσεις και τους κύριους στόχους για τους εργαζόμενους
- να δείξει στους συνδικαλιστές πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν το ΕΚΤ για να ασκήσουν επίδραση στις πολιτικές απασχόλησης και καινοτομίας στις χώρες τους.

Στο παράρτημα, το εγχειρίδιο παρέχει υλικό κατάρτισης που χρησιμοποιήθηκε από το ETUI-REHS και την ETUC στο πρώτο τους κοινό σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη τον Ιούνιο του 2007 με θέμα «**Επαγγελματική κατάρτιση για τον σχεδιασμό και την υποβολή σχεδίων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου**». Ελπίζουμε οι συνάδελφοί μας να εμπνευστούν από τα παραδείγματα ορθής πρακτικής που παρουσιάστηκαν στη Μαδρίτη, και τα οποία περιγράφονται εδώ.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους John Monks, Józef Niemiec και Claude Denagtergal από την ETUC, την Ornella Cilona και τον Roberto Pettenello από τη CGIL, τη Charlotta Krafft από τη SACO, τον Alan Manning από την TUC, τον Luis Galiano από την UGT-E και τον Paco Moreno από τις CC.OO, καθώς όλοι τους συνέβαλαν στη συγκέντρωση αυτού του υλικού και τη μεταβίβαση των γνώσεών τους σε αυτόν τον τομέα εργασίας. Ευχαριστώ επίσης τη Silvana Pennella, υπεύθυνη της υπηρεσίας πληροφοριών ΕΕ του ETUI-REHS, καθώς συντόνισε αυτή την πρωτοβουλία και την έφερε σε πέρας με επιτυχία.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα τον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Dominique Be, αναπληρωτή προϊστάμενο διοικητικής μονάδας για τον συντονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου της ΓΔ Απασχόληση, για την πολύτιμη βοήθεια και τις συμβουλές του.

Ο παρόν οδηγός εκδόθηκε στα Αγγλικά και τα Γαλλικά. Η ETUC και το ETUI-REHS είναι διατεθειμένοι να συνεργαστούν με συνομοσπονδίες για να καταστήσουν δυνατή τη μετάφρασή του στις εθνικές τους γλώσσες.

Jeff Bridgford

Διευθυντής – Τμήμα Επιμόρφωσης
ETUI-REHS

ΤΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΑΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ETUC

Κατ'αρχήν πρέπει να συγχαρώ το Τμήμα επιμόρφωσης του ETUI-REHS για την προετοιμασία αυτής της επιμορφωτικής δραστηριότητας σχετικά με την περίοδο προγραμματισμού του ΕΚΤ 2007-2013. Είμαι πεπεισμένος ότι θα βοηθήσει τις οργανώσεις-μέλη της ETUC να συμμετάσχουν σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ταμείο.

Η ETUC πάντα τόνιζε την ανάγκη ενδυνάμωσης των διαρθρωτικών πολιτικών της διευρυμένης ΕΕ, καθώς οι αρχές συνοχής και αλληλεγγύης επικυρώνονται από τη Συνθήκη και αποτελούν δύο από τις πιο σημαντικές αρχές για την ένταξη των ενδιαφερόμενων λαών και εδαφών. Είναι απαραίτητο η πολιτική συνοχής να βοηθήσει στην εύρεση λύσεων σε πληθώρα προκλήσεων (παγκοσμιοποίηση, διεύρυνση, κλπ.), ενώ παράλληλα θα πρέπει να αμβλύνει τις ανισότητες μεταξύ των περιφερειών και να προωθεί μία κοινωνία πλήρους απασχόλησης, ίσων ευκαιριών, κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής συνοχής, με άλλα λόγια το κοινωνικό μας πρότυπο.

Οι γενικές κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής για την περίοδο 2007-2013 έχουν ήδη οριστεί, όπως έχει οριστεί και η γενική χρηματοδότησή της· οι δύο αυτοί παράγοντες καθορίζουν τους κανόνες και τον προϋπολογισμό για την περίοδο αυτή.

Όπως θα γνωρίζετε, η ETUC παρουσίασε τη θέση της (τον Οκτώβριο του 2004) ως προς την πολιτική συνοχής της Ένωσης κατά την περίοδο που ακολούθησε το 2006 και αργότερα (το Δεκέμβριο του 2005) ως προς τις χρηματοοικονομικές προοπτικές για την περίοδο 2007-2013. Έτσι μας δόθηκε η δυνατότητα να παρουσιάσουμε τη θέση και τα αιτήματά μας για τις συζητήσεις μεταξύ των διάφορων θεσμικών οργάνων της ΕΕ τα τελευταία χρόνια. Θα επανέλθω στις προτεραιότητές μας εντός ολίγου.

Το Συμβούλιο της Σεβίλλης επικέντρωσε τις συζητήσεις κυρίως στο μέλλον του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού, σημειώνοντας ότι δεν θα υπάρξουν αλλαγές στους κανονισμούς των ταμείων αλλά ότι η ΕΕ αποφάσισε την αναθεώρηση της χρηματοδότησης των ευρωπαϊκών πολιτικών το 2009.

Έτσι, θα επικεντρωθώ σε κάποια σημεία καίριας σημασίας, τα οποία ελπίζω να σχετίζονται με τις εργασίες σας κατά τη διάρκεια αυτού του τριήμερου σεμιναρίου. Θα ήθελα να επικεντρωθώ περισσότερο στο ρόλο της ETUC, στα πρωταρχικά αιτήματά μας και στις βραχυπρόθεσμα απαραίτητες ενέργειες.

Μια νέα αρχιτεκτονική για την πολιτική συνοχής, για μια πιο έμπρακτη ενσωμάτωση των στόχων της Λισσαβόνας

Το 2007, οι κανόνες υπέστησαν σημαντικές αλλαγές για λόγους αποκέντρωσης και απλούστευσης. Σε γενικές γραμμές, η ETUC καλωσόρισε αυτή τη νέα προσέγγιση, ενώ τόνισε την ανάγκη για αποτελεσματικό συντονισμό των πολιτικών της ΕΕ, ιδιαίτερα με τη Στρατηγική της Λισσαβόνας.

Αντίστοιχα, η ETUC θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική τη ρητή αναφορά του γενικού κανονισμού στους στόχους της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ, και ιδιαίτερα το γεγονός ότι η πολιτική συνοχής πρέπει να εμπεριέχει τους στόχους αυτούς και να αποτελέσει μία ουσιαστική βάση για την επίτευξή τους μέσω εθνικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Παράλληλα, η ETUC στηρίζει την εστίαση των θεμάτων προτεραιότητας **γύρω από τρεις βασικούς στόχους: σύγκλιση, περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση, και ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία.**

Σχετικά με τη **σύγκλιση**, η ETUC θεωρεί ότι οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες της διευρυμένης Ένωσης που υστερούν σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ, πρέπει να παραμείνουν προτεραιότητα, αλλά ότι προσωρινή αρωγή

θα πρέπει να παρέχεται στις περιφέρειες όπου το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ είναι κάτω του 75% του μέσου όρου για την ΕΕ των 15 (τη λεγόμενη «στατιστική επίπτωση» της διεύρυνσης) και οι οποίες, κατά συνέπεια, δεν «πλούτισαν γρήγορα».

Η ETUC θεωρεί ότι ίσως πράγματι ο στόχος της **περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης** να είναι δύσκολο να υλοποιηθεί κατά το τρέχον πρόγραμμα. Είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί η κοινωνική διάσταση της περιφερειακής ανάπτυξης και τα κράτη μέλη να παρέχουν τη δυνατότητα διασύνδεσης με τα εθνικά σχέδια δράσης για απασχόληση και με τα εθνικά σχέδια δράσης για ένταξη. Η εφαρμογή και των δύο αυτών παραμέτρων είναι πρωτεύουσας σημασίας, μέσω περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων που βοηθούν τις περιοχές να προβλέψουν και να προωθήσουν αλλαγές στην οικονομία ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά τους και την ελκυστικότητά τους λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και δεύτερον, μέσω προγραμμάτων που ορίστηκαν σε κατάλληλο εδαφικό επίπεδο και που βοηθούν τους ανθρώπους να προετοιμαστούν και να προσαρμοστούν ως προς τις οικονομικές αλλαγές.

Ωστόσο, σε σχέση με την επιλεξιμότητα των περιοχών, αν και τα κράτη μέλη, σε στενή συνεργασία με τις περιφέρειες, είναι τα πλέον ικανά να υποδείξουν τους τομείς που χρειάζονται την περισσότερη βοήθεια, τονίζουμε κάθε φορά ότι τα διαρθρωτικά ταμεία είναι πολιτική της ΕΕ που εφαρμόζεται με βάση μία σειρά κοινών αρχών και στόχων, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε στροφή προς την επανεθνικοποίηση αυτής της πολιτικής. Συνεπώς, είναι πρωτεύουσας σημασίας να οριστούν αντικειμενικά κριτήρια επιλεξιμότητας, κατοχυρώνοντας παράλληλα ιδανική διάρθρωση και ισορροπία ανάμεσα στο ευρωπαϊκό, το εθνικό και το περιφερειακό επίπεδο.

Ιδιαίτερη ικανοποίηση για την ETUC αποτελεί το ότι, με βάση την εμπειρία της πρωτοβουλίας INTERREG, τέθηκε ένας νέος στόχος **Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας**, που σκοπό έχει να προωθήσει την αρμονική και ισορροπημένη ένταξη εντός του εδάφους της Ένωσης χάρη στη συνεργασία μεταξύ των μελών της πάνω σε σημαντικά κοινοτικά θέματα σε διασυνοριακό, διεθνικό και διαπεριφερειακό επίπεδο.

Πράγματι, η συνεργασία και οι δράσεις πρέπει να ενισχυθούν σε διασυνοριακό, διεθνικό και διαπεριφερειακό επίπεδο. Η θετική εμπειρία των συνδικάτων από τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν τα 41 Διαπεριφερειακά Συμβούλια Συνδικαλιστικών Ενώσεων (ITUC), ακόμη και σε περιοχές που συνορεύουν με τα νέα κράτη μέλη, αποδεικνύουν ότι αυτή είναι η σωστή πορεία που πρέπει να ακολουθήσουν.

Η ETUC στηρίζει τη στρατηγική προσέγγιση που προτείνει η Επιτροπή με γνώμονα την **απλούστευση** και ιδιαίτερα την καθιέρωση ετήσιου στρατηγικού διαλόγου με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα που πρέπει να αξιολογήσουν την πρόοδο που σημειώθηκε επί των στρατηγικών προτεραιοτήτων και τα επιτευχθέντα αποτελέσματα.

Η ETUC καλωσορίζει το γεγονός ότι οι κοινωνικοί εταίροι σε ευρωπαϊκό επίπεδο συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις για τη δημιουργία ενιαίου στρατηγικού εγγράφου για την πολιτική συνοχής. Ομοίως, είναι απαραίτητη η δέουσα συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις διαβουλεύσεις σε εθνικό επίπεδο πάνω στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς που καθιέρωσαν τα κράτη μέλη.

Η ETUC στηρίζει επίσης την ιδέα μεγαλύτερης αποκέντρωσης με την ανάθεση περισσότερων αρμοδιοτήτων στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, τηρώντας παράλληλα χρηματοοικονομική πειθαρχία, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή θα διασφαλίζει τη συνέπεια ως προς τις ευρωπαϊκές πολιτικές και τους ευρωπαϊκούς στόχους καθώς και το συντονισμό μεταξύ του ευρωπαϊκού, του εθνικού και του περιφερειακού επιπέδου, με στόχο την αποφυγή όποιων ανισοτήτων μεταξύ και εντός των κρατών μελών.

Είναι πεποίθηση της ETUC ότι η **αρχή εταιρικής σχέσης** είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της υλοποίησης των δράσεων των διαρθρωτικών ταμείων. Είναι απαραίτητο να συνεχιστεί η διασφάλιση εταιρικών σχέσεων υψηλής ποιότητας με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε όλα τα στάδια των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

Για τον λόγο αυτό, η ETUC ζήτησε οι κανονισμοί των διαρθρωτικών ταμείων να ορίζουν τις αρχές εταιρικής σχέσης με περισσότερη σαφήνεια αντί να στηρίζονται στους κανόνες και την πρακτική που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο. Ομοίως, όσον αφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, η ETUC έχει εκφράσει τη στήριξή της στην πρόταση της Επιτροπής για τη διάθεση τουλάχιστον 2% των πόρων του ΕΚΤ για την ανάπτυξη των ικανοτήτων και των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν από κοινού οι κοινωνικοί εταίροι στα πλαίσια του στόχου «Σύγκλιση», επιμένοντας παράλληλα σε μία σαφή αναφορά στον κοινωνικό διάλογο. Δυστυχώς, τα αιτήματα

αυτά απορρίφθηκαν.

Η ETUC θεωρεί επίσης λυπηρό ότι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο είναι το μόνο που μπορεί να στηριχθεί στην ενεργή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων εντός της ευρωπαϊκής επιτροπής του. Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι αυτή η συμμετοχή προσδίδει σημαντική επιπρόσθετη αξία. Επιμένουμε ότι οι ετήσιες συναντήσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κοινωνικών εταίρων προϋποθέτουν πραγματικές διαβουλεύσεις και τη δημιουργία άλλων φόρουμ για τη διεξαγωγή συζητήσεων με τα κράτη μέλη και την Επιτροπή.

Θεωρούμε επίσης ότι είναι απαραίτητη η παροχή τεχνικής βοήθειας στους κοινωνικούς εταίρους προκειμένου να βελτιωθούν οι ικανότητές τους, ιδιαίτερα στα νέα κράτη μέλη, με σκοπό να διευκολυνθεί η συμμετοχή τους στη διαχείριση και την υλοποίηση σχεδίων που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία. Έτσι χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία της Επιτροπής να δημιουργήσει μία ομάδα εργασίας της οποίας σκοπός είναι να βοηθήσει στη βελτίωση της εφαρμογής της αρχής εταιρικής σχέσης εντός της επιτροπής του ΕΚΤ.

Οι χρηματοοικονομικοί πόροι αντικατοπτρίζουν την πρόθεση της πολιτικής της ΕΕ. Πρέπει να αναφερθεί ότι το σημερινό επίπεδο επένδυσης των δημοσιονομικών πόρων της Ένωσης είναι σχετικά μέτριο σε σχέση με τα επιτευχθέντα θετικά αποτελέσματα, ιδιαίτερα όσον αφορά στη βελτίωση της κατάστασης των μειονεκτικών περιοχών και την αρχή πραγματικής σύγκλισης. Εξάλλου, δεδομένων των φιλόδοξων στόχων που τα κράτη μέλη έθεσαν για την ΕΕ σχετικά με τη διεύρυνση και τους στρατηγικούς στόχους της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ, το ύψος των πόρων, που ανέρχεται σε μόλις 1%, δεν είναι ανάλογο ούτε των προκλήσεων, ούτε των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν.

Η ανάπτυξη της ΕΕ ενισχύθηκε σε μεγάλο βαθμό χάρη στη χρηματοδότηση των μειονεκτικών κρατών μελών και περιοχών. Το 2005, η συμφωνία περί χρηματοοικονομικών προοπτικών για την περίοδο 2007-2013 ενέπνεε ανησυχία ως προς το θέμα αυτό, καθώς τα κονδύλια που διατέθηκαν στα νέα κράτη μέλη απεδείχθησαν μικρότερα απ'ότι στο παρελθόν. Βεβαίως, η έγκριση του προϋπολογισμού ήταν ευπρόσδεκτη, αλλά η παραδοχή ότι κάποια προβλήματα εξακολουθούν να υφίστανται είναι επίσης σημαντική.

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του Μαρτίου 2006, κάθε στοιχείο θα πρέπει να ελεγχθεί κατά την περίοδο 2008/2009, συμπεριλαμβανομένου του θέματος των αγροτικών κονδυλίων και την ειδική έκπτωση υπερ του Ηνωμένου Βασιλείου (έστω και μειωμένη) από τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό.

Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν πρότεινε νέους συγκεκριμένους πόρους για το άμεσο μέλλον, το σύστημα θα διατηρήσει τη σημερινή δομή του. Το σημερινό σύστημα έχει υποστεί κριτικές για την πολυπλοκότητα και την αδιαφάνειά του. Κατά συνέπεια, η ETUC είναι υπέρ της προτεινόμενης αντιπαράθεσης πάνω σ' αυτό το θέμα και στον τρόπο αντιμετώπισης αυτών των αδυναμιών, και θα συμμετάσχει ενεργά σε αυτές τις συζητήσεις.

Τέτοια αντιπαράθεση δεν θα πρέπει να περιοριστεί σε ένα μεμονωμένο θέμα αλλά πρέπει να εξετάσει τη διάρθρωση των πόρων και των δαπανών. Η ETUC εξακολουθεί να πιστεύει ότι οι χρηματοοικονομικές προοπτικές αντικατοπτρίζουν τις προσδοκίες της πολιτικής της Ένωσης. Οι προσδοκίες αυτές βασίζονται στην ιδέα ότι το οικονομικό πλεονέκτημα που αποκομίζει κάθε χώρα λόγω του ότι ανήκει στην Ένωση ξεπερνάει το αυστηρά δημοσιονομικό κόστος συμμετοχής της. Η Ευρώπη αποτελεί το πιο αρμόζον επίπεδο για ορισμένα είδη δαπανών και επενδύσεων. Ο προβληματισμός πρέπει να αφορά στην επίτευξη της ευρωπαϊκής επιπρόσθετης αξίας και όχι στις προσπάθειες που θα εξασφαλίσουν μία «δίκαιη απόδοση» με βάση παραπλανητικούς υπολογισμούς ισοσκελισμένων προϋπολογισμών σε εθνικό επίπεδο.

Η διεύρυνση και η αλληλεγγύη που προϋποθέτει η ευρωπαϊκή επιπρόσθετη αξία, καθώς και η επικέντρωση των ευρωπαϊκών πολιτικών στους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβόνας δίνουν την ευκαιρία για προβληματισμό πάνω σ' ένα νέο σύστημα ιδίων πόρων και πάνω στους σκοπούς της ευρωπαϊκής φορολογίας. Θέλουμε να δεσμευτεί η ΕΕ ότι θα εκπληρώσει τους στόχους της και τα κράτη μέλη να είναι πρόθυμα να συνεισφέρουν σε κοινές πολιτικές που ξέρουν ότι είναι αποτελεσματικές και απαραίτητες, βασιζόμενες στην αλληλεγγύη και την ευρύτερη αρχή της δημοκρατίας.»

Józef Niemiec,

Συνομοσπονδιακός γραμματέας της ETUC
ETUI-REHS – Τμήμα επιμόρφωσης
Σεμινάριο, Ιούνιος 2007, Μαδρίτη

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευτεί για περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας. Έτσι χρειάζεται να επενδύσει στους ανθρώπους της και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) είναι το κύριο χρηματοοικονομικό μέσο της γι' αυτό. Η ετήσια δαπάνη του ΕΚΤ με σκοπό να βοηθήσει τους πολίτες να αναβαθμίσουν το μορφωτικό και γνωστικό επίπεδο τους ξεπερνά τα 10 δισεκατομμύρια. Αυτό αντιστοιχεί σε ποσοστό άνω του 10% του συνολικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά την περίοδο 2007-2013, το ΕΚΤ επικεντρώνεται σε τέσσερις τομείς που σχετίζονται ιδιαίτερα με τους κοινωνικούς εταίρους και τα μέλη τους: προσαρμοστικότητα μεταξύ εργαζόμενων και επιχειρήσεων, πρόσβαση στην εργασία, μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού και προώθηση των εταιρικών σχέσεων με σκοπό τη μεταρρύθμιση.

Ο κανονισμός του ΕΚΤ υπογραμμίζει τον κεντρικό ρόλο των κοινωνικών εταίρων για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, και τη σημασία της δέσμευσής τους να ενισχύσουν την οικονομική και κοινωνική συνοχή με τη βελτίωση της απασχόλησης και των ευκαιριών απασχόλησης.

Ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων τονίζεται επίσης εντός των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη και τις θέσεις απασχόλησης για την περίοδο 2005-2008, οι οποίες είναι το κύριο μέσο άσκησης πολιτικής για την αξιοποίηση και την εφαρμογή της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική απασχόλησης δίνουν έμφαση στον ρόλο των κοινωνικών εταίρων, ιδιαίτερα όσον αφορά στην προώθηση της ευελιξίας σε συνδυασμό με την ασφάλεια απασχόλησης, τη μείωση του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας και τη διασφάλιση ευνοϊκών προς την απασχόληση εξελίξεων του κόστους εργασίας και μηχανισμών καθορισμού των μισθών. Αυτό που αναμένεται ιδιαίτερα από τους κοινωνικούς εταίρους είναι να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη των ικανοτήτων σύζευξης προσφοράς-ζήτησης εργασίας από τις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας, στην ανάπτυξη πολιτικών για την πρόληψη έλλειψης δεξιοτήτων και τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών εργασίας.

Οι εταιρικές σχέσεις παίζουν καθοριστικό ρόλο για τη βελτίωση της κατάστασης της αγοράς εργασίας και την προώθηση της χρηστής διαχείρισης. Έτσι, ο Κανονισμός του ΕΚΤ περιλαμβάνει μία νέα και ιδιαίτερη προτεραιότητα για τη στήριξη του ΕΚΤ (Αρθ. 3.1 (ε)) που προβλέπει ειδική στήριξη για εταιρικές σχέσεις και συμφωνίες, με τη δικτύωση μεταξύ των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων, όπως οι κοινωνικοί εταίροι και οι ΜΚΟ, με στόχο την κινητοποίηση για μεταρρυθμίσεις στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης.

Αναγνωρίζοντας περαιτέρω τη σημασία των κοινωνικών εταιρικών σχέσεων, ο Κανονισμός του ΕΚΤ υπογραμμίζει την ανάγκη για ενεργή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην υλοποίηση του ΕΚΤ, προβλέποντας παράλληλα ειδική στήριξη για την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων. Οι κοινωνικοί εταίροι είναι μείζονες δικαιούχοι του ΕΚΤ καθώς και βασικοί παράγοντες της διαχείρισής του.

Οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν ενεργά στην υλοποίηση του ΕΚΤ

Οι κοινωνικοί εταίροι εκπροσωπούν δυναμικά μεγάλο αριθμό έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ. Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, οι κοινωνικοί εταίροι συμμετείχαν σε μεγάλο βαθμό στον τομέα προσαρμοστικότητας των εργαζομένων, ιδιαίτερα στον χώρο της κατάρτισης και της δια βίου μάθησης. Ο κανονισμός του ΕΚΤ για την περίοδο 2007-2013 εξασφαλίζει ότι οι κοινωνικοί εταίροι θα παραμείνουν δικαιούχοι σύμφωνα με όλες τις προτεραιότητες του ΕΚΤ σε όλα τα κράτη μέλη, ζητώντας από τις διαχειριστικές αρχές κάθε επιχειρησιακού προγράμματος να προωθούν την επαρκή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

Οι κοινωνικοί εταίροι στα λιγότερο αναπτυγμένα κράτη μέλη και τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες χαιρούν ενισχυμένης βοήθειας

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει ότι ο κοινωνικός διάλογος είναι ένα ουσιαστικό μέρος της διαχείρισης στην

Ευρώπη και ότι οι κοινωνικοί εταίροι κατέχουν μοναδικό ρόλο στην οικονομική και κοινωνική διακυβέρνηση. Η ίδια η συνθήκη προωθεί την ανάπτυξη κοινωνικού διαλόγου (Άρθ. 138-139). Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων είναι πράγματι στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη και υλοποίηση αποτελεσματικών πολιτικών και τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη επωφελούνται από αποτελεσματικές δομές κοινωνικού διαλόγου.

Παρά τις προόδους που σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια, οι κοινωνικοί εταίροι και ο κοινωνικός διάλογος παραμένουν σχετικά άτονοι σε πολλές επιλέξιμες περιφέρειες για τον στόχο «Σύγκλιση», δηλαδή περιφέρειες όπου το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ είναι κάτω του 75% του κοινοτικού μέσου όρου. Έτσι το ΕΚΤ προβλέπει ενισχυμένη βοήθεια για τους κοινωνικούς εταίρους σε αυτές τις περιφέρειες. Σκοπός είναι η περαιτέρω βελτίωση της ικανότητας των κοινωνικών εταίρων να συμμετέχουν στον κοινωνικό διάλογο και στην κοινωνική αγορά εργασίας και την οικονομική διαχείριση. Η βοήθεια για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων θεωρείται ουσιαστική για την προώθηση της δημιουργίας και λειτουργίας των δομών κοινωνικού διαλόγου σε όλα τα επίπεδα, καθώς και για τη στήριξη της ανάπτυξης εταιρικών σχέσεων και διαλόγου μεταξύ δημοσίων αρχών, κοινωνικών εταίρων και ΜΚΟ.

Συνεπώς, ο Κανονισμός του ΕΚΤ (Άρθ. 3.2 (β)) δίνει προτεραιότητα στην ενδυνάμωση των θεσμικών ικανοτήτων και της αποτελεσματικότητας των κοινωνικών εταίρων, ιδιαίτερα με την προώθηση της ανάπτυξης ικανοτήτων στις περιφέρειες του στόχου «Σύγκλιση». Εξάλλου, ο Κανονισμός του ΕΚΤ (Άρθ. 5.3 (2)) αναφέρει ότι ένα επαρκές ποσό των πόρων του ΕΚΤ θα διατεθεί για τη στήριξη της ανάπτυξης ικανοτήτων για τους κοινωνικούς εταίρους. Οι δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων περιλαμβάνουν κατάρτιση, μέτρα δικτύωσης, ενδυνάμωση του κοινωνικού διαλόγου και των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται από κοινού από τους κοινωνικούς εταίρους, ιδιαίτερα όσον αφορά στην προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων.

Οι κοινωνικοί εταίροι παίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διαχείριση του ΕΚΤ

Ο Κανονισμός του ΕΚΤ αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική και ουσιαστική υλοποίηση των ενεργειών που στηρίζει το ΕΚΤ εξαρτάται από τη χρηστή διαχείριση και εταιρική σχέση ανάμεσα σε όλους τους σχετικούς παράγοντες, και ιδιαίτερα τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.

Αν και οι κοινωνικοί εταίροι συμμετείχαν ήδη ουσιαστικά στην υλοποίηση του ΕΚΤ κατά την περίοδο 2000-2006, η συμμετοχή τους ενισχύεται ακόμη περισσότερο κατά την περίοδο 2007-2013 από τον Γενικό Κανονισμό (ΕΚ) αρ.1083/2006 (Άρθ. 11), ο οποίος ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν εταιρικές σχέσεις με αρχές και όργανα όπως οι κοινωνικοί εταίροι, και από τον Κανονισμό του ΕΚΤ (Άρθ. 5), ο οποίος αναφέρει ότι το ΕΚΤ θα προωθεί τη χρηστή διαχείριση και εταιρική σχέση.

Πιο συγκεκριμένα, ο κανονισμός του ΕΚΤ (Άρθ. 5.2 & 5.3) αναθέτει στους κοινωνικούς εταίρους ένα συγκεκριμένο ρόλο στη διαχείριση του ΕΚΤ, παροτρύνοντας τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή τους στην προετοιμασία, την υλοποίηση και την παρακολούθηση της ενίσχυσης του ΕΚΤ. Με τη συμμετοχή τους στην παρακολούθηση του ΕΚΤ, οι κοινωνικοί εταίροι έχουν το δικαίωμα να εκφράζουν τη γνώμη τους ως προς την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, καθώς εγκρίνουν τα κριτήρια επιλογής των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΚΤ, αξιολογούν την πρόοδο των επιχειρησιακών προγραμμάτων και εγκρίνουν την αναφορά υλοποίησης.

Συμπέρασμα

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει την ουσιαστική συνεισφορά των κοινωνικών εταίρων στην επίτευξη πλήρους απασχόλησης, βελτίωσης της ποιότητας και της παραγωγικότητας στον χώρο εργασίας και ενδυνάμωσης της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, και τοποθετεί τους κοινωνικούς εταίρους στο κέντρο της υλοποίησης του ΕΚΤ.

Dominique BE

Αναπληρωτής προϊστάμενος διοικητικής μονάδας

EMPL A/1

Συντονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου

ΓΔ Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και ισότητα ευκαιριών

ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ 2007-2013 ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

(από το Κεφάλαιο 13 του εγχειρίδιου «Συνδικαλιστικές οργανώσεις και διεθνικά σχέδια» 6η έκδοση, ETUI-REHS Τμήμα επιμόρφωσης¹)

Τα λεγόμενα διαρθρωτικά ταμεία είναι από τους πιο σημαντικούς μηχανισμούς χρηματοδότησης που διαθέτει η Επιτροπή, και από αυτά ίσως το πιο σημαντικό από άποψης συνδικαλιστικών οργανώσεων είναι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Αφού παρουσιάσει μία γενική εικόνα των διαρθρωτικών ταμείων, το κεφάλαιο αυτό ρίχνει μια πιο λεπτομερή ματιά στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και τον ρόλο των συνδικάτων που ανήκουν σ' αυτό.

Τα διαρθρωτικά ταμεία

Τα διαρθρωτικά ταμεία είναι τα κύρια μέσα που χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για να στηρίξει τις μειονεκτικές περιοχές εντός της Ένωσης. Χρησιμοποιούνται για να μειώσουν το κοινωνικο-οικονομικό χάσμα μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των διάφορων εδαφικών περιοχών. Σκοπός τους είναι να δώσουν ώθηση στην οικονομική και κοινωνική συνοχή, στην ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση, στα πλαίσια ενός προτύπου βιώσιμης ανάπτυξης, που αποτελεί την πλέον σημαντική πολιτική προτεραιότητα της ΕΕ.

Τα ταμεία που συμμετέχουν είναι:

- **Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)**, που χρησιμοποιείται για να χρηματοδοτήσει παραγωγικές επενδύσεις, υποδομές και πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν για να αμβλύνουν τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες ανάμεσα στις γεωγραφικές περιοχές της Ένωσης
- **Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**, που επικεντρώνεται στην απασχόληση, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης
- **Το Ταμείο Συνοχής**, που επικεντρώνεται σε περιβαλλοντικές πολιτικές και στην διευρωπαϊκή υποδομή των μεταφορών, εφαρμόζεται σε ολόκληρη την εδαφική έκταση των κρατών μελών των οποίων το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό προϊόν (ΑΕΠ) είναι κάτω του 90% του κοινοτικού μέσου όρου.

Αυτά τα ταμεία αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση των τριών στόχων προτεραιότητας που ορίστηκαν για την περίοδο 2007-2013:

- Σύγκλιση
- Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση
- Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία.

Ο στόχος «Σύγκλιση»

Ο στόχος «Σύγκλιση» αποσκοπεί στην ταχύτερη επίτευξη σύγκλισης των μειονεκτικών κρατών μελών και περιφερειών, βελτιώνοντας τις συνθήκες ανάπτυξης και απασχόλησης μέσω:

- της αύξησης και βελτίωσης της ποιότητας των επενδύσεων στο ανθρώπινο δυναμικό και το υλικό κεφάλαιο
- της προώθησης της καινοτομίας και της κοινωνίας της γνώσης
- της ενθάρρυνσης της προσαρμοστικότητας σε οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές
- της εξασφάλισης της προστασίας και της βελτίωσης του περιβάλλοντος
- της επιδίωξης διοικητικής αποτελεσματικότητας.

Ο στόχος αυτός απευθύνεται στις περιφέρειες όπου το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ), υπολογιζόμενο με βάση τα κοινοτικά στοιχεία για την περίοδο 2000-2002, είναι κατώτερο του 75% του μέσου ΑΕγχΠ της Ευρώπης των 25 για την ίδια περίοδο αναφοράς.

Ο στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»

Αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης και στην πρόβλεψη οικονομικών και κοινωνικών αλλαγών. Αποβλέπει στην προώθηση:

- της αύξησης της ποσότητας και της βελτίωσης της ποιότητας των επενδύσεων στο ανθρώπινο δυναμικό
- της καινοτομίας και της κοινωνίας της γνώσης
- της επιχειρηματικότητας
- της προστασίας και της βελτίωσης του περιβάλλοντος
- της βελτίωσης της προσβασιμότητας και της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων
- της ανάπτυξης αγορών εργασίας για όλους.

¹http://www.etui-rehs.org/education/resources/trade_unions_and_transnational_projects_sixth_edition__1

Ο στόχος αυτός απευθύνεται στις περιφέρειες που δεν καλύπτονται από τον στόχο «Σύγκλιση».

Ο στόχος «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»

Αυτός ο στόχος αποσκοπεί στην ενδυνάμωση:

- της διασυνοριακής συνεργασίας με τις από κοινού τοπικές και περιφερειακές πρωτοβουλίες στις μεθοριακές περιοχές
- της διεθνικής συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών που αναγράφονται ως επιλέξιμες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με ενέργειες που οδηγούν στην ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη και που σχετίζονται με τις προτεραιότητες της Κοινότητας.
- της συνεργασίας μεταξύ περιφερειών και της ανταλλαγής εμπειριών σε ολόκληρο το έδαφος της Κοινότητας.

Μεταβατική στήριξη διατίθεται για περιφέρειες που θα πληρούσαν τα κριτήρια του στόχου «Σύγκλιση», αν το επίπεδο του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ τους είχε μετρηθεί με βάση τις χώρες της ΕΕ-15 και όχι της ΕΕ-25. Παρόμοια μεταβατική στήριξη παρέχεται στα κράτη που θα πληρούσαν τα κριτήρια για στήριξη από το Ταμείο στήριξης αν το ΑΕΠ τους είχε μετρηθεί σε σχέση με αυτό των χωρών της ΕΕ-15, αντί για τις χώρες της ΕΕ-25.

Ο στόχος «Σύγκλιση» έχει τη στήριξη όλων των παραπάνω ταμείων. Ο στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» έχει τη στήριξη του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ. Ο στόχος «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» έχει την αποκλειστική στήριξη του ΕΤΠΑ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι από το 2007 κι έπειτα, αυτά τα διαρθρωτικά ταμεία θα ισχύουν και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ (δηλαδή συμπεριλαμβανόμενης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας).

Κάθε κράτος μέλος, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είχε κληθεί να ετοιμάσει ένα έγγραφο πλαίσιο (γνωστό ως Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς) πριν από το τέλος του 2006. Αυτό το έγγραφο παρέχει τόσο γενικές όσο και ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για παρεμβάσεις στα πλαίσια κάθε στόχου.

Επιπλέον, κάθε χώρα, πάντα σε συνεργασία με την Επιτροπή, καλείται να υποβάλλει ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, που θα περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα μέτρα υλοποίησης, σχέδια χρηματοδότησης και μεθόδους διαχείρισης και παρακολούθησης για κάθε παρέμβαση.

Τα κράτη μέλη καλούνται να συμπεριλάβουν τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, στην ανάπτυξη, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Χρηματοδότηση για τα διαρθρωτικά ταμεία

Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης της ΕΕ που έχει δεσμευτεί για τα ταμεία για την περίοδο 2007-2013 ανέρχεται σε €308.041 εκατομμύρια. Η διανομή του μεταξύ των διάφορων στόχων έχει ως εξής:

■ Στόχος «Σύγκλιση»	81,54%
■ Στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»	15,95%
■ Στόχος «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»	2,52%

Εξάλλου, κάποια ποσά δεσμεύονται για εθνική συγχρηματοδότηση. Κανονικά, κάθε χώρα πρέπει να συνεισφέρει με συμπληρωματική χρηματοδότηση κατά ποσοστό τουλάχιστον 25% για περιοχές που υπάγονται στον στόχο «Σύγκλιση» και 50% για περιοχές που υπάγονται στον στόχο «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση», παρότι υφίστανται εξαιρέσεις ως προς αυτό, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαιρούν μεταβατικής στήριξης.

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο επαναπροσδιορίστηκε για να ανταπεξέλθει στις ανάγκες της στρατηγικής της Λισσαβόνας. Σήμερα, αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των στόχων της Κοινότητας που σχετίζονται με την κοινωνική ένταξη, τη μη διάκριση, την προώθηση της ισότητας και με την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Οι δεσμοί μεταξύ του ΕΚΤ και του πλαισίου πολιτικής – η Ευρωπαϊκή Στρατηγική της Απασχόλησης – ενισχύονται, με ιδιαίτερη έμφαση στην απασχόληση και την κατάρτιση. Αξίζει λοιπόν να ρίξουμε μια πιο λεπτομερή ματιά στις προτεραιότητες που όρισαν οι κοινοτικοί κανονισμοί για την περίοδο 2007-2013² όσον αφορά στους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση». Αυτές έχουν ως εξής:

i) ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών, με σκοπό τη βελτιωμένη πρόβλεψη και τη θετική διαχείριση των οικονομικών αλλαγών, ιδιαίτερα με την προώθηση:

- a) της δια βίου μάθησης και της αυξανόμενης επένδυσης των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των ΜΜΕ, και των εργαζομένων στο ανθρώπινο δυναμικό, με την ανάπτυξη και την υλοποίηση συστημάτων και στρατηγικών, συμπεριλαμβανομένων των περιόδων μαθητείας, που εξασφαλίζουν μεγαλύτερη πρόσβαση, ιδιαίτερα από ανειδίκευτους ή μεγαλύτερης ηλικίας εργαζόμενους, στην κατάρτιση, την ανάπτυξη επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων, τη διάδοση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, την ηλεκτρονική μάθηση, τις φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες και τις δεξιότητες διαχείρισης, καθώς και την προώθηση επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας και των ιδρύσεων επιχειρήσεων.
- b) της ανάπτυξης και της διάδοσης καινοτόμων και πιο παραγωγικών μορφών οργάνωσης της εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των καλύτερων συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο εργασίας, την επισήμανση μελλοντικών απαιτήσεων σε σχέση με την απασχόληση και τα προσόντα, την ανάπτυξη υπηρεσιών απασχόλησης, κατάρτισης και υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένης της επανατοποθέτησης προσωπικού για τους εργαζόμενους στα πλαίσια εταιρικής και τομεακής αναδιάρθρωσης.

ii) βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και τη βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας για τους ζητούντες εργασία και τους μη ενεργούς, πρόληψη ανεργίας, ιδιαίτερα όσον αφορά στη μακροπρόθεσμη ανεργία και την ανεργία των νέων, ενθάρρυνση της ενεργού γήρανσης και αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα με την προώθηση:

- a) του εκσυγχρονισμού και της ενδυνάμωσης των θεσμών της αγοράς εργασίας, ιδιαίτερα των υπηρεσιών εύρεσης εργασίας και άλλων σχετικών πρωτοβουλιών στα πλαίσια των στρατηγικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών για πλήρη απασχόληση.
- b) της υλοποίησης δραστικών και προληπτικών μέτρων που διασφαλίζουν την έγκαιρη αναγνώριση των αναγκών με την εφαρμογή προσωπικών σχεδίων δράσης και εξατομικευμένης στήριξης, όπως η επί παραγγελία κατάρτιση, η έρευνα εργασίας, η επανατοποθέτηση και η κινητικότητα, η άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος και η ίδρυση εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών, οι πρωτοβουλίες ενθάρρυνσης της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, τα ελαστικά μέτρα για την παρατεταμένη τήρηση των πρεσβύτερων εργαζόμενων εν ενεργεία, και μέτρα για τον
 - συμβιβασμό μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, όπως η ευκολότερη πρόσβαση στην παιδική μέριμνα και η φροντίδα προστατευόμενων ατόμων.
 - της ένταξης και συγκεκριμένης δράσης για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, αύξηση της βιώσιμης συμμετοχής και προόδου των γυναικών στην απασχόληση και μείωση του διαχωρισμού με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης των βασικών, άμεσων ή έμμεσων αιτιών των μισθολογικών διαφορών των δύο φύλων.
 - συγκεκριμένης δράσης για την αύξηση της συμμετοχής μεταναστών στην απασχόληση και συνεπώς για την ενδυνάμωση της κοινωνικής τους ένταξης και την ευκολότερη γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων και την ένταξη σε διασυννοριακές αγορές εργασίας, μεταξύ άλλων μέσω της καθοδήγησης, της γλωσσικής κατάρτισης και επικύρωσης των ικανοτήτων και των κεκτημένων δεξιοτήτων.

iii) ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των μειονεκτούντων ατόμων, με στόχο τη βιώσιμη ένταξή τους στην απασχόληση και την καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα με την προώθηση:

- a) μέσων για την ένταξη και επάνοδο στην απασχόληση για άτομα που βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό, άτομα που εγκατέλειψαν πρόωρα το σχολείο, μειονότητες, άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα που παρέχουν φροντίδα σε προστατευόμενα άτομα με την εφαρμογή μέτρων απασχολησιμότητας, πρόσβαση σε επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και άλλες δράσεις όπως οι υπηρεσίες μέριμνας που βελτιώνουν τις ευκαιρίες απασχόλησης.
- b) της αποδοχής της ποικιλότητας στον χώρο εργασίας και την καταπολέμηση των διακρίσεων στην πρόσβαση και πρόοδο εντός της αγοράς εργασίας μέσω της ευαισθητοποίησης, της συμμετοχής των τοπικών κοινοτήτων και επιχειρήσεων και της προώθησης τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης.

iv) ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού και προώθηση των εταιρικών σχέσεων για μεταρρύθμιση των τομέων της απασχόλησης και της ένταξης, ιδιαίτερα με την προώθηση:

- a) του σχεδιασμού και της εισήγησης μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, με στόχο την ανάπτυξη απασχολησιμότητας, της βελτίωσης της βασικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της συνεχούς επιμόρφωσης για την κατάρτιση προσωπικού που αποσκοπεί στην καινοτομία και την οικονομία της γνώσης.

² A se veda: [http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/fse/ce_1081\(2006\)_en.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/fse/ce_1081(2006)_en.pdf)

b) δραστηριοτήτων για τη δικτύωση μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων²

v) προώθηση εταιρικών σχέσεων, συμφώνων και πρωτοβουλιών μέσα από τη δικτύωση μεταξύ των σχετικών φορέων όπως οι κοινωνικοί εταίροι και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις σε διεθνικό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με σκοπό την κινητοποίηση για μεταρρυθμίσεις στον τομέα της απασχόλησης και της ένταξης στην αγορά εργασίας.

Προτεραιότητες του στόχου «Συγκλιση» είναι επίσης οι ακόλουθες:

i) επέκταση και βελτίωση της επένδυσης σε ανθρώπινο δυναμικό, ιδιαίτερα με την προώθηση:

- a) της υλοποίησης μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ειδικά με σκοπό την επίτευξη μεγαλύτερης ικανότητας προσαρμογής των ατόμων στις ανάγκες της κοινωνίας της γνώσης και της δια βίου μάθησης³
- b) της αυξημένης συμμετοχής στην εκπαίδευση και την κατάρτιση καθ'όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών που αποσκοπούν στη μείωση των περιπτώσεων πρόωρης εγκατάλειψης των σχολικών σπουδών και των διακρίσεων με βάση το φύλο και της αυξημένης πρόσβασης στη βασική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση και της καλύτερης ποιότητάς τους⁴
- c) της αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, ιδιαίτερα μέσω μεταπτυχιακών σπουδών και κατάρτισης ερευνητών⁵

ii) ενδυνάμωση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και, κατά περίπτωση, των κοινωνικών εταίρων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων, με στόχο τις μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη ρύθμιση και τη χρηστή διαχείριση, ειδικά στους τομείς της οικονομίας, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, τους κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς και νομικούς τομείς, ιδιαίτερα με την προώθηση:

- a) μηχανισμών βελτίωσης του σχεδιασμού, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης καλών πολιτικών και προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των σπουδών, στατιστικών και συμβουλών από ειδικούς, της στήριξης για τον διυπηρεσιακό συντονισμό και του διαλόγου μεταξύ των σχετικών δημόσιων και ιδιωτικών οργάνων⁶
- b) ανάπτυξης ικανοτήτων στην εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων στους αντίστοιχους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με την επιβολή νομοθεσίας, ιδιαίτερα μέσω συνεχούς κατάρτισης τους προσωπικού και της διοίκησης, και ειδική στήριξη σε υπηρεσίες καίριας σημασίας, επιθεωρήσεις και κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες μεταξύ των οποίων και κοινωνικοί και περιβαλλοντικοί εταίροι, σχετικές μη κυβερνητικές οργανώσεις και αντιπροσωπευτικές επαγγελματικές οργανώσεις.

Στα πλαίσια αυτών των στόχων, το ΕΚΤ θα στηρίζει εκείνα τα Επιχειρησιακά προγράμματα που εκπονήθηκαν από κράτη μέλη σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. ³ Αυτή η στρατηγική έθεσε τους παρακάτω ποσοτικούς στόχους οι οποίοι πρέπει να επιτευχθούν ως το 2010:

- Οι ζητούντες εργασία σε όλη την ΕΕ να μπορούν να συμβουλευτούν όλες τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας που δημοσιεύονται μέσω των υπηρεσιών εύρεσης εργασίας των κρατών μελών
- Αύξηση κατά πέντε έτη σε επίπεδο ΕΕ, της πραγματικής ηλικίας αποχώρησης από την αγορά εργασίας (σε σύγκριση με τον μέσο όρο ηλικίας 59,9 ετών το 2001)
- Η πρόβλεψη παιδικής μέριμνας για τουλάχιστον 90% των παιδιών ηλικίας μεταξύ τριών ετών και της υποχρεωτικής σχολικής ηλικίας, και για τουλάχιστον 33% των παιδιών κάτω των τριών ετών
- Ο μέσος όρος της ΕΕ που αφορά τα άτομα που εγκατέλειψαν πρόωρα το σχολείο να μην ξεπερνάει το 10%
- Τουλάχιστον 85% των ατόμων ηλικίας 22 ετών στην ΕΕ να έχει τελειώσει το λύκειο
- Το μέσο επίπεδο ΕΕ συμμετοχής στη δια βίου μάθηση να είναι τουλάχιστον 12,5% του ενήλικου πληθυσμού σε ηλικία εργασίας (ηλικιακή ομάδα 25 ως 64).

Το ΕΚΤ θα χρηματοδοτήσει διεθνικές και διαπεριφερειακές ενέργειες, προκειμένου να προωθήσει τη διάδοση σωστής πρακτικής και την ανάπτυξη επίκαιρων και κατάλληλων στρατηγικών για τη διαχείριση της αλλαγής. Επίσης θα χρηματοδοτήσει τις δράσεις που θα εμπεριέχουν διδάγματα από την πρωτοβουλία της Κοινότητας EQUAL (μία από τις κύριες κοινοτικές πρωτοβουλίες της ΕΕ που χρηματοδοτήθηκε από το ΕΚΤ κατά την περίοδο 2000-2006, η οποία δεν θα ισχύσει για την περίοδο 2007-2013). Με την ενίσχυση της διεθνικής συνεργασίας, οι δράσεις αυτές θα επικεντρωθούν ιδιαίτερα στην ένταξη των μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ζητούν άσυλο, και των περιθωριοποιημένων τάξεων ως προς την αγορά εργασίας.

² Pentru mai multe detalii, vezi:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:205:0021:01:EN:HTML>

Συνδικαλιστικές οργανώσεις και διαρθρωτικά ταμεία

Οι Κανονισμοί της Κοινότητας προβλέπουν την πλήρη συμμετοχή των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των οργανώσεων εργοδοτών στα διάφορα στάδια υλοποίησης των διαρθρωτικών ταμείων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εκπόνηση, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των σχεδίων και των δράσεων. Αυτό περιλαμβάνει τη συμμετοχή σε επιτροπές παρακολούθησης, οι οποίες θα συσταθούν για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που καταρτίζεται από τα διαρθρωτικά ταμεία. Σε αυτές τις επιτροπές, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μπορούν να προσφέρουν συμβουλές σχετικά με τις πρωτοβουλίες που χρηματοδοτούνται, καθώς και παρακολούθηση της σχέσης μεταξύ των επιχορηγήσεων και των κύριων στόχων για τους εργαζόμενους.

Οι αποφάσεις που αφορούν σε μεμονωμένα έργα παραμένουν, ως επί το πλείστον, αρμοδιότητα θεσμικών οργάνων, όπως τα υπουργεία και οι περιφερειακές αρχές, τα οποία στο παρελθόν δεν ήταν πάντα δεκτικά έργων στα οποία συμμετείχαν συνδικαλιστικές οργανώσεις. Ωστόσο, σε όλους τους γενικούς στόχους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, γίνεται συνεχής αναφορά στους εργαζόμενους, τους κοινωνικούς εταίρους και στη σημασία της κατάρτισης ως καθοριστικό παράγοντα για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις πρέπει να εκμεταλλευτούν σωστά αυτές τις αναφορές, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στους πόρους του ΕΚΤ που για πρώτη φορά εκχωρούνται από τον κανονισμό του ΕΚΤ στον στόχο «Σύγκλιση». Αυτό περιλαμβάνει την ενίσχυση των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων να πετύχουν στόχους του ΕΚΤ, μέσα από κατάρτιση, μέτρα δικτύωσης, ενδυνάμωση του κοινωνικού διαλόγου και άλλες δραστηριότητες που αναλαμβάνονται από κοινού από τους κοινωνικούς εταίρους, ιδιαίτερα όσον αφορά στην προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων. Η σχέση όλων αυτών με τη συμμετοχή συνδικαλιστικών οργανώσεων είναι ξεκάθαρη.

Οι καλύτερες ευκαιρίες ενδέχεται να προκύψουν σε σχέση με έργα που αποσκοπούν στην παροχή κατάρτισης ή επανεκπαίδευσης των εργαζομένων, ή στην παροχή στήριξης για τον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων και των ανέργων. Τα περισσότερα από αυτά θα παρουσιαστούν πιθανότατα με μορφή σχεδίων επαγγελματικής κατάρτισης, ένας τομέας στον οποίο σήμερα δεν κινούνται ενεργά όλες οι ευρωπαϊκές συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Η επαγγελματική κατάρτιση πρέπει να ερμηνευθεί με την ευρύτερη δυνατή έννοια, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων ιδίων τομέων εξειδίκευσης των συνδικαλιστικών δομών που συμμετέχουν στη συνδικαλιστική κατάρτιση. Η κατάρτιση των συνδικαλιστικών υπευθύνων των οποίων αρμοδιότητα θα είναι η παρακολούθηση των προγραμμαμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, των πολιτικών αγοράς εργασίας, των πρωτοβουλιών για την ώθηση της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο, των προβλημάτων των μεταναστών, των ίσων ευκαιριών και των διάφορων μορφών ανισοτήτων που συναντώνται σε τοπικό επίπεδο, θα πρέπει να περιλαμβάνει κρίσιμους τομείς εκπαιδευτικής εξειδίκευσης, μεταξύ των οποίων:

- Προκαταρκτική ανάλυση των αναγκών κατάρτισης
- Σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών και υλοποίηση εκπαιδευτικών οδών
- Σχεδιασμός κατευθυντήριων γραμμών, καινοτόμου υλικού και βοηθημάτων ΤΠ.

Δεδομένων των ευκαιριών για την πραγματοποίηση διεθνικών δράσεων μέσω του ΕΚΤ καθώς και μέσω του νέου στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», οι συνδικαλιστικές οργανώσεις θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα δίκτυα εντός της ETUC και του τμήματος Εκπαίδευσης του ETUI-REHS, προκειμένου να αναγνωριστούν οι καλύτεροι πόροι και ευκαιρίες και οι δυνητικοί οργανισμοί-εταίροι που θα βοηθήσουν στον ορισμό και την πραγματοποίηση επιτυχημένων διεθνικών δραστηριοτήτων.

Τα δίκτυα και τ'αποτελέσματα μερικών από τα κυριότερα έργα που πραγματοποιήθηκαν από το ETUI-REHS τα τελευταία χρόνια αποτελούν ένα σημαντικό μέσο γι' αυτό. Μεταξύ αυτών είναι το DIALOG-ON με 16 οργανισμούς-εταίρους, το οποίο επικεντρώθηκε στην διερεύνηση της χρήσης μέσων της Κοινωνίας της Πληροφόρησης στο πλαίσιο του Κοινωνικού Διαλόγου, και το TRACE⁴, που αριθμεί 20 εταίρους, και το οποίο ασχολήθηκε με την ανάπτυξη ικανοτήτων εντός των ευρωπαϊκών συνδικαλιστικών οργανώσεων για την πρόβλεψη και διαχείριση της αλλαγής.

Για περισσότερες πληροφορίες:

- Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου
http://ec.europa.eu/employment_social/esf2000/2007-2013_en.html
- Γραφείο Πληροφοριών ΕΕ
http://www.etui-rehs.org/education/eu_information_service

ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΚΤ

Η αρχή των εταιρικών σχέσεων

Τα διαρθρωτικά ταμεία λειτουργούν με βάση τέσσερις βασικές αρχές: συγκέντρωση, εταιρική σχέση, προσθετικότητα και προγραμματισμός.

Για την ETUC, η αρχή της εταιρικής σχέσης αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα για την εξασφάλιση της επιτυχούς εκτέλεσης των μέτρων των διαρθρωτικών ταμείων. Η επίτευξη ποιοτικών εταιρικών σχέσεων πρέπει να επιδιώκεται με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε κάθε στάδιο παρέμβασης των ταμείων.

Η ETUC θεωρεί λυπηρό το γεγονός ότι οι κανόνες των διαρθρωτικών ταμείων δεν ορίζουν ξεκάθαρα την αρχή της εταιρικής σχέσης ενώ, για άλλη μια φορά, βασίζονται στους «ισχύοντες εθνικούς κανόνες και πρακτικές».

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο νέος Κανονισμός διευρύνει τον ορισμό των δυνητικών εταίρων. Εταιρική σχέση μπορεί να αναπτυχθεί με αρχές και όργανα όπως:

οι αρμόδιες περιφερειακές, τοπικές, αστικές και άλλες δημόσιες αρχές·
οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι·
οποιοδήποτε άλλο όργανο που εκπροσωπεί την αστική κοινωνία, περιβαλλοντικούς εταίρους, μη κυβερνητικές οργανώσεις, και όργανα υπεύθυνα για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Ο νέος Κανονισμός ορίζει ότι η εταιρική σχέση θα καλύπτει την εκπόνηση, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Τα κράτη μέλη θα συμπεριλαμβάνουν, όπου είναι απαραίτητο, καθένα από τους σχετικούς εταίρους και ιδιαίτερα τις περιφέρειες, στα διάφορα στάδια προγραμματισμού, εντός των χρονικών ορίων που έχουν οριστεί για κάθε στάδιο.

■ Το επιχειρησιακό πρόγραμμα

Ο νέος κανονισμός ορίζει ότι κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα θα συντάσσεται από το κράτος μέλος ή από οποιαδήποτε αρχή έχει επιλεγεί από το κράτος μέλος, σε συνεργασία με τους εταίρους.

■ Η επιτροπή παρακολούθησης

Της επιτροπής παρακολούθησης θα ηγείται ένας εκπρόσωπος του κράτους μέλους ή η διαχειριστική αρχή. Η σύνθεσή της θα αποφασίζεται από το κράτος μέλος κατόπιν συμφωνίας με τη διαχειριστική αρχή.

■ Τεχνική βοήθεια

Με πρωτοβουλία της Επιτροπής και/ή εκ μέρους της, με την επιφύλαξη της υπέρβασης του ανώτατου ορίου του 2,5% των αντίστοιχων ετήσιων κονδυλίων τους, τα ταμεία μπορούν να χρηματοδοτήσουν τα μέτρα για την εκπόνηση, την παρακολούθηση, τη διοικητική και τεχνική βοήθεια, την αξιολόγηση, την επιθεώρηση και τον έλεγχο που χρειάζονται για την υλοποίηση του Κανονισμού.

Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτές οι δράσεις θα περιλαμβάνουν συγκεκριμένα:

- μέτρα που απευθύνονται στους εταίρους, τους αποδέκτες αρωγής από τα ταμεία και το ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων πληροφόρησης·
- μέτρα για τη διάδοση πληροφοριών, τη δικτύωση, την ευαισθητοποίηση, την προώθηση συνεργασίας και την ανταλλαγή εμπειριών.

* Εντός του ΕΚΤ

Ο κανονισμός περί ΕΚΤ ενισχύει τις αρχές «χρηστής διαχείρισης και εταιρικής σχέσης». Προβλέπει ότι το ΕΚΤ θα προωθεί τη χρηστή διαχείριση και την εταιρική σχέση. Η ενίσχυσή του θα καθορίζεται και θα υλοποιείται στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο λαμβάνοντας υπ' όψιν το εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα που ισχύει σε κάθε κράτος μέλος.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα διασφαλίζουν τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και επαρκή διαβούλευση και συμμετοχή άλλων ενδιαφερόμενων φορέων, στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο, για την κατάρτιση, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της στήριξης του ΕΚΤ.

■ Χρηματοδότηση

Στα πλαίσια του νέου Κανονισμού, η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος θα προωθεί την επαρκή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε ενέργειες που χρηματοδοτούνται σύμφωνα με το Άρθρο 3.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το στόχο «Σύγκλιση», **ένα δέον ποσό εκ των πόρων του ΕΚΤ** θα διατεθεί για την ανάπτυξη ικανοτήτων, που θα περιλαμβάνει κατάρτιση, μέτρα δικτύωσης, ενδυνάμωση του κοινωνικού διαλόγου και δραστηριότητες που αναλαμβάνονται από κοινού από τους κοινωνικούς εταίρους, ιδιαίτερα όσον αφορά στην προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 3 (1) (α).

Η Επιτροπή έχει συγκροτήσει ομάδα ad hoc για την Ενίσχυση του ΕΚΤ προς τους κοινωνικούς εταίρους, με σκοπό να διασφαλίζει και να παρακολουθεί αυτή την ενίσχυση. Οι συνελεύσεις της ομάδας ad hoc απεδείχθησαν πολύ χρήσιμες για να διευκρινήσουν ποιά είναι η ευρωπαϊκή έννοια του κοινωνικού διαλόγου και ο ορισμός των «κοινωνικών εταίρων».

Ένα δελτίο με θέμα «Οι κοινωνικοί εταίροι ως δικαιούχοι του ΕΚΤ» υιοθετήθηκε επίσημα από την επιτροπή του ΕΚΤ ως επίσημο έγγραφο αναφοράς για τις επιτροπές.

Με αίτηση του ETUC, η Επιτροπή συμφώνησε να τηρήσει το θέμα της ενίσχυσης του ΕΚΤ προς τους κοινωνικούς εταίρους ως μόνιμο θέμα των μελλοντικών ημερησίων διατάξεων της επιτροπής του ΕΚΤ.

Claude Denagtergal
ETUC

ΣΩΣΤΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΤ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ (TUC – TRADE UNION CONFEDERATION) ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η TUC είναι το Κέντρο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων του Ηνωμένου Βασιλείου, με 66 εγγεγραμμένες συνδικαλιστικές οργανώσεις που στο σύνολό τους εκπροσωπούν 6,5 εκατομμύρια μέλη.

Το ΕΚΤ είναι ένα μέσο για τη βελτίωση της αγοράς εργασίας και στο Ηνωμένο Βασίλειο έχει δύο ευρύτερα πεδία δράσης:

- **Να ωθήσει τον κόσμο να εργαστεί**
- **Να δημιουργήσει ένα προσαρμόσιμο και εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό**

Σ'αυτό το υπόμνημα, η εμπειρία της TUC και των οργανώσεων-μελών της συζητείται υπό τους δύο αυτούς κύριους τίτλους.

Η εμπειρία των συνδικάτων: ας πιάσουμε δουλειά

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, πρώτη η κυβέρνηση του Εργατικού Κόμματος εισήγαγε το «New Deal» για τους νέους άνεργους και για εκείνους που είχαν παραμείνει άνεργοι για αρκετό διάστημα. Στα χρόνια που ακολούθησαν, το «New Deal» επεκτάθηκε σε άλλες ομάδες που βίωσαν την απομάκρυνση από την αγορά εργασίας, όπως οι μόνοι-γονείς και οι εργαζόμενοι με ειδικές ανάγκες.

Το «New Deal» επιτυγχάνει καλύτερα αποτελέσματα εφόσον αναγνωρίζει τα πολλαπλά εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα και το ΕΚΤ βοήθησε ιδιαίτερα με τη χρηματοδότηση των δοκιμών πιο ευέλικτων και καινοτόμων προσεγγίσεων, στηριζόμενων από τα συνδικάτα και οι οποίες βοηθούν το «New Deal» να επικεντρωθεί στη στήριξη των ατόμων, και όχι στην τιμωρία τους.

Κατά τις προετοιμασίες των Αγώνων της Κοινοπολιτείας που πραγματοποιήθηκαν στο Μάντσεστερ το 2002, το ΕΚΤ στήριξε ένα μεγάλο πρόγραμμα πρόσληψης εθελοντών οι οποίοι βοήθησαν στη διεξαγωγή των αγώνων. Το πρόγραμμα προσέφερε πολύτιμες ευκαιρίες και κατάρτιση για τους άνεργους που ανήκαν σε μειονεκτούντες ομάδες. Η στήριξη και η συμμετοχή των συνδικαλιστικών οργανώσεων διασφάλιζαν ότι το πρόγραμμα προσέφερε πραγματικά νέες ευκαιρίες και όχι υποκατάστατα εργασίας που θα έπρεπε να παρέχεται από μισθωτούς.

Η εμπειρία των συνδικάτων: δεξιότητες των εργαζομένων

Το ΕΚΤ συνηθίζει να στηρίζει τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, δρώντας ενάντια σε ευρείες απολύσεις ως συνέπεια τομεακών αναδιαρθρώσεων, ενώ τα προγράμματα ανάλυσης αναγκών, συμβουλευτικής και εξατομικευμένης κατάρτισης που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΚΤ παρείχαν στους εργαζόμενους δεξιότητες που μπορούν να εκμεταλλευτούν σε νέους τομείς και σε νέα επαγγέλματα.

Μεταξύ των παραδειγμάτων περιλαμβάνεται ένα εθνικό σχέδιο που καλύπτει ολόκληρο τον τομέα της χαλιβουργίας, το οποίο διηύθησε η συνδικαλιστική οργάνωση του τομέα και η δική του οργάνωση κατάρτισης σε συνεργασία με άλλους, και ένα σχέδιο για τον τομέα της κεραμικής, ο οποίος συγκεντρώνεται σε μία συγκεκριμένη περιοχή του Ηνωμένου Βασιλείου.

Το ΕΚΤ έχει χρησιμοποιηθεί για να στηρίξει τις προσπάθειες των συνδικαλιστικών οργανώσεων για αναβάθμιση

των δεξιοτήτων των μελών. Αναπτύξαμε ένα πρόγραμμα πρόσληψης και κατάρτισης για συνδικαλιστικούς εκπροσώπους μάθησης (Union Learning Reps). Πρόκειται για εκπροσώπους του χώρου εργασίας που ορίζονται από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και ο ρόλος των οποίων είναι να έρχονται σε επαφή με εργαζόμενα μέλη προκειμένου να διασφαλίσουν ευκαιρίες εκμάθησης που δεν σχετίζονται μόνο με την εργασία. Μία από τις τεχνικές που εφαρμόστηκαν ήταν η προώθηση κέντρων μάθησης στον χώρο εργασίας (Workplace Learning Centres), τα οποία παρέχουν τόσο τη δυνατότητα αναβάθμισης των δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εργασία, όσο και την ευκαιρία για ευρύτερες γνώσεις και προσωπική ανάπτυξη.

Ένας από τους κύριους συνδικαλιστικούς στόχους μας ήταν η διασφάλιση ευκαιριών για όλους. Στο παρελθόν και κατά το τελευταίο στάδιο του προγράμματος Equal, το ΕΚΤ βοήθησε τις συνδικαλιστικές οργανώσεις στο έργο τους να προωθήσουν το Skills for Life (Δεξιότητες εφ'όρου ζωής), που απευθύνεται στα μέλη. Η ανάπτυξη συγκεκριμενοποιημένων υλικών και μέσων στηρίχθηκε σε διάφορα στάδια από κονδύλια του ΕΚΤ, παράλληλα με την εγχώρια χρηματοδότηση.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και το ΕΚΤ: μερικά διδάγματα

Εκ πείρας, ξέρουμε ότι είναι βασικό να ξεκινήσουμε με ξεκάθαρους συνδικαλιστικούς στόχους. Αυτό για εμάς σημαίνει τον ορισμό συνδικαλιστικών εκπροσώπων μάθησης και συνδικαλιστικών πρωτοβουλιών για ν'αντιδράσουμε στις απολύσεις. Έπειτα αποφασίσαμε να διερευνήσουμε τους πόρους για να στηρίξουμε αυτό το έργο. Σε μερικές περιπτώσεις, αυτοί οι πόροι βρέθηκαν χάρη στο ΕΚΤ, σε άλλες χάρη στα εθνικά προγράμματα, ενώ αλλού χρειάστηκε διαπραγμάτευση με τους εργοδότες για να εξασφαλιστεί η επένδυσή τους.

Η συνεργασία μας με εταίρους αποδείχθηκε πιο αποτελεσματική. Έχουμε μακρά παράδοση στην παροχή κατάρτισης στους δικούς μας εκπροσώπους στο χώρο εργασίας και υπευθύνους σε συνεργασία με τα τοπικά κολλέγια συνεχούς εκπαίδευσης (Further Education Colleges) και τα εθελοντικά τομεακά όργανα όπως η εκπαιδευτική ένωση εργαζομένων (Workers Educational Association). Το πρόγραμμά μας για την κατάρτιση των συνδικαλιστικών εκπροσώπων μάθησης δομήθηκε πάνω σ'αυτήν την εταιρική σχέση.

Η επιμελής διαχείριση των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ είναι ουσιώδης, όχι μόνο για την τήρηση των αυστηρότερων κανόνων ακεραιότητας, κλπ., αλλά και για να μπορούμε οι ίδιοι να ελέγχουμε κατά πόσο κάνουμε ορθή χρήση των πόρων μας.

Μας είναι πλέον γνωστό ότι η ενσωμάτωση στρατηγικών αξιολόγησης σε όλα τα προγράμματα είναι καίριας σημασίας, ούτως ώστε να μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι επιτυγχάνουμε τους στόχους μας.

Περαιτέρω πληροφορίες:

Ιστότοπος της TUC: www.tuc.org.uk

Το ΕΚΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο: www.esf.gov.uk

Equal: www.equal-works.com

Ηλ. ταχυδρομείο: amanning@tuc.org.uk

Alan Manning
TUC
Ηνωμένο Βασίλειο

Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΕΚΤ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Κατ'αρχήν, να συστηθώ εν συντομία: Είμαι ένας πρώην κοινωνικός λειτουργός και δούλεψα για την SACO, τη Σουηδική Συνομοσπονδία Επαγγελματικών Ενώσεων για σχεδόν 20 χρόνια. Συνεργάζομαι με το ΕΚΤ από τότε που η Σουηδία έγινε μέλος της ΕΕ, πριν από 10 χρόνια. Εκπροσωπώ τις σουηδικές ενώσεις στην επιτροπή του ΕΚΤ σε επίπεδο ΕΕ εδώ και πολλά χρόνια. Υπήρξα και παραμένω μέλος των σουηδικών επιτροπών παρακολούθησης για τα προγράμματα του ΕΚΤ. Επίσης, έχω τελέσει εκπρόσωπος σε διάφορες εκτελεστικές επιτροπές και ομάδες εργασίας εντός του ΕΚΤ.

Ακολουθούν μερικά από τα διδάγματα που θα ήθελα να μοιραστώ, ειδικά με εκπροσώπους των νέων χωρών μελών:

Το να γίνεσαι Ευρωπαίος

Η πολιτική συνοχής και το ΕΚΤ, όπως η Nokia στη διαφήμισή της, «ενώνουν τους ανθρώπους». Όλα τα έργα εντός των προγραμμάτων του ΕΚΤ μας δίνουν την ευκαιρία να κατανοήσουμε καλύτερα την Ευρώπη, αλλά κι εμάς τους ίδιους.

Η κατάρτιση προγραμμάτων που θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΚΤ απλά και μόνο με στόχο την επίτευξη αυτής της χρηματοδότησης θα έπρεπε ν'απαγορεύονται. Κάτι τέτοιο θα ήταν επίσης σπατάλη χρόνου, χρήματος και ενέργειας. Καθένας, σε όλα τα επίπεδα, πρέπει ν'αναγνωρίζει και να αποδέχεται τους στόχους του ΕΚΤ εφόσον χρησιμοποιεί τους πόρους του ταμείου.

Οι εταιρικές σχέσεις είναι ουσιώδεις

Ο Κανονισμός του ΕΚΤ ασκεί τώρα πραγματική πίεση στην εργασία στα πλαίσια εταιρικών σχέσεων μεταξύ κυβερνήσεων και κοινωνικών εταίρων, ιδιαίτερα των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των οργανώσεων εργοδοτών. Και πίσω από αυτή την αμοιβαίως επωφελή προσέγγιση κρύβονται πολύ καλοί λόγοι. Είναι βέβαιο ότι οι επενδύσεις του ΕΚΤ δε θα αποδειχθούν αποδοτικές και αποτελεσματικές αν οι παράγοντες της αγοράς εργασίας και του επαγγελματικού κόσμου δεν είναι έτοιμοι για το πρακτικό μέρος και για να υλοποιήσουν και να παρακολουθήσουν τους διάφορους στόχους και τις διάφορες πολιτικές. Το συμπέρασμα είναι ότι τελικά η δουλειά γίνεται στο χώρο εργασίας. Και πώς να παρέμβεις στο χώρο εργασίας χωρίς τη συνεργασία των οργανώσεων εργοδοτών και των οργανώσεων εργαζομένων;

Το καθοριστικό στοιχείο είναι η επιπρόσθετη αξία

Η επιπρόσθετη αξία είναι μία πολύ πολύπλοκη έννοια και πρέπει να διευκρινιστεί τι είναι και ποιός επωφελείται από αυτήν. Είναι πολύ σημαντικό να συζητούνται αυτά τα ερωτήματα όταν αναπτύσσεται μία εταιρική σχέση. Βεβαίως, δεν υπάρχουν απόλυτες απαντήσεις σ'αυτά τα ερωτήματα. Για μένα, είναι πλέον ξεκάθαρο ότι μία μορφή επιπρόσθετης αξίας είναι αυτό που κερδίζεις από τη συνεργασία σου με τους άλλους και από τα αποτελέσματα που αποκομίζεις και τα οποία δεν θα είχες επιτύχει μόνος σου. Επομένως, η ίδια η εταιρική σχέση και η μέθοδος εργασίας θα πρέπει να θεωρούνται ως επιπρόσθετη αξία.

Τα κονδύλια δεν φυτρώνουν στα δέντρα

Τα κονδύλια του ΕΚΤ, όπως άλλα «χρήματα της ΕΕ», θεωρούνται συχνά ως «δωρεάν γεύμα». Σας διαβεβαιώ, όμως, ότι «δωρεάν γεύματα δεν υπάρχουν». Βεβαίως, τα σχέδιά σας για το ΕΚΤ θα πρέπει να ωφελούν εσάς, αλλά θα πρέπει επίσης να ταιριάζουν στο ευρωπαϊκό πρότυπο. Έτσι το φάσμα των δυνατοτήτων χρήσης των κονδυλίων είναι περιορισμένο. Ακόμα κι αν νομίζετε – εφόσον γνωρίζετε τις ανάγκες του τόπου – ότι μπορείτε να βρείτε καλύτερους τρόπους χρήσης των χορηγηθέντων πόρων, μην το προσπαθήσετε. Ίσως να είστε καινοτόμος από πολλές απόψεις, αλλά είναι σημαντικό να παραμείνετε εντός των ορίων του Κανονισμού του ΕΚΤ και των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Αυτό δε συνιστάται μόνο για χάρη της Επιτροπής, καθώς μακροπρόθεσμα είναι εξίσου σημαντικό για εσάς και για τα προγράμματα στα οποία συμμετέχετε. Το άλλο «συμπέρασμα» είναι η ανάγκη να διαφυλαχθεί η υπόληψη της ίδιας της οργάνωσης.

Εταιρικές σχέσεις για την επίλυση προβλημάτων

Βεβαίως, κάθε εταίρος σε μία εταιρική σχέση πρέπει να έχει ένα σοβαρό λόγο που βρίσκεται σε αυτή τη θέση. Αλλά η θέση αυτή δεν πρέπει να θεωρηθεί ως ευκαιρία για διαπραγμάτευση προκειμένου να πάρει το μεγαλύτερο κομμάτι της πίτας. Η συμμετοχή, όμως, σε μία εταιρική σχέση σημαίνει περισσότερο την ανταλλαγή ιδεών για τον τρόπο παρασκευής της πίτας. Αν υπάρχει πραγματικά διαφωνία ως προς το πώς να μοιραστεί η πίτα, είναι καλύτερο οι διαπραγματεύσεις να λάβουν χώρα εκτός της εταιρικής σχέσης, ιδιαίτερα αν έχετε σκοπό να συνεργαστείτε και πάλι στην ίδια κουζίνα. Η εργασία στα πλαίσια εταιρικής σχέσης έχει περισσότερο να κάνει με

την επίλυση προβλημάτων και με τον τρόπο παρασκευής μίας πίτας αρκετά μεγάλης για όλους.

Σύνδεση με άλλες πολιτικές της ΕΕ

Η συνεργασία με το ΕΚΤ συνδέεται αναμφίβολα με τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, την Κοινωνική Ατζέντα και άλλες πολιτικές για την ανάπτυξη και την ευημερία της Ευρώπης. Σκοπός των επενδύσεων του ΕΚΤ είναι η εφαρμογή αυτών των πολιτικών στα κράτη μέλη. Όμως οι «υπεύθυνοι των πολιτικών» συχνά γνωρίζουν ελάχιστα σχετικά με το ΕΚΤ. Η γνώση κάποιων γενικών στοιχείων σχετικά με τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, για παράδειγμα, αποδεικνύεται ήδη πολύ χρήσιμη κατά τις συναντήσεις με συναδέλφους και/ή ομολόγους. Έτσι είναι τόσο απλούστερο να τους κάνετε να συνειδητοποιήσουν την αξία του ΕΚΤ και της δικής σας εργασίας.

Επικοινωνία μεταξύ επιπέδων

Μία συνηθισμένη αφορμή εκνευρισμού και σφαλμάτων είναι το παιχνίδι επίρριψης ευθυνών. Προσπαθήστε ν'αποφύγετε τέτοια παιχνίδια, καθώς δεν έχετε τίποτα να κερδίσετε. Βέβαια, οι παράγοντες σε επίπεδο ΕΕ δεν μπορούν να έχουν ακριβώς την ίδια αντίληψη ή τις ίδιες γνώσεις με τους παράγοντες σε τοπικό επίπεδο, για παράδειγμα, και αντιστρόφως. Είναι σαφώς καλύτερο να προσπαθείτε να επικοινωνήσετε με παράγοντες σε άλλα επίπεδα (ή ακόμη και σε άλλα κράτη μέλη), παρά να «μεμφιμοιρείτε στη γωνιά σας».

Συμμετοχή, αλλά με μέτρο

Δεδομένου ότι οι εταιρικές σχέσεις είναι ένας σχετικά νέος τρόπος εργασίας, υπάρχει ένα φάσμα εντός του οποίου μπορείτε να δημιουργήσετε το ρόλο σας εντός της εταιρικής σχέσης, χωρίς να σας περιορίζουν κανόνες του παρελθόντος περί σωστής ή λάθους πρακτικής. Ωστόσο, είναι επίσης κάτι δύσκολο και θα πρέπει να προχωρείτε προσεκτικά. Θα σας συνιστούσα ιδιαίτερα να τηρείτε μία σαφή διαχωριστική γραμμή μεταξύ του ρόλου της διαχειριστικής αρχής και του ρόλου των κοινωνικών εταίρων. Ο από κοινού καθορισμός των ευθυνών αποτελεί μία σημαντική πλευρά της ανάπτυξης εταιρικής σχέσης· οι ευθύνες του κάθε εταίρου πρέπει να είναι απολύτως σαφείς.

Επαναφέρετε το ΕΚΤ στο γραφείο

Δεδομένου ότι το ΕΚΤ είναι αρκετά πολύπλοκο και απαιτητικό, μπορεί ν'αποδειχθεί ιδιαίτερα δύσκολο να κινήσετε το ενδιαφέρον «πίσω στη βάση σας» για έργα που συνδέονται με το ΕΚΤ. Επίσης, οι συνδικαλιστές που συμμετέχουν σ'αυτό το έργο ασχολούνται συχνά με συνήθως χρονοβόρες εργασίες. Έτσι, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αφιερώσετε τον απαραίτητο χρόνο για να:

- ζητήσετε τη στήριξη της διεύθυνσής σας για να συνεργαστείτε με το ΕΚΤ
- αποφύγετε περιοριστικές εντολές από τη «βάση» σας. Η συνεργασία με το ΕΚΤ είναι μία επιχείρηση προσανατολισμένη στη διαδικασία.
- δώσετε αναφορά κατά την επιστροφή σας και να καταστήσετε το αξιόλογο έργο σας ορατό από τον εργοδότη και τους συναδέλφους σας
- μη ξεχνάτε να δημιουργείτε δίκτυα επαφών και να περνάτε ωραία!

Charlotta KRAFFT

SACO

Σουηδία

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΣΤΟΝ «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ» ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΕ: Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Η εταιρική σχέση είναι μία από τις καθοριστικές αρχές της πολιτικής συνοχής της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, οι κοινωνικοί εταίροι στην Ιταλία έπαιξαν σημαντικό ρόλο στον «προγραμματισμό» των ταμείων ΕΕ για την περίοδο 2000-2006. Ο ρόλος διέφερε μεταξύ των περιφερειών του στόχου 1 και του στόχου 2.

Σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες (Νότια Ιταλία), τις λεγόμενες περιφέρειες του στόχου 1, οι κοινωνικοί εταίροι έπαιξαν συμβουλευτικό ρόλο. Διέθεταν δικαιώματα πληροφόρησης και συμβουλευτικής. Η ενεργή συμμετοχή τους στην αρχή της διαδικασίας εκτιμήθηκε ιδιαίτερα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Από τεχνικής απόψεως, οι κοινωνικοί εταίροι συμμετείχαν στις επιτροπές παρακολούθησης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Σε πολιτικό επίπεδο, οι Ιταλοί κοινωνικοί εταίροι συμμετείχαν επίσης στο Φόρουμ Εταιρικής Σχέσης, όπου, μία φορά το χρόνο, συζητούντο σημαντικά θέματα σχετικά με τη διάθεση των κονδυλίων της ΕΕ μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των ενώσεων εργοδοτών και δημόσιων φορέων. Οι εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων βοήθησαν επίσης με τη συμμετοχή τους στο εθνικό επιχειρησιακό πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια». Αυτό το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε με κονδύλια της ΕΕ και οι κοινωνικοί εταίροι, μαζί με τις δημόσιες αρχές, αποφάσισαν τι είδους βοήθεια θα έπρεπε να χορηγηθεί στους συνδικαλιστές και τους εργοδότες που συμμετέχουν στις επιτροπές παρακολούθησης. Χάρη σ' αυτό το μέτρο, τους παρήχθη κατάρτιση, βοήθεια για την εκπόνηση του σχεδίου και περαιτέρω πληροφορίες. Υπήρχε επίσης ισότοπος, ο οποίος είχε στόχο τη στήριξη των κοινωνικών και οικονομικών εταιρικών σχέσεων.

Στις περιφέρειες του στόχου 3 (πολιτικές κατάρτισης και απασχόλησης στην Κεντρική και Βόρεια Ιταλία), οι κοινωνικοί εταίροι έπαιξαν πιο σημαντικό ρόλο από αυτόν των περιφερειών του στόχου 1 κατά την περίοδο 2000-2006. Συμμετείχαν στις επιτροπές παρακολούθησης με τα ίδια δικαιώματα συμμετοχής και ψήφου με αυτά άλλων μελών της επιτροπής. Οι εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων στις επιτροπές παρακολούθησης επωφελήθηκαν στήριξης από το Scift Aid, ένα επιγραμματικό επικοινωνιακό σχέδιο που τους παρείχε τεκμηρίωση, κατάρτιση και βοήθεια με τα σχέδια. Οι Ιταλικές συνδικαλιστικές οργανώσεις σημείωσαν σημαντικές επιτυχίες στις περιφέρειες του στόχου 3 κατά την περίοδο 2000-2006: οι περισσότεροι πόροι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στις περιφέρειες του στόχου 3 διατέθηκαν για τη στήριξη των ενεργών πολιτικών απασχόλησης και της δια βίου μάθησης.

Δεδομένης της εμπειρίας της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων κατά το 2000-2006 στις Ιταλικές περιφέρειες τόσο του στόχου 1 όσο και του στόχου 3, μπορούμε να υπογραμμίσουμε τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία. Ως προς τα δυνατά σημεία, τρία από αυτά πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν. Κατ' αρχήν, οι κοινωνικοί εταίροι συμμετείχαν περισσότερο κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 απ' ό,τι στο παρελθόν. Δεύτερον, έπαιξαν ενεργό ρόλο, ιδιαίτερα στο ξεκίνημα της περιόδου προγραμματισμού των Ευρωπαϊκών ταμείων. Τρίτον, ο κοινωνικός διάλογος ενισχύθηκε με τις διαβουλεύσεις με τις εθνικές και τοπικές δημόσιες αρχές. Τρία εκ των αδύνατων σημείων είναι αυτά που θα πρέπει να θεωρηθούν. Πρώτον, οι δημόσιες διοικήσεις της Ιταλίας έτειναν να αναθέτουν, σε πολλές περιπτώσεις, μόνο ένα τυπικό ρόλο στους κοινωνικούς εταίρους. Δεύτερον, οι διαβουλεύσεις σχετικά με τον προγραμματισμό των ταμείων ΕΕ περιοριζόταν συχνά στους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων που ανήκαν στις επιτροπές παρακολούθησης. Τέλος, η απουσία ανάλυσης σχετικά με την επίπτωση των ταμείων ΕΕ στην απασχόληση και την οργάνωση της εργασίας παραμένει επίκαιρη.

Με βάση αυτά τα δυνατά και αδύνατα σημεία, μπορούμε να αντλήσουμε κάποια διδάγματα σχετικά με την περίοδο προγραμματισμού των ταμείων ΕΕ 2007-2013. Σύμφωνα με τον νέο στόχο «Σύγκλιση» (πρώην στόχος 1), οι κοινωνικοί εταίροι θα παροτρυνθούν να συμμετάσχουν ενεργά σε δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων και να αναλάβουν κοινές πρωτοβουλίες σε τομείς πολιτικών όπου παίζουν καθοριστικό ρόλο (π.χ.: δια βίου μάθηση, εκσυγχρονισμός της οργάνωσης της εργασίας και αντιμετώπιση των συνεπειών των αναδιαρθρώσεων). Επιπλέον, σύμφωνα με το νέο στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στα μέσα που αποσκοπούν στην αξιολόγηση των επιπτώσεων των ταμείων της ΕΕ στην ποιότητα και την ποσότητα των θέσεων απασχόλησης.

Ornella Cilona
CGIL,
Ιταλία

Η ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ (1)

Θεματικές εστίες

Τα επιχειρησιακά προγράμματα διασπάρστηκαν σε πέντε θεματικές εστίες:

1. Δράσεις που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης (επαγγελματική κατάρτιση για ανέργους). (στόχοι 1 και 3).
2. Δράσεις στον τομέα της συνεχούς κατάρτισης και της ενίσχυσης επιχειρηματικών δεξιοτήτων. (στόχοι 1 και 3).
3. Οργάνωση του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης. (στόχοι 1 και 3).
4. Το ισπανικό σύστημα Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας. (στόχος 1)
5. Καταπολέμηση των διακρίσεων. (στόχοι 1 και 3). Διατομεακό

Η δομή προγραμματισμού που ακολούθησε η Ισπανία

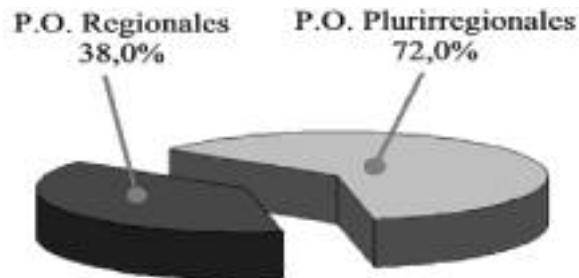
■ Δύο ευρείες ομάδες επιχειρησιακών προγραμμάτων, που απορρέουν από την κατανομή των τομέων αρμοδιοτήτων της Κεντρικής Κυβέρνησης και των Αυτόνομων Κοινοτήτων.

■ Οι δράσεις που προβλέπει το ΕΚΤ χωρίζονται στα:

Περιφερειακά προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν τις δράσεις κάθε αυτόνομης κυβέρνησης, καλύπτοντας τους πέντε πρωταρχικούς τομείς δράσης που ορίζει ο κανονισμός του ΕΚΤ.

Πολυπεριφερειακά Προγράμματα οριζόντιου χαρακτήρα, τα οποία ακολουθούν μία δομή που συνδέεται με τους τομείς δράσεις και συνδυάζει τις δράσεις της Δημόσιας Διοίκησης και άλλων εθνικών αρχών σε εθνικό επίπεδο

Διάρθρωση

Θέμα Ι. Οι άνεργοι

Μέτρο 1^ο – παρέχει στους ανέργους τη δυνατότητα πρόσβασης στην αγορά εργασίας

■ Επαγγελματική κατάρτιση (για ανέργους)

■ *Εθνικό σχέδιο κατάρτισης και ένταξης, Σχέδιο FIP, Βασιλικό διάταγμα 631/1993 της 3^{ης} Μαΐου.*

Περιγραφή:

Δωρεάν επαγγελματική κατάρτιση για εκείνους που θέλουν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και επιθυμούν επανεκπαίδευση ή την απόκτηση τίτλου εξειδίκευσης.

Τα παραπάνω θα συμπληρώνονται με διαρκείς σπουδές, σχεδιασμένες για να επισημαίνουν νέες πηγές απασχόλησης σε αναδυόμενους και επεκτεινόμενους τομείς και επαγγέλματα, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την εξέλιξη των επαγγελματικών δεξιοτήτων και τις ανάγκες κατάρτισης που προκύπτουν.

Ομάδες-στόχοι:

Οι ακόλουθες ομάδες επωφελούνται πρόσβασης κατά προτεραιότητα στις παρακάτω δράσεις:

- a) Άνεργοι που εισπράττουν επίδομα ή παροχές ανεργίας.
- b) Άνεργοι ηλικίας άνω των 25 ετών, ιδιαίτερα εκείνοι που είναι εγγεγραμμένοι ως άνεργοι για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους.
- c) Άνεργοι ηλικίας κάτω των 25, οι οποίοι έχασαν τη θέση τους την οποία κατείχαν για περισσότερο από έξι μήνες.
- d) Άνεργοι με ειδικές δυσκολίες ένταξης.

Με σκοπό τη διασφάλιση καλύτερης ένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας, το σχέδιο F.I.P. αποσκοπεί στην επίτευξη ποσοστού συμμετοχής των γυναικών στα προγράμματα κατάρτισης που διοργανώνει, της τάξεως του 60% .

Μέτρο 2º: Καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας μέσω δράσεων επανένταξης στην απασχόληση για τους μακροχρόνια άνεργους

■ Σεμινάρια απασχόλησης

Σκοπός είναι η βελτίωση της απασχολησιμότητας των ανέργων ηλικίας 25 και άνω με τη συμμετοχή τους σε έργα κοινής ή κοινωνικής ωφελείας ή σε υπηρεσίες που σχετίζονται με νέες πηγές απασχόλησης.

Περιγραφή:

Οι εργαζόμενοι που συμμετέχουν στα σεμινάρια απασχόλησης γίνονται δέκτες της δέουσας κατάρτισης για τη θέση που τους ενδιαφέρει, με μορφή εναλλακτικής εκπαίδευσης μεταξύ συμβάσεων εργασίας.

Ομάδες-στόχοι

Οι άνεργοι ηλικίας 25 και άνω, εστιάζοντας περισσότερο στους μακροχρόνια άνεργους, οι ηλικίας άνω των 45, οι γυναίκες και τα άτομα με οποιοδήποτε είδους αναπηρία.

Θέμα 2 Απασχολούμενοι εργαζόμενοι

Εθνικό υποσύστημα συνεχούς κατάρτισης

- Βασίζεται στις συμβάσεις συνεχούς κατάρτισης που συνάπτονται μεταξύ των κοινωνικών εταίρων (διμερής σύμβαση) και μεταξύ των τελευταίων και της κυβέρνησης (τριμερής σύμβαση). Αυτές οι συμβάσεις ανανεώνονται κάθε 4 χρόνια.
- Η συνεχής κατάρτιση των εργαζομένων συνδέεται με πιο αποτελεσματικές μορφές οργάνωσης της εργασίας.
- Σκοπός είναι η πρόβλεψη των απαραίτητων προσαρμογών στις διαδικασίες παραγωγής, ενισχύοντας παράλληλα την ευαισθητοποίηση στα περιβαλλοντικά ζητήματα.
- Ιδιαίτερη εστίαση στην μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)

Ομάδα-στόχος: Απασχολούμενοι εργαζόμενοι.

Για τους σκοπούς της παραπάνω σύμβασης, με τον όρο **συνεχής κατάρτιση** νοούνται:

- a) οι επιμορφωτικές δράσεις που διεξάγονται για εταιρείες, εργαζόμενους ή για τις αντίστοιχες εκπροσωπευτικές οργανώσεις, που αποσκοπούν τόσο στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και προσόντων όσο και στην επανεκπαίδευση των απασχολούμενων εργαζομένων. Αυτές οι δράσεις μπορούν να έχουν τη μορφή προγραμμάτων κατάρτισης ζήτησης, προγραμμάτων κατάρτισης προσφοράς και διατομεακών προγραμμάτων κατάρτισης.
- b) τα επιπλέον και συνοδευτικά μέτρα κατάρτισης που συνεισφέρουν στην επισήμανση νέων εκπαιδευτικών αναγκών και στην ανάπτυξη νέων μέσων και μεθόδων που μπορούν να εφαρμοστούν στην κατάρτιση.
- c) Άδεια εξατομικευμένης κατάρτισης που δίνει τη δυνατότητα στους εργαζόμενους ν'αναβαθμίσουν τα προσόντα τους.

Η συνεχής κατάρτιση θα εξυπηρετεί τους παρακάτω σκοπούς:

- Διασφάλιση μόνιμης προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις των επαγγελματιών και συγκεκριμένων θέσεων, μέσα από την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και προσόντων, κάτι που είναι ζωτικής σημασίας τόσο για τις εταιρείες όσο και για το προσωπικό τους.

- Παροχή ευκαιριών κοινωνικής αναβάθμισης που θα δώσουν την ευκαιρία σε πολλούς εργαζόμενους να αποφύγουν τα «στάσιμα» επαγγελματικά προσόντα.
- Ένα ρόλο πρόληψης, που σκοπό έχει την πρόβλεψη των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων της δημιουργίας της ενιαίας αγοράς και την υπέρβαση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι τομείς και οι εταιρείες που υφίστανται οικονομική και τεχνολογική αναδιάρθρωση.

Θέμα 3: Οργάνωση του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης

Βασική/νομοθετικά κατοχυρωμένη επαγγελματική κατάρτιση

Η εκπαίδευση που παρέχεται από το γενικό μη-πανεπιστημιακό σύστημα αποτελείται από τα ακόλουθα επίπεδα, στάδια και τους ακόλουθους κύκλους:

- Προσχολική αγωγή.
- Πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:
 - Υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
 - Προγράμματα Ειδικής Εκπαίδευσης
 - Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση
- Bachillerato (απολυτήριο σχολείου)
- Μη-πανεπιστημιακή μεταλυκειακή εκπαίδευση
 - Τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση προχωρημένου επιπέδου.

Δημιουργία του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικών τίτλων και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Το Εθνικό Ινστιτούτο Επαγγελματικών Τίτλων ιδρύεται:

- Για να δημιουργήσει, σε συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους, έναν **Εθνικό Κατάλογο Επαγγελματικών τίτλων** και σχετικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων. Αυτό είναι καθοριστικό για το συσχετισμό με τις δομές επαγγελματικής εκπαίδευσης που προέκυψαν από συλλογικές διαπραγματεύσεις και για την ένταξη των διάφορων υποσυστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης, μεταξύ των οποίων και η βασική εκπαίδευση.
- Αυτός ο κατάλογος αποτελεί το πλαίσιο αναφοράς για την πιστοποίηση επαγγελματικών τίτλων, χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν ο τρόπος με τον οποίο αποκτήθηκαν, είτε επίσημα, είτε μη επίσημα, είτε ανεπίσημα.

Οι αρμοδιότητες του Εθνικού Ινστιτούτου Επαγγελματικών Τίτλων ορίζονται από το άρθρο 2 του βασιλικού διατάγματος 375/1999. Αξίζει να σημειωθούν οι παρακάτω αρμοδιότητες:

- Ίδρυση και διαχείριση του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικών τίτλων.
- Πρόβλεψη ενός συστήματος πιστοποίησης και αναγνώρισης επαγγελματικών δεξιοτήτων.
- Πρόβλεψη των απαραίτητων μέτρων για τη νομική ρύθμιση του συστήματος αντιστοιχίας, επικύρωσης και ισοτιμίας μεταξύ των τριών υποσυστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της πρακτικής άσκησης.
- Παροχή πληροφοριών σχετικά με την εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των επαγγελματιών, των θέσεων εργασίας και των προφίλ ικανοτήτων στην αγορά εργασίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν, μεταξύ άλλων, τα συστήματα επαγγελματικής κατάταξης που απορρέουν από τις συλλογικές διαπραγματεύσεις.
- Καθιέρωση μίας μεθόδου που θα καθιστά τις αρχές ή τα ινστιτούτα των Αυτόνομων Κοινοτήτων και των κοινωνικών εταίρων από κοινού υπεύθυνες, τόσο για τον ορισμό του Καταλόγου Επαγγελματικών Τίτλων όσο και για την ενημέρωση των τομεακών απαιτήσεων.
- Ανάπτυξη για λογαριασμό του Γενικού Συμβουλίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, επαγγελματικών επιμορφωτικών δραστηριοτήτων όπως οι αναφορές, οι μελέτες, οι συγκριτικές αναλύσεις, η αναπαραγωγή εγγράφων, οι βιβλιογραφίες, τα ακαδημαϊκά σεμινάρια σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο.

Το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικών Τίτλων

Το SNCP (Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικών Τίτλων) περιλαμβάνει 3 διαρθρωτικά στοιχεία:

- 1) Τον Κρατικό κατάλογο επαγγελματικής κατάρτισης.
- 2) Τον ολοκληρωμένο κατάλογο σπονδυλωτής εκπαίδευσης (γνωστό ως CIM)
- 3) Το Σύστημα αναγνώρισης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων

1) Ο κρατικός κατάλογος επαγγελματικής κατάρτισης.

Με τον κατάλογο αυτόν, παρέχεται ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς δεξιοτήτων για την επαγγελματική κατάρτιση και όλα τα υποσυστήματά της, το οποίο διασφαλίζει την ευθυγράμμιση των παρεχόμενων δράσεων κατάρτισης με τις σημερινές (και τις προβλεπόμενες) ανάγκες κατάρτισης των παραγωγικών διαδικασιών και της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών στις διάφορες Αυτόνομες Κοινότητες, σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις βιομηχανοποιημένες οικονομίες.

Ο κατάλογος περιέχει τον όρο «κρατικός» και κατα συνέπεια, η εκπόνησή του πρέπει να βασίζεται στην αρχή συντήρησης του συνόλου της αγοράς εργασίας.

2) Ο ολοκληρωμένος κατάλογος σπονδυλωτής εκπαίδευσης (γνωστός ως CIM)

Σε συνδυασμό με τον Κρατικό κατάλογο επαγγελματικής κατάρτισης, θα αποτελεί τον κύριο παράγοντα για την απόκτηση της πλήρους κατάρτισης που έχουν να προσφέρουν τα τρία υποσυστήματα επαγγελματικής κατάρτισης: βασική/νομοθετικά κατοχυρωμένη, επαγγελματική και συνεχής κατάρτιση.

Ο CIM αποτελείται από τμήματα που αρμόζουν στις ανάγκες του ενεργού πληθυσμού, τόσο στους εργαζόμενους όσο και στους ανέργους, και στις ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού, και θα προσφέρεται από το δίκτυο κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης.

3) Το Σύστημα αναγνώρισης και πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων.

Το Σύστημα θα πρέπει να είναι σε θέση να:

Αξιολογεί, να αναγνωρίζει και να πιστοποιεί τις δεξιότητες και τους τίτλους που διαθέτουν τα άτομα, χωρίς να λαμβάνεται υπ'όψιν ο τρόπος με τον οποίο αποκτήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των μη επίσημων οδών, ενισχύοντας παράλληλα την αξία των πιστοποιήσεων προκειμένου να δώσει ώθηση στη σταδιοδρομία των ατόμων και να προωθήσει τη δυνατότητα δια βίου μάθησης για όλους τους πολίτες.

Εκπόνηση του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικών Τίτλων

Αποτελείται από έξι στάδια:

- 1) **Προετοιμασία των δεδομένων και κατάρτιση της ομάδας εργασίας.** Με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.
- 2) **Σχεδιασμός του τίτλου.** Με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.
- 3) **Ορισμός της σχετικής εκπαίδευσης.** Με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.
- 4) **Εξωτερικός έλεγχος.** Που πραγματοποιείται με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.
- 5) **Διαπραγμάτευση του τίτλου με το Γενικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Κατάρτισης.** Τριμερές όργανο.
- 6) **Διαπραγμάτευση του τίτλου με το Κρατικό Εκπαιδευτικό Συμβούλιο** (με εκπροσώπηση των κοινωνικών εταίρων) **και τις σχετικές κρατικές υπηρεσίες**

1) Προετοιμασία δεδομένων και κατάρτιση της ομάδας εργασίας.

Ορίζει τον τομέα απασχόλησης που θα αποτελέσει αντικείμενο εξέτασης και προσδιορίζει και αναλύει τους τίτλους που μπορούν να αποκτηθούν εντός αυτού του τομέα απασχόλησης.

Το UGT συμμετέχει προτείνοντας ειδικούς για αυτές τις ομάδες εργασίας, οι οποίοι επιλέγονται με βάση το τεχνικό προφίλ τους και όχι με βάση οποιαδήποτε κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας. Η επιλογή γίνεται από την κυβέρνηση.

2) Σχεδιασμός του τίτλου

Σχεδιασμός της γενικής ειδικότητας του τίτλου και **ορισμός των ειδικών τομέων ειδικότητας.** Αυτό συνδέεται στενά με τα **καθήκοντα που θα τελεί ο εργαζόμενος που θα κατέχει αυτόν τον τίτλο.** Ταυτόχρονα, απαριθμεί τις πιο σχετικές θέσεις εργασίας και τα καθήκοντα που συνδέονται με το συγκεκριμένο τίτλο.

3) Ορισμός της σχετικής εκπαίδευσης

Διασφάλιση της σχετικότητας της εκπαίδευσης, σε μερικές περιπτώσεις συμπεριλαμβανομένης της θεώρησης των απαιτούμενων **ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική κινητικότητα, ιδιαίτερα στα «νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα».**

(«νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα»: επαγγελματική δραστηριότητα ή σύνολο επαγγελματικών δραστηριοτήτων των οποίων η ανάληψη, η άσκηση ή ένας από τους τρόπους άσκησης εξαρτάται, άμεσα ή έμμεσα, δυνάμει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, από την κατοχή καθορισμένων επαγγελματικών προσόντων. Οδηγία 2005/36/ΕΚ της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων.)

4) Εξωτερικός έλεγχος

Δύο οδοί:

- 1) Πλευρές που σχετίζονται με τον ορισμό του τίτλου, τα καθήκοντα που θα εκτελούν οι κάτοχοί του, τη σχέση με τις πληροφορίες που εξασφαλίστηκαν στα πλαίσια συλλογικών διαπραγματεύσεων και την εκτίμηση του ακριβούς χρόνου που χρειάζεται για την απόκτησή του.
- 2) Πλευρές που σχετίζονται με την καταλληλότητα της εκπαίδευσης που επεξηγείται στο έγγραφο που ορίζει κάθε τίτλο και στον ορισμό της γενικής εξειδίκευσης που τον προσδιορίζει...

5) Διαπραγματεύσεις για την εκπόνηση του τίτλου

Διαπραγματεύσεις σχετικά με τον τίτλο με το Γενικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Τριμερές όργανο. Συμβουλευτικό όργανο για τη μη-πανεπιστημιακή επαγγελματική εκπαίδευση.

6) Διαπραγματεύσεις με το Κρατικό Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (όπου εκπροσωπούνται οι κοινωνικοί εταίροι) και τις σχετικές κρατικές υπηρεσίες σχετικά με τον τίτλο

Πρόσδος της εκπόνησης του Καταλόγου Τίτλων και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Ο Κατάλογος χωρίζεται σε 26 κατηγορίες επαγγελμάτων.

Υπολογίζεται ότι η πρώτη έκδοση θα περιλαμβάνει περίπου 600 τίτλους.

Σήμερα περιέχει 223 επαγγελματικούς τίτλους που δημοσιεύονται ως παράρτημα των παρακάτω βασιλικών διαταγμάτων:

- Βασιλικό διάταγμα 295/2004 (BOE 9 Μαρτίου) περιλαμβάνει 97 τίτλους.
- Βασιλικό διάταγμα 1087/2005 (BOE 5 Οκτωβρίου 2005) περιλαμβάνει 65 τίτλους.
- Βασιλικό διάταγμα 1228/2006 (BOE 3 Ιανουαρίου 2007) περιλαμβάνει 61 τίτλους.

Οι διαπραγματεύσεις για 112 τίτλους βρίσκονται υπό εξέλιξη.

Συνολικά, **έχουν οριστεί επίσημα 495 τίτλοι.**

Luis Galiano

UGT-E

Ισπανία

Η ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ (2)

Βασιλικό διάταγμα 395/2007 που ρυθμίζει το υποσύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης για την απασχόληση

Introduction to the RD

After 13 years with two different forms of training – vocational training and continuing training - It has become necessary to integrate them in a single vocational training model

Furthermore, certain events and factors have had an impact on the vocational training model in recent years:

- Organic Law 5/2002 on Qualifications and Vocational Training
- Judgements handed down by the Constitutional Court that define the scope of action by central and regional government agencies in the area of continuing training.
- The Employment Law of 2003, which places training at the centre of workplace policies aimed at achieving employment objectives.
- Other regulations not specifically aimed at training but which influence its development, such as the General Subsidies Law (Law 38/2003).

2

RD 395/2007 Vocational Training for Employment

Introduction to the RD (cont.)

Moreover, in view of the fact that

the European Union regards **lifelong learning** as a fundamental pillar of its employment strategy and included it in the structural indicators of the Lisbon Strategy for education and training objectives for the year 2010

Consequently, the government and employer and trade union organisations signed the Agreement on Vocational Training for Employment on 7 February 2006

ROYAL DECREE 395/2007 REGULATING THE SUBSYSTEM FOR VOCATIONAL TRAINING FOR EMPLOYMENT
published in the BOE on 23 March 2007

3

RD 395/2007 Vocational Training for Employment

Purpose of the RD

The RD regulates:

- ✓ The various training initiatives that make up the subsystem
- ✓ Operating arrangements and financing
- ✓ Organisational structure and structure for institutional participation

The subsystem consists of all instruments and actions designed to provide employed and unemployed people with training that meets their needs whilst contributing to the development of a knowledge-based economy

Aims of the system

- Lifelong training
- *To provide appropriate knowledge and experience*
- To improve the productivity and competitiveness of business
- *To increase employability*
- Provide skills accreditation

Principles of the system

1. Transparency, simplicity, quality and effectiveness
2. Single finance unit for the vocational training levy
3. Unity in labour market and the free movement of workers during training
4. Cooperation and coordination between competent government agencies
5. Links with social dialogue and sectoral collective bargaining
6. Participation of social partners
7. Links with the national vocational qualifications system
8. The right to free employment-related training and equal access to training for workers and businesses

Initiatives included in the RD

☞ **Creation of demand**

☞ **Creation of supply**

☞ **Work-related training**

☞ **Training support initiatives**

Targeted workers

All employed and unemployed workers, including those who do not pay the VT levy

Creation of demand

Workers in paid employment who provide services to companies *including* unemployed and temporarily unemployed dismissed workers

Creation of supply

Employed and unemployed workers

Work-related training

Workers hired for training (training contracts) and the unemployed (government job training programmes)

8

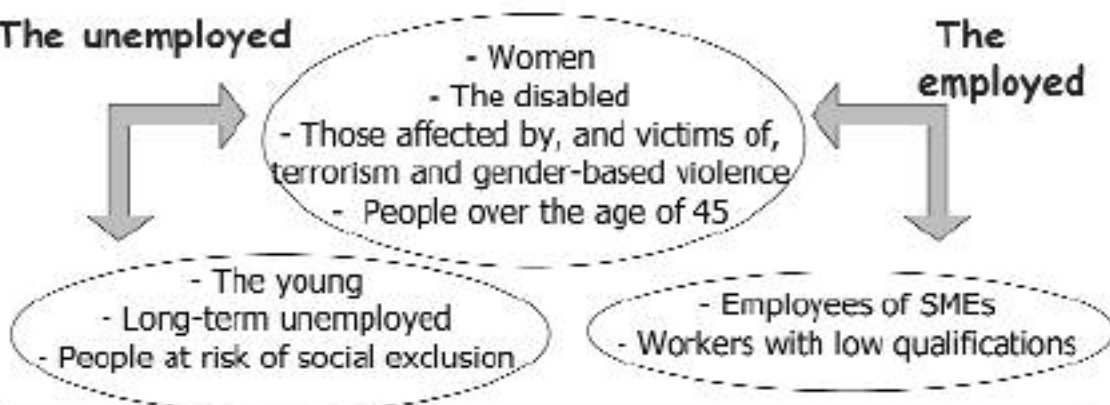
RD 395/2007 Vocational Training for Employment

Targeted workers (cont.)

Training for **government employees**: Through continuing training agreements signed by government departments, and up to 10% participation in cross-sectoral programmes

The following groups may have **priority**:

The unemployed

9

RD 395/2007 Vocational Training for Employment

Financing the system

... in accordance with the provisions of the General Budget Law, the system will be financed from:

⇒ FUNDS FROM THE VOCATIONAL TRAINING LEVY

⇒ FUNDS FROM THE EUROPEAN SOCIAL FUND

⇒ SPECIFIC CONTRIBUTIONS STIPULATED IN THE SPEE BUDGET

In addition,

⇒ THE REGIONS MAY CONTRIBUTE THEIR OWN FUNDS

10

RD 395/2007/Vocational Training for Employment

Certificates of vocational competence

Cover training associated with the national vocational qualifications catalogue (CNCP)

- ✓ *Constitute official accreditation of vocational skills enabling a person to perform a professional task*
- ✓ *Relate to specific units of vocational skills listed in the catalogue*
- ✓ *Each certificate can cover one or more units of competence*
- ✓ *The unit of competence is the smallest verifiable and cumulative unit for obtaining a certificate of vocational competence*

11

RD 395/2007/Vocational Training for Employment

Certificates of vocational competence (cont.)

- ✓ A certificate of vocational competence will be issued when all training modules for all units of competence in the course have been successfully completed
- ✓ Partial accreditations will expire when one or more training modules in the catalogue have been successfully completed
- ✓ Training not associated with the catalogue: Participants must be issued with the following:
 - Certificate of attendance
 - Diploma that certifies training, with a positive evaluation
- ✓ Like vocational experience, this training can be recognised through full or partial accreditations of vocational competence in accordance with the regulations

παραρτήματα

- **Θεμελιώδη κοινοτικά κείμενα 2007-2013:** **p.35 > p.70**
 - L210 2006, σελίδα 12-18- Κανονισμός του ΕΚΤ
 - L291 2006, σελίδα 11-22- Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της κοινότητας για τη συνοχή
 - L205 2005, σελίδα 22-27- Κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών
- **Επιμορφωτικό υλικό: Εκπαίδευση για το σχεδιασμό και την υποβολή σχεδίων του ΕΚΤ** **p.71**
- **Χρήσιμοι ιστότοποι** **p.102**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 5ης Ιουλίου 2006

για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1784/1999

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 148,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽²⁾,αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999⁽⁴⁾, καθορίζει το πλαίσιο των δράσεων για τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής και ιδιαίτερα τους στόχους, τις αρχές και τους κανόνες όσον αφορά την εταιρική σχέση, τον προγραμματισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση. Είναι, συνεπώς, αναγκαίο να καθορισθεί ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (εφεξής «ΕΚΤ») σε σχέση με τους στόχους που περιγράφονται στο άρθρο 146 της συνθήκης και στο πλαίσιο των προσαρτηθέντων των κρατών μελών και της Κοινότητας για την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση βάσει του άρθρου 125 της συνθήκης.
- (2) Θα πρέπει να καθορισθούν ειδικές διατάξεις σχετικά με τον τύπο των δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν από το ΕΚΤ στο πλαίσιο των στόχων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
- (3) Το ΕΚΤ θα πρέπει να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή βελτιώνοντας τις ευκαιρίες απασχόλησης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται με το άρθρο 146 της συνθήκης και των καθηκόντων που ανατίθενται στα διαρθρωτικά ταμεία με το άρθρο 159 της συνθήκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
- (4) Η προσέγγιση αυτή προσλαμβάνει ακόμη μεγαλύτερη σημασία δεδομένων των προκλήσεων που απορρέουν από τη διεύρυνση της Ένωσης και από το φαινόμενο της οικονομικής παγκοσμιοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να αναγνωρισθεί η σημασία του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και του εκσυγχρονισμού του.
- (5) Σύμφωνα με τα άρθρα 99 και 128 της συνθήκης, και με στόχο την επανεστίαση της στρατηγικής της Λισσαβόνας στην ανάπτυξη και την απασχόληση, το Συμβούλιο ενέκρινε ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων που περιλαμβάνει τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών και τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, με τις οποίες καθορίζονται στόχοι, προτεραιότητες και επιδιωκόμενα αποτελέσματα ως προς την απασχόληση. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 22ας και 23ης Μαρτίου 2005 στις Βρυξέλλες ζήτησε την κινητοποίηση όλων των κατάλληλων εθνικών και κοινοτικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής στον τομέα της συνοχής.
- (6) Αποκομίστηκαν νέα διδάγματα από την κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL, ιδίως όσον αφορά το συνδυασμό των τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών δράσεων. Τα διδάγματα αυτά θα πρέπει να ενσωματωθούν στη στήριξη που παρέχει το ΕΚΤ. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη συμμετοχή των ομάδων-στόχων, στην ενσωμάτωση μεταναστών, περιλαμβανομένων των αιτούντων άσυλο· στον προσδιορισμό των θεμάτων πολιτικής και την σε μεταγενέστερη φάση ενσωμάτωσή τους· στις τεχνικές για καινοτομία και πειραματισμό· στις μεθόδους διακρατικής συνεργασίας· στην προσέγγιση των ομάδων που βρίσκονται στο περιθώριο της αγοράς εργασίας· στον αντίκτυπο των κοινωνικών θεμάτων στην εσωτερική αγορά· και στην πρόσβαση και στη διαχείριση έργων που αναλαμβάνουν μη κυβερνητικές οργανώσεις.
- (7) Το ΕΚΤ θα πρέπει να στηρίζει τις πολιτικές των κρατών μελών που ευθυγραμμίζονται απόλυτα με τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές και τις συστάσεις που γίνονται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και τους συναφείς στόχους της Κοινότητας σε σχέση με την κοινωνική ένταξη, την αποφυγή των διακρίσεων, την προώθηση της ισότητας και την εκπαίδευση και κατάρτιση, προκειμένου να συμβάλει καλύτερα στην πραγματοποίηση των επιδιώξεων και των στόχων που έχουν συμφωνηθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας, στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ, στις 15 και 16 Ιουνίου 2001.
- (8) Το ΕΚΤ θα πρέπει επίσης να ασχοληθεί με τις συναφείς διαστάσεις και συνέπειες των δημογραφικών αλλαγών στον ενεργό πληθυσμό της Κοινότητας, ιδίως μέσω της διά βίου επαγγελματικής κατάρτισης.
- (9) Με σκοπό την καλύτερη πρόβλεψη και διαχείριση των αλλαγών και την ενίσχυση της οικονομικής μεγέθυνσης, των ευκαιριών απασχόλησης για γυναίκες και άνδρες και της ποιότητας και παραγωγικότητας στην εργασία, στο πλαίσιο των στόχων «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και «Σύγκλιση», η συνδρομή που παρέχει το ΕΚΤ θα πρέπει να εστιάζεται ιδιαίτερα στη βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, στην ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου και της πρόσβασης στην απασχόληση καθώς και της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των μειονεκτούντων ατόμων και της καταπολέμησης των διακρίσεων, στην ενθάρρυνση των οικονομικά ανενεργών προσώπων να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και στην προώθηση των εταιρικών σχέσεων για μεταρρυθμίσεις.

(1) ΕΕ C 234 της 22.9.2005, σ. 27.

(2) ΕΕ C 164 της 5.7.2005, σ. 48.

(3) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2005 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 2006 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Ιουλίου 2006 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(4) Βλέπε σελίδα 25 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- (10) Εκτός αυτών των προτεραιοτήτων, στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και κράτη μέλη, στο πλαίσιο του στόχου «Σύγκλιση» και προκειμένου να ενισχυθούν η οικονομική μεγέθυνση, οι ευκαιρίες απασχόλησης για γυναίκες και άνδρες και η ποιότητα και παραγωγικότητα στην εργασία, είναι απαραίτητες η επέκταση και η βελτίωση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο και η βελτίωση των ικανοτήτων των θεσμικών, διοικητικών και δικαστικών αρχών, με στόχο την προετοιμασία και υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και την επιβολή του κεκτημένου.
- (11) Στο πλαίσιο των προαναφερόμενων προτεραιοτήτων, η επιλογή των παρεμβάσεων του ΕΚΤ θα πρέπει να είναι ευέλικτη, ώστε να καλύπτονται οι ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει κάθε κράτος μέλος, οι δε τύποι δράσεων προτεραιότητας που χρηματοδοτεί το ΕΚΤ θα πρέπει να παρέχουν περιθώριο ευελιξίας ανάλογο προς τις προκλήσεις αυτές.
- (12) Η προώθηση των καινοτόμων διακρατικών και διαπεριφερειακών δραστηριοτήτων αποτελεί σημαντική διάσταση που θα πρέπει να ενσωματωθεί στο πεδίο δράσης του ΕΚΤ. Προκειμένου να ενισχυθεί η συνεργασία, τα κράτη μέλη θα ήταν σκόπιμο να προγραμματίζουν τις διακρατικές και περιφερειακές δράσεις βάσει οριζόντιας προσέγγισης ή με ειδικό άξονα προτεραιότητας.
- (13) Είναι αναγκαίο να εξασφαλισθεί η εναρμόνιση της δράσης του ΕΚΤ με τις πολιτικές που προβλέπονται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και να επικεντρωθεί η στήριξη του ΕΚΤ στην εφαρμογή των κατευθυντηρίων γραμμών και συστάσεων στο πλαίσιο της εν λόγω στρατηγικής.
- (14) Η αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση των δράσεων που στηρίζει το ΕΚΤ βασίζεται στη χρηστή διακυβέρνηση και στην εταιρική σχέση μεταξύ όλων των σχετικών εδαφικών και κοινωνικοοικονομικών φορέων και ιδίως των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων, περιλαμβανομένων όσων δρουν σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι κοινωνικοί εταίροι διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην ευρεία εταιρική σχέση με στόχο την αλλαγή και είναι κείριας σημασίας η δέσμευσή τους για ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής μέσω της βελτίωσης της απασχόλησης και των ευκαιριών εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, κατά το οποίο τόσο οι εργοδότες όσο και οι εργαζόμενοι συνεισφέρουν στη χρηματοδοτική υποστήριξη των δράσεων του ΕΚΤ, η εν λόγω χρηματοδοτική συνεισφορά, μολονότι αποτελεί ιδιωτική δαπάνη, θα περιλαμβάνεται στον υπολογισμό της συγχρηματοδότησης του ΕΚΤ.
- (15) Το ΕΚΤ θα πρέπει να υποστηρίζει την ανάληψη δράσης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις σχετικές συστάσεις που εγκρίνονται στα πλαίσια της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Ωστόσο, οι αλλαγές στις κατευθυντήριες γραμμές και τις συστάσεις επιβάλλουν την αναθεώρηση του επιχειρησιακού προγράμματος μόνο στις περιπτώσεις όπου ένα κράτος μέλος ή η Επιτροπή σε συμφωνία με κράτος μέλος θεωρούν ότι στο επιχειρησιακό πρόγραμμα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι σημαντικές κοινωνικοοικονομικές αλλαγές, ή να λαμβάνονται υπόψη σε μεγαλύτερο βαθμό ή με διαφορετικό τρόπο οι μείζονος σημασίας αλλαγές σε κοινοτικές, εθνικές ή περιφερειακές προτεραιότητες, ή κατόπιν αξιολογήσεων ή ύστερα από δυσχέρειες στην εφαρμογή.
- (16) Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσουν ότι η υλοποίηση των προτεραιοτήτων που χρηματοδοτεί το ΕΚΤ στο πλαίσιο των στόχων της σύγκλισης και της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης θα συμβάλουν στην προώθηση της ισότητας και της κατάρτησης των ανισοτήτων μεταξύ των γυναικών και των ανδρών. Η ενσωμάτωση της διάστασης των φύλων θα πρέπει να συνδυασθεί με ειδικές δράσεις για την ενίσχυση της διαρκούς συμμετοχής και προόδου των γυναικών στην απασχόληση.
- (17) Το ΕΚΤ θα πρέπει επίσης να στηρίζει τη χορήγηση τεχνικής βοήθειας με κύριο στόχο την ενθάρρυνση της αμοιβαίας μάθησης διά της ανταλλαγής εμπειριών και της διάδοσης καλών πρακτικών και την υπογράμμιση της συνεισφοράς του ΕΚΤ στην υλοποίηση των στόχων και των προτεραιοτήτων των πολιτικών της Κοινότητας σε σχέση με την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη.
- (18) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 προβλέπει ότι οι κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών πρόκειται να καθορισθούν σε εθνικό επίπεδο, με ορισμένες εξαιρέσεις για τις οποίες απαιτείται να θεσπισθούν ειδικές διατάξεις. Θα πρέπει, επομένως, να θεσπισθούν ειδικές διατάξεις για τις εξαιρέσεις που σχετίζονται με το ΕΚΤ.
- (19) Για λόγους σαφήνειας, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1784/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 1999, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (*), θα πρέπει να καταργηθεί.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1**Αντικείμενο**

1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και το περιεχόμενο της συνδρομής που παρέχεται, θεσπίζει ειδικές διατάξεις και ορίζει τους τύπους της επιλέξιμης προς συνδρομή δαπάνης.
2. Το ΕΚΤ διέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και από τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 2**Καθήκοντα**

1. Το ΕΚΤ συμβάλλει στις προτεραιότητες της Κοινότητας όσον αφορά την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με τη βελτίωση της απασχόλησης και των ευκαιριών εργασίας, ενθαρρύνοντας υψηλό επίπεδο απασχόλησης και τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας. Προς το σκοπό αυτόν, υποστηρίζει τις πολιτικές των κρατών μελών που αποσκοπούν στην επίτευξη πλήρους απασχόλησης καθώς και βελτίωσης της ποιότητας και παραγωγικότητας στο χώρο εργασίας, στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης, περιλαμβανομένης της πρόσβασης των μειονεκτούντων ατόμων στην απασχόληση, και στη μείωση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών ανισοτήτων όσον αφορά την απασχόληση.

(*) ΕΕ L 213 της 13.8.1999, σ. 5.

Ειδικότερα, το ΕΚΤ υποστηρίζει δράσεις ευθυγραμμισμένες με μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν στα πλαίσια της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, όπως έχουν ενσωματωθεί στις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση, και στις συνοδευτικές συστάσεις.

2. Στο πλαίσιο των καθηκόντων που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 1, το ΕΚΤ υποστηρίζει τις προτεραιότητες της Κοινότητας όσον αφορά την ανάγκη ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής, την τόνωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας και την προώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης και της βιώσιμης ανάπτυξης. Προς το σκοπό αυτό, το ΕΚΤ λαμβάνει υπόψη του τις σχετικές προτεραιότητες και στόχους της Κοινότητας στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, αυξάνοντας τη συμμετοχή των οικονομικά ανενεργών ατόμων στην αγορά εργασίας, καταπολεμώντας τον κοινωνικό αποκλεισμό, ιδίως των μειονεκτούσων ομάδων, όπως είναι τα άτομα με αναπηρίες, και προάγοντας την ισότητα γυναικών και ανδρών και την αποφυγή των διακρίσεων.

Άρθρο 3

Περιεχόμενο της συνδρομής

1. Στο πλαίσιο των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», το ΕΚΤ στηρίζει δράσεις στα κράτη μέλη για τις προτεραιότητες που απαριθμούνται παρακάτω:

- α) αύξηση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών, ώστε να βελτιωθεί η επίτευξη και η θετική διαχείριση των οικονομικών αλλαγών, ιδίως με την προώθηση:
 - i) της διά βίου μάθησης και αύξησης των επενδύσεων σε ανθρώπινους πόρους εκ μέρους των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ, και των εργαζομένων, με την ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων και στρατηγικών, συμπεριλαμβανομένης της μαθητείας, που εξασφαλίζουν βελτιωμένη πρόσβαση στην κατάρτιση, ιδίως για εργαζομένους με περιορισμένη ειδίκευση και μεγάλης ηλικίας, της ανάπτυξης προσόντων και δεξιοτήτων, της προώθησης της ειδίκευσης στους τομείς των τεχνολογιών των πληροφοριών και της επικοινωνίας, της ηλεκτρονικής μάθησης, των φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών και δεξιοτήτων διαχείρισης, και της προώθησης επιχειρηματικού πνεύματος και καινοτομίας και των νέων επιχειρήσεων,
 - ii) του σχεδιασμού και της διάδοσης καινοτόμων και παραγωγικότερων μορφών οργάνωσης της εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της καλύτερης υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας, του προσδιορισμού των μελλοντικών αναγκών όσον αφορά τα επαγγελματικά προσόντα και δεξιότητες και της ανάπτυξης ειδικών υπηρεσιών απασχόλησης, κατάρτισης και υποστήριξης, περιλαμβανομένης της ανατοποθέτησης, για εργαζομένους στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης εταιριών και τομέων·
- β) τόνωση της πρόσβασης στην απασχόληση και της διαρκούς ένταξης στην αγορά εργασίας των αιτούντων εργασία και των ανενεργών ατόμων, πρόληψη της ανεργίας, ιδίως της μακροχρόνιας ανεργίας και της ανεργίας των νέων, ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού και

παράταση του επαγγελματικού βίου, καθώς και αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, ιδίως με την προώθηση:

- i) του εκσυγχρονισμού και της ενίσχυσης των δεσμικών οργάνων της αγοράς εργασίας, ιδίως των υπηρεσιών απασχόλησης και άλλων συναφών πρωτοβουλιών στο πλαίσιο των στρατηγικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών για πλήρη απασχόληση,
- ii) της εφαρμογής δραστικών και προληπτικών μέτρων που εξασφαλίζουν έγκαιρο εντοπισμό των αναγκών με ατομικά σχέδια δράσης και εξατομικευμένη υποστήριξη, λ.χ. κατάρτιση προσαρμοσμένη στις εκάστοτε συνθήκες, αναζήτηση εργασίας, ανατοποθέτηση και κινητικότητα, αυτοαπασχόληση και δημιουργία επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των συνεργατικών επιχειρήσεων, κίνητρα για την ενθάρρυνση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, ευέλικτα μέτρα για την παράταση της απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων και μέτρα για την εναρμόνιση εργασίας και ιδιωτικής ζωής, όπως διευκόλυνση της πρόσβασης στη φροντίδα παιδιών και εξαρτωμένων προσώπων,
- iii) της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου και ειδικών μέτρων για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, την αύξηση της διαρκούς συμμετοχής και προόδου των γυναικών στην απασχόληση και μείωση του διαχωρισμού με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων με την εξάλειψη των ουσιαστικών αιτιών –αμέσων και εμμέσων– για τις διαφορές στην αμοιβή λόγω του φύλου,
- iv) ειδικών μέτρων για τη μεγαλύτερη συμμετοχή των μεταναστών στην απασχόληση και επομένως για την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξής τους· της διευκόλυνσης της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας των εργαζομένων και της ενοποίησης των διασπορακτών αγορών εργασίας, μεταξύ άλλων με καθοδήγηση και γλωσσική εκπαίδευση, καθώς και την αναγνώριση των ειδικεύσεων και των αποκτώμενων δεξιοτήτων·
- γ) ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης μειονεκτούντων ατόμων με σκοπό τη βιώσιμη ενσωμάτωσή τους στην απασχόληση και καταπολέμηση των διακρίσεων κάθε μορφής στην αγορά εργασίας, ιδίως με την προώθηση:
 - i) αναζήτησης τρόπων για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην αγορά εργασίας μειονεκτούντων ατόμων, όπως ατόμων που αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό, ατόμων που εγκατέλειψαν νωρίς το σχολείο, μειονοτήτων, ατόμων με αναπηρίες και ατόμων που φροντίζουν εξαρτώμενα πρόσωπα, με μέτρα για την προώθηση των δυνατοτήτων απασχόλησης, μεταξύ άλλων στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και συνοδευτικές δράσεις και σχετικές υπηρεσίες υποστήριξης, κοινοτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες φροντίδας που βελτιώνουν τις ευκαιρίες απασχόλησης,
 - ii) αποδοχής της ποικιλότητας στο χώρο εργασίας και καταπολέμησης των διακρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων με ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων και των επιχειρήσεων και προώθηση τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης·

δ) ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου, ιδίως με την προώθηση:

- i) του σχεδιασμού και της εισαγωγής μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να αναπτυχθούν οι δυνατότητες απασχόλησης, της βελτίωσης της αρχικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της συνεχούς βελτίωσης των δεξιοτήτων του διδακτικού προσωπικού με στόχο την καινοτομία και την επίτευξη οικονομίας βασισμένης στη γνώση,
- ii) των δραστηριοτήτων δικτύωσης μεταξύ ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων και επιχειρήσεων·

ε) προώθηση εταιρικών σχέσεων, συμφωνιών και πρωτοβουλιών με δικτύωση των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων, όπως οι κοινωνικοί εταίροι και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ενόψει της κινητοποίησης για μεταρρυθμίσεις στους τομείς της απασχόλησης και της δυνατότητας ενσωμάτωσης στην αγορά εργασίας.

2. Στο πλαίσιο του στόχου «Σύγκλιση», το ΕΚΤ στηρίζει δράσεις στα κράτη μέλη για τις προτεραιότητες που απαριθμούνται παρακάτω:

α) Επέκταση και βελτίωση της επένδυσης σε ανθρώπινο κεφάλαιο, ιδίως με προώθηση:

- i) της εφαρμογής μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως με στόχο την αύξηση της δυνατότητας των ατόμων να ανταποκριθούν στις ανάγκες της κοινωνίας που στηρίζεται στη γνώση και της διά βίου μάθησης,
- ii) της αύξησης της συμμετοχής στη διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων με τη λήψη μέτρων για την επίτευξη μείωσης του αριθμού των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολείο σε μικρή ηλικία και των διαχωρισμών βάσει του φύλου, και της αύξησης της πρόσβασης στη βασική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και της ποιότητάς τους,
- iii) της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στο πλαίσιο της έρευνας και της καινοτομίας, κυρίως με τις μεταπτυχιακές σπουδές και την εκπαίδευση ερευνητών.

β) Ενίσχυση των θεσμικών δυνατοτήτων και της αποτελεσματικότητας των δημοσίων διοικήσεων και των δημοσίων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και, κατά περίπτωση, των κοινωνικών εταίρων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων, με στόχο μεταρρυθμίσεις, βελτίωση της νομοθεσίας και άσκηση χρηστής διακυβέρνησης όσον αφορά την οικονομία, την απασχόληση, την εκπαίδευση, την κοινωνία και το περιβάλλον, ιδίως με την ανάπτυξη:

- i) μηχανισμών για τη βελτίωση του ορθού σχεδιασμού, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης πολιτικών και προγραμμάτων, μεταξύ άλλων με μελέτες, στατιστικές και συμβουλές εμπειρογνομόνων, στήριξη του διπλησιακού συντονισμού και του διαλόγου μεταξύ των σχετικών δημοσίων και ιδιωτικών φορέων,

ii) ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς, περιλαμβανομένων όσων αφορούν την επιβολή της νομοθεσίας, ιδίως με διαρκή εκπαίδευση των διευθυντικών στελεχών και του υπόλοιπου προσωπικού και ειδική στήριξη ζωτικών υπηρεσιών, επιθεωρήσεων και κοινωνικοοικονομικών φορέων, περιλαμβανομένων των κοινωνικών και των περιβαλλοντικών εταίρων, των σχετικών μη κυβερνητικών οργανώσεων και αντιπροσωπευτικών επαγγελματικών οργανώσεων.

3. Στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων κατά τις παραγράφους 1 και 2, τα κράτη μέλη μπορούν να επικεντρώνονται στις προτεραιότητες που είναι πλέον πρόσφορες για την αντιμετώπιση των ειδικών για κάθε κράτος μέλος προκλήσεων.

4. Το ΕΚΤ μπορεί να στηρίζει τις δράσεις του άρθρου 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού στο σύνολο του εδάφους των κρατών μελών που είναι επιλέξιμα για στήριξη ή μεταβατική υποστήριξη στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής, όπως ορίζουν αντιστοίχως το άρθρο 5 παράγραφος 2 και το άρθρο 8 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

5. Κατά την υλοποίηση των στόχων και των προτεραιοτήτων των παραγράφων 1 και 2, το ΕΚΤ στηρίζει την προώθηση και ενσωμάτωση καινοτόμων δραστηριοτήτων στα κράτη μέλη.

6. Το ΕΚΤ στηρίζει επίσης διακρατικές και διαπεριφερειακές δράσεις, ιδίως με κοινή χρήση πληροφοριών, εμπειριών, αποτελεσμάτων και καλών πρακτικών και με την ανάπτυξη αλληλοσυμπληρούμενων προσεγγίσεων και συντονισμένων ή κοινών δράσεων.

7. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 34 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, η χρηματοδότηση των μέτρων βάσει της προτεραιότητας της κοινωνικής ένταξης που μνημονεύεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) σημείο i) του παρόντος άρθρου και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την καράγηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999⁽¹⁾, μπορεί να ανέλθει στο 15 % του σχετικού άξονα προτεραιότητας.

Άρθρο 4

Συνέπεια και συγκέντρωση της στήριξης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι δράσεις που στηρίζει το ΕΚΤ είναι συνεπείς προς και συνεισφέρουν στις δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Συγκεκριμένα, φροντίζουν ώστε η στρατηγική που καθορίζεται στο εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς και οι δράσεις που καθορίζονται στα επιχειρησιακά προγράμματα να προωθούν τους στόχους, τις προτεραιότητες και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα της στρατηγικής σε κάθε κράτος μέλος, εντός του πλαισίου των εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων και των εθνικών προγραμμάτων δράσης για την κοινωνική ένταξη.

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

Τα κράτη μέλη επικεντρώνουν επίσης τη στήριξη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το ΕΚΤ μπορεί να συνεισφέρει στις πολιτικές, στην υλοποίηση των σχετικών συστάσεων για την απασχόληση που διατυπώνονται με βάση το άρθρο 128 παράγραφος 4 της συνθήκης και των συναφών με την απασχόληση στόχων της Κοινότητας στους τομείς της κοινωνικής ένταξης και της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τα κράτη μέλη ενεργούν κατά τον τρόπο αυτό στο πλαίσιο σταθερού περιβάλλοντος προγραμματισμού.

2. Στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων οι πόροι διατίθενται για τις πιο σημαντικές ανάγκες και εστιάζονται στους τομείς πολιτικής για τους οποίους η στήριξη του ΕΚΤ είναι δυνατόν να επιφέρει σημαντικά αποτελέσματα για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας της στήριξης του ΕΚΤ, τα επιχειρησιακά προγράμματα λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη, εφόσον ενδείκνυται, τις περιφέρειες και τις περιοχές που αντιμετωπίζουν τα σοβαρότερα προβλήματα, όπως οι υποβαθμισμένες αστικές και οι εξόχως απόκεντρες περιοχές, καθώς και οι παρακμάζουσες αγροτικές περιοχές και περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία, καθώς και όσες πλήττονται ιδιαίτερα από μετεγκαταστάσεις επιχειρήσεων.

3. Εφόσον ενδείκνυται, στις εθνικές εκθέσεις των κρατών μελών σύμφωνα με την ανοικτή μέθοδο συντονισμού για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ένταξη περιλαμβάνεται συνοπτικό τμήμα σχετικά με τη συμβολή του ΕΚΤ στην προώθηση των σχετικών με την αγορά εργασίας πτυχών της κοινωνικής ένταξης.

4. Οι δείκτες που περιλαμβάνονται στα επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία συγχρηματοδοτεί το ΕΚΤ είναι στρατηγικής φύσεως, περιορισμένου αριθμού και αντιστοιχούν σε εκείνους που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και των συναφών στόχων της Κοινότητας στους τομείς της κοινωνικής ένταξης, και της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

5. Στο πλαίσιο των αξιολογήσεων που πραγματοποιούνται για τις δράσεις του ΕΚΤ αξιολογούνται επίσης η συμβολή των δράσεων που στηρίζει το ΕΚΤ για την υλοποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και των στόχων της Κοινότητας στους τομείς της κοινωνικής ένταξης, της αποφυγής διακρίσεων και της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, καθώς και της εκπαίδευσης και κατάρτισης στο οικείο κράτος μέλος.

Άρθρο 5

Χρηστή διακυβέρνηση και εταιρική σχέση

1. Το ΕΚΤ προωθεί τη χρηστή διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση. Η στήριξη που παρέχει σχεδιάζεται και εφαρμόζεται στο κατάλληλο γεωγραφικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη το εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες δεσμικές ρυθμίσεις κάθε κράτους μέλους.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, τις δέουσες διαβουλεύσεις με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και τη δέουσα συμμετοχή τους στο κατάλληλο γεωγραφικό

επίπεδο, στους τομείς της προετοιμασίας, της υλοποίησης και της παρακολούθησης της στήριξης του ΕΚΤ.

3. Η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος υποστηρίζει την επαρκή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται βάσει του άρθρου 3.

Στο πλαίσιο του στόχου «Σύγκλιση», το κατάλληλο ποσοστό των πόρων του ΕΚΤ διατίθεται για τη δημιουργία ικανοτήτων, η οποία περιλαμβάνει την εκπαίδευση, τα μέτρα δικτύωσης, την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου και των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν οι κοινωνικοί εταίροι από κοινού, ιδίως όσον αφορά την προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, κατά το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α).

4. Η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος στηρίζει την επαρκή συμμετοχή και πρόσβαση μη κυβερνητικών οργανώσεων στις χρηματοδοτούμενες δραστηριότητες, ιδίως στους τομείς της κοινωνικής ένταξης, της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών.

Άρθρο 6

Ισότητα των φύλων και ίσες ευκαιρίες

Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε τα επιχειρησιακά προγράμματα να περιλαμβάνουν περιγραφή του τρόπου με τον οποίο προωθούνται η ισότητα των φύλων και οι ίσες ευκαιρίες στην προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Τα κράτη μέλη προωθούν την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στη διαχείριση και υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, κατά περίπτωση.

Άρθρο 7

Καινοτομία

Στο πλαίσιο κάθε επιχειρησιακού προγράμματος αποδίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην προώθηση και ενσωμάτωση καινοτόμων δραστηριοτήτων. Η διαχειριστική αρχή επιλέγει τα θέματα για τη χρηματοδότηση καινοτομιών στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης και καθορίζει τις κατάλληλες ρυθμίσεις εφαρμογής. Ενημερώνει την επιτροπή παρακολούθησης του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 σχετικά με τα επιλεγόμενα θέματα.

Άρθρο 8

Διακρατικές και διαπεριφερειακές δράσεις

1. Όταν τα κράτη μέλη στηρίζουν δράσεις υπέρ των διακρατικών ή/και διαπεριφερειακών δράσεων, όπως προβλέπει το άρθρο 3 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού ως ειδικό άξονα προτεραιότητας στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος, η συνεισφορά του ΕΚΤ μπορεί να αυξηθεί κατά 10 % στον ειδικό άξονα προτεραιότητας. Η αυξημένη αυτή συνεισφορά δεν περιλαμβάνεται κατά τον υπολογισμό των ανώτατων ορίων που καθορίζει το άρθρο 53 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν, με τη συνδρομή της Επιτροπής εφόσον απαιτείται, ώστε το ΕΚΤ να μη στηρίζει ειδικές πράξεις που στηρίζονται ταυτοχρόνως από άλλα κοινοτικά διακρατικά προγράμματα, ιδίως στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Άρθρο 9

Τεχνική βοήθεια

Η Επιτροπή προωθεί ιδίως τις ανταλλαγές εμπειριών, τις δραστηριότητες ευαισθητοποίησης, τα σεμινάρια, τη δικτύωση και τις αξιολογήσεις από ομοτέχνους που χρησιμεύουν για να εντοπισθούν και να διαδοθούν οι βέλτιστες πρακτικές, ενθαρρύνει δε την αμοιβαία μάθηση και τη διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία με στόχο την ενίσχυση της διάστασης που αφορά την άσκηση πολιτικής και της συμβολής του ΕΚΤ στην επίτευξη των στόχων της Κοινότητας όσον αφορά την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη.

Άρθρο 10

Εκθέσεις

Η ετήσια και η τελική έκθεση εφαρμογής που προβλέπει το άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 περιέχουν, εφόσον απαιτείται, συνοπτική περιγραφή της εφαρμογής:

- α) της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου καθώς και κάθε ειδικής δράσης που σχετίζεται με τα φύλα·
- β) της δράσης για την ενίσχυση της συμμετοχής των μεταναστών στην αγορά εργασίας και, συνεπώς, για την ενίσχυση της κοινωνικής τους ενσωμάτωσης·
- γ) της δράσης για την ενίσχυση της ενσωμάτωσης των μειονοτήτων στην αγορά εργασίας και τη βελτίωση, με τον τρόπο αυτό, της κοινωνικής ένταξής τους·
- δ) της δράσης ενίσχυσης της κοινωνικής ενσωμάτωσης στην αγορά εργασίας και της κοινωνικής ένταξης άλλων μειονεκτουσών ομάδων, όπως άτομα με αναπηρίες·
- ε) καινοτόμων δραστηριοτήτων, μεταξύ άλλων παρουσίαση των θεμάτων, των αποτελεσμάτων τους και της διάδοσης και ενσωμάτωσής τους·
- στ) διακρατικών ή/και διαπεριφερειακών δράσεων.

Άρθρο 11

Επιλεξιμότητα δαπανών

1. Το ΕΚΤ παρέχει στήριξη στις επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, μπορούν να περιλαμβάνουν οιοσδήποτε χρηματοδοτικούς πόρους στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή μη επιστρεπτέων μεμονωμένων ή γενικών επιχορηγήσεων, επιστρεπτέων επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων επιτοκίου, μικροπισ-

τώσεων, εγγυητικών κεφαλαίων, καθώς και αγοράς αγαθών και υπηρεσιών σύμφωνα με τους κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων.

2. Οι ακόλουθες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από το ΕΚΤ:

- α) ανακτήσιμος φόρος προστιθέμενης αξίας·
- β) τόκοι επί χρεών·
- γ) αγορά επίπλωσης, εξοπλισμού, οχημάτων, υποδομής, ακινήτων και γηπέδων.

3. Οι κατωτέρω δαπάνες αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες για συνεισφορά από το ΕΚΤ, όπως ορίζει η παράγραφος 1, εφόσον πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες, περιλαμβανομένων των κανόνων λογιστικής, και με τις κατωτέρω ειδικές προϋποθέσεις:

- α) τα επιδόματα ή οι μισθοί που καταβάλλονται από τρίτο μέρος στους συμμετέχοντες σε δράση και πιστοποιούνται στον δικαιούχο·
- β) στην περίπτωση επιχορηγήσεων, οι έμμεσες δαπάνες που δηλώνονται κατ' αποκοπή, έως το 20 % των άμεσων δαπανών μιας πράξης·

γ) οι δαπάνες απόσβεσης των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ), τα οποία διατίθενται αποκλειστικά για τη διάρκεια μιας πράξης, κατά το μέτρο που στην απόκτηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων δεν έχουν συμβάλει δημόσιες επιχορηγήσεις.

4. Οι κανόνες επιλεξιμότητας του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 εφαρμόζονται στις δράσεις οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 12

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ή της μερικής ακύρωσης, συνδρομής την οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1784/1999 ή οποιασδήποτε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτήν στις 31 Δεκεμβρίου 2006, η οποία, κατά συνέπεια, εξακολουθεί να διέπει τη συνδρομή αυτήν ή τα έργα αυτά μέχρι το κλείσιμό τους.

2. Οι αιτήσεις που έγιναν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1784/1999 παραμένουν ισχυρές.

Άρθρο 13

Κατάργηση

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 12 του παρόντος κανονισμού, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1784/1999 καταργείται από 1ης Ιανουαρίου 2007.

2. Οι παραπομπές στον καταργηθέντα κανονισμό θεωρούνται παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 15

Άρθρο 14

Ρήτρα επανεξέτασης

Έναρξη ισχύος

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επανεξετάζουν τον παρόντα κανονισμό έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013 με τη διαδικασία του άρθρου 148 της συνθήκης.

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 5 Ιουλίου 2006.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. BORRELL FONTELLES

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
P. LEHTOMÄKI

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 6ης Οκτωβρίου 2006

για τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας για τη συνοχή

(2006/702/EK)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 25 πρώτο εδάφιο,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 158 της συνθήκης προβλέπει ότι, για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής της συνοχής, η Κοινότητα αποσκοπεί στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διάφορων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών ή νήσων, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, θα πρέπει να καταρτισθούν στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή ώστε να ορισθεί ένα ενδεικτικό πλαίσιο για την παρέμβαση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του Ταμείου Συνοχής (εφεξής «τα Ταμεία»), λαμβάνοντας υπόψη άλλες σχετικές κοινοτικές πολιτικές, με σκοπό την προώθηση της αρμονικής, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης της Κοινότητας.

(3) Η διεύρυνση έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική διεύρυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα, αν και ορισμένα από τα φτωχότερα τμήματα των νέων κρατών μελών εμφανίζουν ορισμένους από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης. Επομένως, η διεύρυνση αποτελεί πρωτοφανή ευκαιρία για τη βελτίωση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας στην Κοινότητα συνολικά, γεγονός το οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στις εν λόγω στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές.

(4) Το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2005 επιβεβαίωσε ότι η Κοινότητα θα πρέπει να κινητοποιήσει όλους τους κατάλληλους εθνικούς και κοινοτικούς πόρους –συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής της συνοχής– για την επιδίωξη των στόχων του ανανεωμένου θεματολογίου της Λισαβόνας, που συνίσταται σε ενοποιημένες κατευθυντήριες γραμμές, συμπεριλαμβανομένων των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών και των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση που εξέδωσε το Συμβούλιο.

(5) Για την επίτευξη των στόχων της συνθήκης, και ιδίως του στόχου που αφορά την προώθηση της πραγματικής οικονομικής σύγκλισης, οι ενέργειες που υποστηρίζονται από τους περιορισμένους πόρους τους οποίους διαθέτει η πολιτική της συνοχής θα πρέπει να επικεντρωθούν στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, όπως προβλέπει το ανανεωμένο θεματολόγιο της Λισαβόνας.

(¹) ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25.

- (6) Επομένως, ο σκοπός αυτών των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών θα πρέπει να είναι η ενίσχυση της αύξησης του στρατηγικού περιεχομένου της πολιτικής της συνοχής με σκοπό να ενισχυθούν οι συνέργιες με τους στόχους της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισαβόνας και να υποστηριχθεί η επίτευξή τους.
- (7) Το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2005 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είναι απαραίτητη η μεγαλύτερη συμμετοχή στους στόχους του νέου θεματολογίου της Λισαβόνας, στους οποίους συμμετέχουν περιφερειακοί και τοπικοί φορείς και κοινωνικοί εταίροι, ιδίως σε τομείς όπου η μεγαλύτερη γειννίαση έχει ουσιαστική σημασία, όπως η καινοτομία, η οικονομία της γνώσης και οι νέες τεχνολογίες των πληροφοριών και επικοινωνιών, η απασχόληση, το ανθρώπινο κεφάλαιο, η επιχειρηματικότητα, η υποστήριξη στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και η πρόσβαση σε χρηματοδότηση μέσω κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου. Αυτές οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές αναγνωρίζουν τη σημασία της συμμετοχής αυτής.
- (8) Αυτές οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει επίσης να αναγνωρίσουν ότι η επιτυχημένη εφαρμογή της πολιτικής της συνοχής εξαρτάται από τη μακροοικονομική σταθερότητα και τις διαρθρωτικές αλλαγές σε εθνικό επίπεδο παράλληλα με ένα φάσμα άλλων όρων οι οποίοι ευνοούν τις επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων της αποτελεσματικής λειτουργίας της ενιαίας αγοράς, της πραγματοποίησης διοικητικών μεταρρυθμίσεων, της ορθής διακυβέρνησης, του ευνοϊκού επιχειρηματικού κλίματος και της διαθεσιμότητας εργατικού δυναμικού με υψηλή ειδίκευση.
- (9) Τα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει εθνικά προγράμματα μεταρρύθμισης για να βελτιωθούν οι όροι για την ανάπτυξη και την απασχόληση, λαμβάνοντας υπόψη τις ενοποιημένες κατευθυντήριες γραμμές. Αυτές οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα, για όλα τα κράτη μέλη και όλες τις περιφέρειες, στους τομείς επενδύσεων που βοηθούν στην υλοποίηση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρύθμισης λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές ανάγκες και καταστάσεις: επένδυση στην καινοτομία, την οικονομία της γνώσης και τις νέες τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, απασχόληση, ανθρώπινο κεφάλαιο, επιχειρηματικότητα, υποστήριξη για τις ΜΜΕ και πρόσβαση σε χρηματοδότηση με κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου.
- (10) Οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον ρόλο της πολιτικής της συνοχής για την υλοποίηση άλλων κοινοτικών πολιτικών οι οποίες συνάδουν με το ανανεωμένο θεματολόγιο της Λισαβόνας.
- (11) Στην περίπτωση των περιφερειών και των κρατών μελών που είναι επιλέξιμες για υποστήριξη υπό το στόχο της σύγκλισης, ο στόχος θα πρέπει να είναι η ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού έτσι ώστε να επιταχυνθούν και να διατηρούνται οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων της αντιμετώπισης των ελλειμμάτων σε βασικά δίκτυα υποδομών και της ενίσχυσης των θεσμικών και διοικητικών ικανοτήτων.
- (12) Η εδαφική διάσταση της πολιτικής της συνοχής είναι σημαντική και όλες οι περιφέρειες της Κοινότητας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν στη μεγέθυνση και τη δημιουργία απασχόλησης. Συνεπώς, οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις επενδυτικές ανάγκες, τόσο στις αστικές όσο και στις αγροτικές περιοχές, έχοντας υπόψη τους αντίστοιχους ρόλους τους για την περιφερειακή ανάπτυξη και με σκοπό την προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης, των βιώσιμων κοινωνιών και της κοινωνικής ένταξης.
- (13) Ο στόχος της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο όσον αφορά την εξασφάλιση της ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης του εδάφους της Κοινότητας. Οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να συμβάλλουν στην επιτυχία του ευρωπαϊκού εδαφικού στόχου που εξαρτάται από τις κοινές αναπτυξιακές στρατηγικές των σχετικών περιοχών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και στη δικτύωση με σκοπό ειδικά τη μεταφορά ιδεών στα κύρια εθνικά και περιφερειακά προγράμματα συνοχής.
- (14) Με σκοπό την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν την αναγκαιότητα του να λαμβάνεται υπόψη η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος κατά την κατάρτιση των εθνικών στρατηγικών.
- (15) Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και η πρόληψη των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού είναι βασικές αρχές της πολιτικής της συνοχής και θα πρέπει να ενσωματώνονται σε όλα τα επίπεδα της στρατηγικής προσέγγισης για τη συνοχή.
- (16) Η ορθή διακυβέρνηση έχει ουσιαστική σημασία σε όλα τα επίπεδα για την επιτυχημένη εφαρμογή της πολιτικής της συνοχής. Οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το ρόλο μιας ευρείας εταιρικής σχέσης για την κατάρτιση και την υλοποίηση των αναπτυξιακών στρατηγικών, γεγονός το οποίο είναι απαραίτητο για να διασφαλισθεί η επιτυχημένη διαχείριση των πολύπλοκων στρατηγικών συνοχής και για να ληφθεί υπόψη η ανάγκη για ποιότητα και αποτελεσματικότητα στον δημόσιο τομέα.
- (17) Αυτές οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές αποτελούν ένα απλό ενδεικτικό πλαίσιο το οποίο καλούνται να χρησιμοποιήσουν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες όταν καταρτίζουν τα εθνικά και περιφερειακά τους προγράμματα, ιδίως προκειμένου να εκτιμήσουν τη συνεισφορά τους στους στόχους της Κοινότητας όσον αφορά τη συνοχή, την ανάπτυξη και την απασχόληση. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να καταρτίσει το εθνικό του στρατηγικό του πλαίσιο αναφοράς και τα λειτουργικά προγράμματα που προκύπτουν από αυτό.

21.10.2006

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

L 291/13

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Άρθρο 1

Εγκρίνονται οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή (εφεξής «στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές»), όπως ορίζονται στο παράρτημα, ως ενδεικτικό πλαίσιο για τα κράτη μέλη για τα εθνικά στρατηγικά πλαίσια αναφοράς και τα επιχειρησιακά προγράμματα για το χρονικό διάστημα 2007 έως 2013.

Λουξεμβούργο, 6 Οκτωβρίου 2006.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
K. RAJAMÄKI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, 2007-2013

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΟΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ, 2007-2013

Σύμφωνα με τις ενοποιημένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση του ανανεωμένου θεματολογίου της Λισαβόνας, τα προγράμματα που υποστηρίζονται από την πολιτική συνοχής θα πρέπει να επιδιώκουν τη διάθεση πόρων για τις ακόλουθες τρεις προτεραιότητες⁽¹⁾:

- βελτίωση της ελκυστικότητας των κρατών μελών, των περιφερειών και των πόλεων μέσω της βελτίωσης της προσβασιμότητας, της εξασφάλισης επαρκών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας και της διατήρησης του περιβάλλοντος,
- ενθάρρυνση της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης της οικονομίας της γνώσης μέσω των δυνατοτήτων έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, και
- δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας με την προσέλκυση περισσότερων ανθρώπων στην αγορά εργασίας ή την επιχειρηματική δραστηριότητα, τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και την αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο.

Όσον αφορά τη συνεκτίμηση του ανανεωμένου θεματολογίου της Λισαβόνας στα νέα προγράμματα, εφιστάται η προσοχή στις ακόλουθες αρχές:

Πρώτον, σύμφωνα με το ανανεωμένο θεματολόγιο της Λισαβόνας, η πολιτική της συνοχής θα πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο στη γνώση, στην έρευνα και στην καινοτομία καθώς και στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Κατά συνέπεια, η συνολική χρηματοδοτική προσπάθεια για την ενίσχυση αυτών των τομέων δράσης θα πρέπει να αυξηθεί σημαντικά, όπως απαιτείται από τις νέες διατάξεις για τη διάθεση πόρων για συγκεκριμένο σκοπό⁽²⁾. Επιπλέον, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις βέλτιστες πρακτικές στις περιπτώσεις που έχει αποδειχθεί ότι αποφέρουν θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Δεύτερον, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα πρέπει να επιτύχουν το στόχο της αειφόρου ανάπτυξης και να προωθήσουν τις συνέργειες μεταξύ της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής διάστασης. Η ανανεωμένη στρατηγική της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση και τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων δίνουν έμφαση στο ρόλο του περιβάλλοντος στην ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Η προστασία του περιβάλλοντος απαιτείται να λαμβάνεται υπόψη στην προετοιμασία των προγραμμάτων και των έργων με σκοπό την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

Τρίτον, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα πρέπει να επιδιώκουν το στόχο της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας και της υλοποίησης των προγραμμάτων και των έργων. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω ειδικών ενεργειών για την προώθηση της ισότητας, καθώς και μέσω της προσεκτικής εξέτασης του τρόπου με τον οποίο τα άλλα έργα και η διαχείριση των Ταμείων μπορούν να επηρεάσουν τους άντρες και τις γυναίκες.

Τέταρτον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβαίνουν στις κατάλληλες ενέργειες προκειμένου να εμποδίζουν οποιαδήποτε διάκριση λόγω φύλου, φυλής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά τη διάρκεια των διαφόρων φάσεων εφαρμογής των Ταμείων. Ιδίως, η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία είναι ένα από τα κριτήρια που πρέπει να τηρούνται κατά το σχεδιασμό των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και να λαμβάνεται υπόψη κατά τη διάρκεια των διαφόρων φάσεων εφαρμογής.

Στα κεφάλαια που ακολουθούν εξετάζονται βασικές πτυχές καθενός απ' αυτούς τους ευρείς τομείς με ειδικές κατευθυντήριες γραμμές κάτω από κάθε κεφάλαιο. Φυσικά, όλες αυτές οι λεπτομερέστερες κατευθυντήριες γραμμές δεν αφορούν όλες τις περιφέρειες. Ο πλέον κατάλληλος συνδυασμός επενδύσεων εξαρτάται τελικά από την ανάλυση των δυνατών και αδύνατων σημείων κάθε κράτους μέλους και κάθε περιφέρειας και των ειδικών εθνικών και περιφερειακών περιστάσεων. Οι κατευθυντήριες γραμμές αποτελούν μάλλον ένα ενιαίο πλαίσιο το οποίο καλούνται να χρησιμοποιήσουν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες όταν καταρτίζουν τα εθνικά, περιφερειακά και τοπικά τους προγράμματα, ιδίως για να εκτιμήσουν τη συνεισφορά τους στην επίτευξη των στόχων της Κοινότητας όσον αφορά τη συνοχή, την ανάπτυξη και την απασχόληση.

⁽¹⁾ Ανακοίνωση προς το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο «Συνεργασία για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση – Νέο ξεκίνημα για τη στρατηγική της Λισαβόνας». COM(2005) 24 της 2.2.2005.

⁽²⁾ Άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25).

1.1. Κατευθυντήρια γραμμή: Να γίνουν η Ευρώπη και οι περιφέρειές της πιο ελκυστικοί τόποι για επενδύσεις και απασχόληση

Μία από τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση είναι η εξασφάλιση των απαραίτητων υποδομών (π.χ. μεταφορικών, περιβαλλοντικών, ενεργειακών) για τις επιχειρήσεις. Η σύγχρονη και ασφαλής υποδομή αποτελεί σημαντικό παράγοντα όσον αφορά τις επενδύσεις πολλών επιχειρήσεων και επηρεάζει την οικονομική και κοινωνική ελκυστικότητα των περιφερειών και των πόλεων. Οι επενδύσεις στις υποδομές σε καθυστερημένες περιφέρειες, ειδικότερα στα νέα κράτη μέλη, θα ενθαρρύνει την ανάπτυξη και έτσι θα ενισχύσει τη σύγκλιση με τις υπόλοιπες χώρες της Ένωσης, βελτιώνοντας παράλληλα την ποιότητα ζωής. Οι πόροι δεν θα πρέπει να προέρχονται μόνο από επιχορηγήσεις αλλά και από δάνεια, π.χ. από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Κατά την επόμενη περίοδο, οι αρχές που είναι αρμόδιες για τα προγράμματα στα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να κάνουν μεγαλύτερη χρήση της εμπειρίας που έχει η ΕΤΕπ στην προετοιμασία έργων κατάλληλων για ευρωπαϊκή χρηματοδότηση στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας JASPERS.

1.1.1. Επέκταση και βελτίωση των υποδομών μεταφορών

Η διάθεση αποτελεσματικών, ευέλικτων, ασφαλών και καθαρών υποδομών μεταφορών μπορεί να θεωρηθεί απαραίτητη προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη δεδομένου ότι βελτιώνει την παραγωγικότητα και, επομένως, τις προοπτικές ανάπτυξης των σχετικών περιφερειών μέσω της διευκόλυνσης της μετακίνησης των προσώπων και των αγαθών. Τα δίκτυα μεταφορών ενισχύουν τις ευκαιρίες για εμπορικές συναλλαγές, ενώ παράλληλα αυξάνουν την αποτελεσματικότητα. Επιπλέον, η ανάπτυξη διευρωπαϊκών υποδομών μεταφορών (και συγκεκριμένα τα σχετικά μέρη των 30 έργων προτεραιότητας όσον αφορά τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, «έργα ΔΕΔ»), με ιδιαίτερη έμφαση στα διασυνοριακά έργα, έχει ουσιαστική σημασία για την επίτευξη μεγαλύτερης ενοποίησης των εθνικών αγορών, ειδικά στο πλαίσιο της διευρυμένης Ένωσης.

Οι επενδύσεις στις υποδομές απαιτείται να είναι προσαρμοσμένες στις ειδικές ανάγκες και στο επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης των σχετικών περιφερειών και χωρών. Οι ανάγκες αυτές είναι γενικά μεγαλύτερες στις περιφέρειες σύγκλισης και στις χώρες που καλύπτονται από το Ταμείο Συνοχής. Κατά κανόνα, οι επενδύσεις στις υποδομές (καθώς και οι άλλες επενδύσεις) παρουσιάζουν φθίνοντα ποσοστά απόδοσης πάνω από ένα συγκεκριμένο επίπεδο χρηματοδότησης. Οι οικονομικές αποδόσεις τέτοιων επενδύσεων είναι υψηλές όταν οι υποδομές είναι ανεπαρκείς και δεν έχουν ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα, αλλά είναι πιθανόν να αρχίσουν να μειώνονται μόλις θα έχουν φθάσει σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο.

Θα πρέπει συνεπώς να λαμβάνεται υπόψη το επίπεδο της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης και η ύπαρξη εκτεταμένων υποδομών. Στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και χώρες, οι διεθνείς και διαπεριφερειακές συνδέσεις ενδέχεται να έχουν υψηλότερες αποδόσεις μακροπρόθεσμα υπό τη μορφή αυξημένης ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και ενδέχεται επίσης να διευκολύνουν την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού. Εξάλλου, στις περιφέρειες με διασκορπισμένη και μικρή κλίμακα οικονομική βάση και μεγάλο αριθμό μικρών πόλεων ενδέχεται να είναι καταλληλότερη η κατασκευή μιας περιφερειακής μεταφορικής υποδομής. Στις περιφέρειες με ανεπαρκή οδικά δίκτυα, η χρηματοδότηση θα πρέπει επίσης να διατίθεται για την κατασκευή οδικών συνδέσεων με ζωτική οικονομική σημασία. Οι προκλήσεις της κινητικότητας και της προσβασιμότητας στις αστικές περιοχές θα πρέπει να αντιμετωπισθούν επίσης, υποστηρίζοντας τα ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης και τις καθαρές μεταφορικές λύσεις.

Προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη που απορρέουν από τις επενδύσεις στις μεταφορές, η βοήθεια που προέρχεται από τα Ταμεία θα πρέπει να διέπεται από ορισμένες αρχές.

Πρώτον, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αντικειμενικά κριτήρια προκειμένου να προσδιορισθεί το επίπεδο και η φύση των επενδύσεων που πρέπει να γίνουν στις υποδομές. Παραδείγματος χάριν, τα πιθανά ποσοστά απόδοσης θα πρέπει να μετρώνται με βάση το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης και τη φύση των οικονομικών δραστηριοτήτων στις σχετικές περιφέρειες, την πυκνότητα και την ποιότητα των υποδομών ή το βαθμό συμφόρησης. Στο πλαίσιο του προσδιορισμού του κοινωνικού οφέλους που προβλέπεται να προκύψει από τέτοιες επενδύσεις, θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι περιβαλλοντικές και οι κοινωνικές επιπτώσεις των προβλεπόμενων έργων υποδομής.

Δεύτερον, η αρχή της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας θα πρέπει να γίνεται σεβαστή στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό σύμφωνα με τη Λευκή Βίβλο⁽¹⁾. Θα πρέπει να επιδιωχθεί η στροφή προς τρόπους φιλικότερους προς το περιβάλλον. Εντούτοις, θα πρέπει να βελτιστοποιηθεί η περιβαλλοντική και η γενική απόδοση κάθε τρόπου μεταφορών, ιδίως όσον αφορά τη χρήση υποδομών εντός και μεταξύ των διαφόρων τρόπων⁽²⁾.

Τρίτον, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίδεται στις περιφέρειες σύγκλισης και στις χώρες που καλύπτονται από το Ταμείο Συνοχής ώστε να εκσυγχρονισθεί το σιδηροδρομικό δίκτυο μέσω της προσεκτικής επιλογής των τομέων προτεραιότητας και της εξασφάλισης της διαλειτουργικότητάς τους στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Διαχείρισης των Σιδηροδρομικών Μεταφορών (ERTMS).

(1) «Η Ευρωπαϊκή πολιτική μεταφορών με ορίζοντα το έτος 2010: Η ώρα των επιλογών». COM(2001) 370.

(2) «Διατήρηση της Ευρώπης σε κίνηση. Αειφόρος κινητικότητα για την ευρωπαϊκή ήπειρο». COM(2006) 314 της 22.6.2006.

Τέταρτον, οι επενδύσεις στις υποδομές μεταφορών θα πρέπει να συνοδεύονται από την κατάλληλη διαχείριση της κυκλοφορίας, με ιδιαίτερη προσοχή στην ασφάλεια σύμφωνα με τα εθνικά και κοινοτικά πρότυπα. Οι εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη επίτευξης ισόρροπης (και φιλοπεριβαλλοντικής) κατανομής των τρόπων μεταφοράς που θα ικανοποιεί τόσο τις οικονομικές όσο και τις περιβαλλοντικές ανάγκες. Οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει, π.χ., να περιλαμβάνουν ευφυή και πολυτροπικά συστήματα μεταφορών και, ιδίως, τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για το ERTMS, καθώς και για το ερευνητικό πρόγραμμα ATM για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό (SESAR – για ένα πιο ομοιόμορφο σύστημα διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη).

Με βάση τις προαναφερθείσες αρχές, οι κατευθυντήριες γραμμές για την ανάληψη δράσης είναι οι ακόλουθες:

- Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες που είναι επιλέξιμα(-ες) για χρηματοδότηση από το στόχο της σύγκλισης ⁽¹⁾ ή το Ταμείο Συνοχής θα πρέπει να δώσουν τη δέουσα προτεραιότητα στα 30 έργα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, όταν βρίσκονται στο έδαφός τους. Μέσα σ' αυτό το σύνολο έργων θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις διασυνοριακές συνδέσεις. Άλλα έργα ΔΕΔ και στρατηγικές μεταφορικές συνδέσεις θα πρέπει να στηρίζονται όταν συμβάλλουν στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα.
- Οι συμπληρωματικές επενδύσεις σε δευτερεύουσες συνδέσεις είναι επίσης σημαντικές στο πλαίσιο μιας ενιαίας περιφερειακής στρατηγικής μεταφορών και επικοινωνιών που θα καλύπτει τόσο αστικές όσο και αγροτικές περιοχές, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι περιφέρειες θα επωφελούνται από τις δυνατότητες που παρέχουν τα μείζονα δίκτυα.
- Οι ενισχύσεις για τη δημιουργία σιδηροδρομικών υποδομών θα πρέπει να έχουν ως στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης. Τα τέλη χρήσης των σιδηροδρομικών γραμμών θα πρέπει να διευκολύνουν την πρόσβαση των ανεξάρτητων φορέων. Θα πρέπει επίσης να ενισχύουν τη δημιουργία ενός διαλειτουργικού δικτύου που θα καλύπτει ολόκληρη την ΕΕ. Η συμμόρφωση και οι εφαρμογές της διαλειτουργικότητας και η εφαρμογή του ERTMS θα πρέπει να αποτελούν μέρος όλων των χρηματοδοτούμενων έργων, ανάλογα με την περίπτωση.
- Η προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμων δικτύων μεταφορών, ιδίως στις αστικές περιοχές. Αυτό συνεπάγεται εγκαταστάσεις δημόσιων μεταφορών (συμπεριλαμβανομένων των υποδομών στάθμευσης και μετεπιβίβασης), σχέδια κινητικότητας, περιμετρικούς δακτυλίους, βελτίωση της ασφάλειας στους οδικούς κόμβους, ήπια κυκλοφορία (ποδηλατόδρομους και πεζόδρομους). Συνεπάγεται επίσης ενέργειες για την πρόσβαση στις συνήθεις δημόσιες μεταφορικές υπηρεσίες ορισμένων κοινωνικών ομάδων-στόχων (όπως είναι οι ηλικιωμένοι και οι ανάπηροι) καθώς και τη δημιουργία δικτύων διανομής για εναλλακτικά καύσιμα οχημάτων. Οι εσωτερικές πλωτές οδοί μπορούν επίσης να συμβάλλουν στη βιωσιμότητα των δικτύων.
- Για την επίτευξη της βέλτιστης αποτελεσματικότητας των υποδομών μεταφορών ώστε να προωθηθεί κατ' αυτό τον τρόπο η περιφερειακή ανάπτυξη, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στη βελτίωση της σύνδεσης των απομονωμένων, νησιωτικών ή απόκεντρων περιοχών με τα έργα ΔΕΔ. Ως προς το θέμα αυτό, θα είναι χρήσιμη η ανάπτυξη των δευτερευουσών συνδέσεων με ιδιαίτερη έμφαση στη διατροπικότητα και στις βιώσιμες μεταφορές. Ιδίως, τα λιμάνια και τα αεροδρόμια θα πρέπει να συνδεθούν με την ενδοχώρα τους.
- Περισσότερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη «θαλάσσιων αυτοκινητοδρόμων» και στις θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων ως βιώσιμων εναλλακτικών λύσεων σε σχέση με τις οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές μεγάλων αποστάσεων.

Στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη λαμβάνουν ενίσχυση τόσο από το Ταμείο Συνοχής όσο και από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, θα πρέπει να γίνεται διάκριση στα προγράμματα μεταξύ των διάφορων ειδών ενεργειών που χρηματοδοτούνται από κάθε Ταμείο, με το Ταμείο Συνοχής να διαδραματίζει το βασικό ρόλο όσον αφορά την ενίσχυση των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών.

Εξάλλου, τα Διαρθρωτικά Ταμεία θα πρέπει γενικά να επικεντρώνουν την προσοχή τους στην ανάπτυξη υποδομών που έχουν σχέση με μέτρα για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης (όπως είναι η ανάπτυξη του τουρισμού, και οι βελτιώσεις για την αύξηση της ελκυστικότητας των βιομηχανικών ζωνών). Όσον αφορά τις οδικές υποδομές, οι επενδύσεις θα πρέπει επίσης να επιδιώκουν το γενικό στόχο της οδικής ασφάλειας.

Η συγχρηματοδότηση από τα Ταμεία θα πρέπει να είναι συμπληρωματική των επιχορηγήσεων που χορηγούνται από τον προϋπολογισμό των διευρωπαϊκών δικτύων, αποφεύγοντας τη διπλή χρηματοδότηση όσον αφορά την παροχή κοινοτικής βοήθειας. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν συντονιστές ως μέσο για να συντομεύσουν το χρονικό διάστημα μεταξύ του σχεδιασμού και της υλικής πραγματοποίησης του έργου. Τα κράτη μέλη θα χρειασθεί να προσδιορίσουν κατ' ιδίαν εκ των προτέρων το πλέον κατάλληλο μέσο για τα σχεδιαζόμενα έργα. Η χρηματοδότηση της πολιτικής της συνοχής μπορεί να συνδυασθεί με την εγγύηση δανείων, που αποτελεί μέρος των μέσων χρηματοδότησης των έργων ΔΕΔ.

(1) ΕΕ L 167 της 30.4.2004, σ. 1.

1.1.2. Ενίσχυση των συνεργειών ανάμεσα στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη

Οι περιβαλλοντικές επενδύσεις μπορούν να βοηθήσουν την οικονομία κατά τρεις τρόπους: μπορούν να εξασφαλίσουν την μακροχρόνια βιωσιμότητα της οικονομικής ανάπτυξης, μειώνουν το εξωτερικό περιβαλλοντικό κόστος για την οικονομία (π.χ. το κόστος για την υγεία, το κόστος καθαρισμού και το κόστος επανόρθωσης των ζημιών) και τονώνουν την καινοτομία και τη δημιουργία απασχόλησης. Τα μελλοντικά προγράμματα για τη συνοχή θα πρέπει να επιδιώκουν την ενίσχυση των πιθανών συνεργειών ανάμεσα στην προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη. Η παροχή περιβαλλοντικών υπηρεσιών, όπως είναι η υδροδότηση, οι υποδομές επεξεργασίας αποβλήτων και λυμάτων, η διαχείριση των φυσικών πόρων, η απολύμανση της γης ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για νέες οικονομικές δραστηριότητες, και η προστασία από ορισμένους περιβαλλοντικούς κινδύνους (π.χ. ερημοποίηση, ξηρασία, πυρκαϊές και πλημμύρες), θα πρέπει να λάβουν απόλυτη προτεραιότητα στο πλαίσιο αυτό.

Προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα οικονομικά οφέλη και να ελαχιστοποιηθεί το κόστος, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής ρύπανσης στις πηγές της. Στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων, αυτό συνεπάγεται την εστίαση στην πρόληψη, την ανακύκλωση και τη βιοαποικοδόμηση των αποβλήτων, οι οποίες έχουν καλή σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας και βοηθούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Οι αναπτυξιακές στρατηγικές θα πρέπει να βασίζονται σε μία εκ των προτέρων αξιολόγηση των αναγκών και των ειδικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι περιφέρειες με τη χρησιμοποίηση, στο μέτρο του δυνατού, των κατάλληλων δεικτών. Θα πρέπει να γίνουν προσπάθειες προκειμένου να ενθαρρυνθεί η εσωτερική του εξωτερικού περιβαλλοντικού κόστους, ενώ παράλληλα θα πρέπει να ενισχύονται η δημιουργία και η ανάπτυξη μέσων που θα βασίζονται στην αγορά (βλέπε, π.χ., τα μέσα που προτείνονται με το σχέδιο δράσης σχετικά με τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες). Σ' αυτό το πλαίσιο, εφιστάται η προσοχή στην πρωτοβουλία «Παγκόσμια παρακολούθηση για την ασφάλεια και το περιβάλλον», η οποία από το 2008 θα παρέχει, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, ενημερωμένη πληροφόρηση σχετικά με την κάλυψη/χρήση της γης και τις ιδιότητες των ωκεανών, καθώς και χάρτες γεγονότων σε περίπτωση καταστροφών και ατυχημάτων.

Κατά συνέπεια, προτείνονται οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάληψη δράσης:

- Αντιμετώπιση των σημαντικών αναγκών για επενδύσεις στις υποδομές, ειδικά στις περιοχές σύγκλισης, και ιδιαίτερα στα νέα κράτη μέλη, προς συμμόρφωση προς την περιβαλλοντική νομοθεσία όσον αφορά τα ύδατα, τα απόβλητα, τον αέρα, τη φύση και την προστασία των ειδών καθώς και τη βιοποικιλότητα.
- Διασφάλιση ότι υπάρχουν ελκυστικές συνθήκες για τις επιχειρήσεις και το προσωπικό τους με υψηλή ειδίκευση. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την προώθηση ενός προγράμματος χρήσης γης που θα περιορίζει την άναρχη αστική επέκταση και με την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης των φυσικών και πολιτισμικών στοιχείων. Οι επενδύσεις σ' αυτόν τον τομέα θα πρέπει να συνδέονται σαφώς με την ανάπτυξη καινοτομικών επιχειρήσεων και τη δημιουργία απασχόλησης στις σχετικές περιοχές.
- Εκτός από τις επενδύσεις στη βιώσιμη ενέργεια και στις μεταφορές που καλύπτονται αλλού, ενθάρρυνση των επενδύσεων για την τήρηση των δεσμεύσεων που ανέλαβε η ΕΕ στο Κιότο.
- Λήψη μέτρων για την πρόληψη των κινδύνων μέσω της καλύτερης διαχείρισης των φυσικών πόρων, της πιο στοχοθετημένης έρευνας και της καλύτερης χρήσης των ΤΠΕ και μέσω πιο καινοτομικών δημοσίων πολιτικών διαχείρισης, οι οποίες θα περιλαμβάνουν, παραδείγματος χάριν, προληπτική παρακολούθηση.

Στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη λαμβάνουν ενίσχυση τόσο από το Ταμείο Συνοχής όσο και από τα Διαφθρωτικά Ταμεία, θα πρέπει να γίνεται σαφής διάκριση στα προγράμματα μεταξύ των τύπων των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από κάθε Ταμείο, αντιστοίχως.

1.1.3. Αντιμετώπιση του θέματος της εντατικής χρησιμοποίησης παραδοσιακών πηγών ενέργειας στην Ευρώπη

Συναφής προτεραιότητα είναι η ανάγκη μείωσης της εξάρτησης από τις παραδοσιακές πηγές ενέργειας μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της χρησιμοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Οι επενδύσεις σ' αυτούς τους τομείς συμβάλλουν στην εξασφάλιση του εφοδιασμού σε ενέργεια με στόχο τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη ενώ παράλληλα δρουν ως πηγή καινοτομιών και παρέχουν δυνατότητες εξαγωγών, ενώ είναι και αποτελεσματικές ως προς το κόστος, ιδιαίτερα αν παραμείνουν υψηλές οι τιμές της ενέργειας.

Χρειάζονται επίσης επενδύσεις σε παραδοσιακές πηγές ενέργειας ώστε να εξασφαλισθεί ο εφοδιασμός σε ενέργεια. Ιδίως, τα Ταμεία πρέπει να επικεντρώνουν τις προσπάθειές τους –στις περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις αδυναμίας της αγοράς και στο βαθμό που αυτό δεν είναι αντίθετο προς την απελευθέρωση των αγορών– στην ολοκλήρωση των διασυνδέσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στα διευρωπαϊκά δίκτυα, στη βελτίωση των ηλεκτρικών δικτύων καθώς και στην ολοκλήρωση και τη βελτίωση των δικτύων μεταφοράς και διανομής αερίου, συμπεριλαμβανομένων των νησιωτικών και των απόκεντρων περιφερειών, κατά περίπτωση.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για ανάληψη δράσης στον τομέα αυτό είναι οι ακόλουθες:

- Ενίσχυση για έργα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, π.χ. σε κτίρια, και προώθηση αναπτυξιακών μοντέλων με χαμηλή ένταση ενέργειας.
- Ενίσχυση της ανάπτυξης και της χρήσης ανανεώσιμων και εναλλακτικών τεχνολογιών (αιολική, ηλιακή, βιομάζα), συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τους για θέρμανση και ψύξη, που μπορούν να αποτελέσουν πλεονέκτημα για την ΕΕ ενισχύοντας την ανταγωνιστική θέση της. Τέτοιες επενδύσεις συμβάλλουν επίσης στην επίτευξη του στόχου της Λισαβόνας, να παράγεται δηλαδή, μέχρι το 2010, το 21 % του ηλεκτρικού ρεύματος από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Συγκέντρωση των επενδύσεων σε παραδοσιακές πηγές ενέργειας ώστε να αναπτυχθούν δίκτυα στις περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις αδυναμίας της αγοράς. Αυτές οι επενδύσεις αφορούν κυρίως τις περιοχές σύγκλισης.

1.2. Κατευθυντήρια γραμμή: Βελτίωση των γνώσεων και της καινοτομίας με στόχο την ανάπτυξη

Οι στόχοι της Κοινότητας για την ανάπτυξη και τη δημιουργία απασχόλησης απαιτούν διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία και αναπροσανατολισμό προς δραστηριότητες που βασίζονται στη γνώση. Προς το σκοπό αυτό, θα πρέπει να αναληφθεί δράση σε πολλά μέτωπα: αντιμετώπιση των χαμηλών επιπέδων Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΤΑ), ειδικά στον ιδιωτικό τομέα, προώθηση της καινοτομίας μέσω νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών οι οποίες να μπορούν να ανταπεξέλθουν στο διεθνή ανταγωνισμό, αύξηση των περιφερειακών και τοπικών δυνατοτήτων να δημιουργούν και να απορροφούν νέες τεχνολογίες (και ιδίως ΤΠΕ) και παροχή μεγαλύτερης στήριξης για την ανάληψη κινδύνου.

Το ποσοστό του ΑΕγχΠ που χρησιμοποιείται για δαπάνες ΕΤΑ έχει αυξηθεί αλλά η αύξηση αυτή είναι πάρα πολύ μικρή και ανέρχεται στο 1,9 % του ΑΕγχΠ, που απέχει πολύ από το στόχο της Λισαβόνας, ο οποίος ανέρχεται στο 3 %⁽¹⁾. Εκτός του ότι τα ποσά που επενδύουν οι επιχειρήσεις στην ΕΤΑ είναι περιορισμένα, υπάρχουν ενδείξεις ότι και οι δημόσιες επενδύσεις στον τομέα αυτό τείνουν να περιορισθούν. Το χάσμα όσον αφορά την ΕΤΑ και την καινοτομία εντός και μεταξύ των χωρών, ειδικά σε σχέση με τα ποσά που δαπανούν οι επιχειρήσεις για ΕΤΑ, είναι πολύ μεγαλύτερο από το χάσμα που παρουσιάζουν τα έσοδα. Εκτός από το συνδυασμό εθνικών και κοινοτικών πρωτοβουλιών που έχουν αναληφθεί, οι δημόσιοι και οι ιδιωτικοί φορείς ΕΤΑ πρέπει να αναλάβουν περισσότερη δράση ώστε να προσεγγίσουν οι ανάγκες των επιχειρήσεων την προσφορά ΕΤΑ. Η υστέρηση της Ευρώπης όσον αφορά την καινοτομία σε σχέση με άλλες προηγμένες οικονομίες, γίνεται ακόμη μεγαλύτερη. Επίσης και εντός της Ευρώπης εξακολουθούν να υπάρχουν διαφορές όσον αφορά την καινοτομία λόγω του ότι η Ένωση αδυνατεί συχνά να μετατρέψει τη γνώση και τις τεχνολογικές εξελίξεις σε εμπορεύσιμα προϊόντα και διαδικασίες. Η πολιτική της συνοχής μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση των κυριότερων προβλημάτων που έχουν σχέση με τις χαμηλές επιδόσεις της Ευρώπης όσον αφορά την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένων των αναποτελεσματικών καινοτομικών συστημάτων, του ανεπαρκούς επιχειρηματικού δυναμισμού και του αργού ρυθμού υιοθέτησης των ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις.

Στη συνάρτηση αυτή, θα πρέπει να βελτιωθούν οι εθνικές και περιφερειακές δυνατότητες όσον αφορά την ΕΤΑ, να ενισχυθούν οι επενδύσεις σε υποδομές ΤΠΕ και να διαδοθούν η τεχνολογία και οι γνώσεις μέσω των κατάλληλων μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας και ανταλλαγής γνώσεων. Η αύξηση της συνειδητοποίησης για την προώθηση της καλύτερης χρήσης των υφισταμένων δυνατοτήτων ΕΤΑ θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω περιφερειακών μεθόδων «πρό-βλεψης» καθώς και άλλων περιφερειακών μεθόδων στρατηγικού σχεδιασμού, οι οποίες περιλαμβάνουν τον τακτικό και συστηματικό διάλογο με τους βασικούς ενδιαφερόμενους παράγοντες. Σημασία έχει επίσης να βελτιωθεί η δυνατότητα των επιχειρήσεων, ειδικά των ΜΜΕ, να χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα της ΕΤΑ, μέσω ενεργειών για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων, να ενθαρρυνθεί η δημιουργία και η αξιοποίηση ευρύτερων πόλων έρευνας υψηλής ποιότητας στην Ευρώπη, να αυξηθούν οι ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις στον τομέα της ΕΤΑ και της καινοτομίας και να ενθαρρυνθούν οι εταιρικές σχέσεις στον τομέα της ΕΤΑ στις διάφορες περιφέρειες της Ένωσης. Οι Ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες, π.χ., προσφέρουν το δυναμικό για καλύτερα σχεδιασμένα ερευνητικά προγράμματα με βάση τις ανάγκες των επιχειρήσεων· η πολιτική της συνοχής μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη στήριξη της εφαρμογής των στρατηγικών ερευνητικών προγραμμάτων τους σε ολόκληρη την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών.

(1) «Επενδύοντας στην έρευνα: Το πρόγραμμα δράσης για την Ευρώπη». COM(2003) 226 της 30.4.2003.

Οι άμεσες επιχορηγήσεις παραμένουν μεν υψηλές, κυρίως στις περιοχές σύγκλισης, αλλά είναι ανάγκη να δίδεται προσοχή στο θέμα της παροχής συλλογικών επιχειρηματικών και τεχνολογικών υπηρεσιών σε ομάδες επιχειρήσεων προκειμένου να βελτιώσουν την καινοτομική τους δραστηριότητα. Οι άμεσες επιχορηγήσεις στις επιμέρους επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν ως στόχο τη βελτίωση των δυνατοτήτων ΕΤΑ και καινοτομίας της κάθε επιχείρησης παρά την προσωρινή μείωση του παραγωγικού τους κόστους που προκαλεί έντονα φαινόμενα αδράνειας. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τους παραδοσιακούς τομείς, ειδικά γι' αυτούς που είναι εκτεθειμένοι στον παγκόσμιο ανταγωνισμό και χρειάζονται πρόσθετες προσπάθειες για να παραμείνουν ανταγωνιστικοί, καθώς και για τις ΜΜΕ οι οποίες συχνά αποτελούν τις κυριότερες πηγές απασχόλησης σε περιφερειακό επίπεδο. Αυτές οι πολιτικές μάλιστα θα πρέπει να προσαρμοστούν στις ειδικές συνθήκες κάθε περιφέρειας, και ιδίως στις ανάγκες των ΜΜΕ. Οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές στρατηγικές θα πρέπει να βασίζονται σε μία διεξοδική ανάλυση των ευκαιριών για επενδύσεις στον τομέα της ΕΤΑ.

Οι γνώσεις και η καινοτομία βρίσκονται στο επίκεντρο των προσπαθειών της Κοινότητας για την επιτάχυνση της ανάπτυξης και για περισσότερη απασχόληση. Δύο συναφή προγράμματα-πλαίσια προτείνονται στο επίπεδο της Κοινότητας: Το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την ΕΤΑ και το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP). Η συνέργεια μεταξύ της πολιτικής της συνοχής και των εν λόγω μέσων είναι σημαντική προκειμένου η πολιτική έρευνας και η πολιτική της συνοχής να αλληλοενισχύονται σε περιφερειακό επίπεδο με γνώμονα επίτευξης αυτού του στόχου τις στρατηγικές εθνικές και περιφερειακές ανάπτυξης. Η πολιτική της συνοχής μπορεί να βοηθήσει όλες τις περιφέρειες να βελτιώσουν τις δυνατότητές τους για έρευνα και καινοτομία, συμβάλλοντας έτσι στην αποτελεσματική συμμετοχή αυτών των περιφερειών στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας καθώς και στις ερευνητικές και καινοτομικές δραστηριότητες της Κοινότητας γενικά. Ιδίως, μπορεί να διαδραματίσει δύο σημαντικούς ρόλους. Ο πρώτος ρόλος είναι να βοηθήσει τις διάφορες περιφέρειες να υλοποιήσουν περιφερειακές στρατηγικές καινοτομίας και σχέδια δράσης που έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν σημαντικά την ανταγωνιστικότητα, τόσο σε περιφερειακό επίπεδο όσο και στο επίπεδο ολόκληρης της Ένωσης· ο δεύτερος ρόλος συνίσταται στη συμβολή της για τη βελτίωση των ερευνητικών και καινοτομικών δυνατοτήτων των διάφορων περιφερειών σε σημείο που να μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα.

Συνεπώς, οι περιφερειακές στρατηγικές θα πρέπει να επικεντρωθούν στις επενδύσεις στην ΕΤΑ, την καινοτομία, το ανθρώπινο κεφάλαιο και την επιχειρηματικότητα· στην εξασφάλιση ότι οι εν λόγω επενδύσεις ανταποκρίνονται στις ανάγκες οικονομικής ανάπτυξης της περιφέρειας και ότι υπάρχει η δυνατότητα να μετατρέπεται η έρευνα σε εμπορεύσιμη καινοτομία προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών· στην ενίσχυση της μεταφοράς τεχνολογίας και της ανταλλαγής γνώσεων· στην προώθηση της ανάπτυξης, της διάδοσης και της εφαρμογής των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις και στην εξασφάλιση ότι οι επιχειρήσεις που είναι πρόθυμες να επενδύσουν σε προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να προβλέπουν ιδιαίτερα τον πειραματισμό, με στόχο την αύξηση της ικανότητας των παρεμβάσεων πολιτικής και των διαμεσολαβούντων οργανισμών ώστε να ενθαρρύνονται οι περιφερειακοί και τοπικοί παράγοντες, και ιδίως οι ΜΜΕ, να καινοτομούν.

1.2.1. Αύξηση και βελτίωση της στοχοθέτησης των επενδύσεων στην ΕΤΑ

Η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητά τους να διαθέσουν νέες γνώσεις στην αγορά το συντομότερο δυνατό. Η δημόσια ενίσχυση για την ΕΤΑ δικαιολογείται διότι υπάρχουν αδυναμίες της αγοράς και μπορεί επίσης να δικαιολογηθεί από το δημόσιο χαρακτήρα ορισμένων επενδύσεων ΕΤΑ. Επιπλέον, τα προβλήματα των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας των ερευνητικών αποτελεσμάτων και η ανάγκη επίτευξης κρίσιμης μάζας σε ορισμένους τομείς της έρευνας δικαιολογούν τη χορήγηση δημόσιας ενίσχυσης για την ΕΤΑ.

Η ειδική φύση της ΕΤΑ θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την υλοποίηση της περιφερειακής πολιτικής. Ιδίως, η ΕΤΑ απαιτεί στενή αλληλεπίδραση μεταξύ των φορέων προκειμένου να ενθαρρυνθεί η δημιουργία πόλων αριστείας, οι οποίοι απαιτούνται προκειμένου να επιτευχθεί η κρίσιμη μάζα. Η γεωγραφική γειτνίαση μέσω της ύπαρξης ομίλων ΜΜΕ και πόλων καινοτομίας γύρω από τα δημόσια ερευνητικά ιδρύματα, παραδείγματος χάριν, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο. Κατά συνέπεια, οι δραστηριότητες ΕΤΑ θα πρέπει να είναι κατ' ανάγκη συγκεντρωμένες σε ορισμένα σημεία και θα πρέπει να ενισχυθεί επίσης η απορροφητική ικανότητα των περιοχών με χαμηλής έντασης δραστηριότητες ΕΤΑ.

Η ΕΤΑ στα λιγότερο αναπτυγμένα κράτη μέλη και στις αντίστοιχες περιφέρειες θα πρέπει να αναπτύσσεται γύρω από τους υφιστάμενους πόλους αριστείας ώστε να αποφευχθεί ο υπερβολικός γεωγραφικός διασκορπισμός των πόρων. Και στην περίπτωση αυτή, οι ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες μπορούν να συμβάλλουν στην εστίαση των επενδύσεων σε τομείς προτεραιότητας για έρευνα. Οι επενδύσεις θα πρέπει επίσης να συμπληρώνουν τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες που προβλέπει το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο και να υποστηρίζουν τους στόχους του ανανεωμένου θεματολογίου της Λισαβόνας. Προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη νέων και εμπορεύσιμων προϊόντων, υπηρεσιών και δεξιοτήτων.

Οι ενέργειες στον τομέα της ΕΤΑ θα πρέπει να ευθυγραμμισθούν με την κοινοτική πολιτική στον τομέα της ΕΤΑ και να εξυπηρετούν τις ανάγκες των σχετικών περιφερειών. Όσον αφορά τη μέθοδο, αυτή πρέπει να βασίζεται σε μια σωστή αναλυτική προσέγγιση, όπως η πρόβλεψη· καθώς και στη χρήση δεικτών, όπως τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας· στους ανθρώπινους πόρους της ΕΤΑ· στη θέση των ιδιωτικών και δημόσιων ερευνητικών ιδρυμάτων· και στην ύπαρξη ομίλων καινοτόμων επιχειρήσεων.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για δράσεις στον τομέα της ΕΤΑ μπορούν να προσδιορισθούν ως εξής:

- Ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα στις επιχειρήσεις καθώς και ανάμεσα στις επιχειρήσεις και στα δημόσια ερευνητικά ιδρύματα/ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, π.χ. μέσω της ενίσχυσης της δημιουργίας περιφερειακών και διαπεριφερειακών συσπειρώσεων αριστείας.
- Ενίσχυση των δραστηριοτήτων ΕΤΑ στις ΜΜΕ και της μεταφοράς τεχνολογίας (παρέχοντας στις ΜΜΕ τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες ΕΤΑ των ερευνητικών ιδρυμάτων που χρηματοδοτούνται από το δημόσιο).
- Ενίσχυση των περιφερειακών διασυνοριακών και διεθνικών πρωτοβουλιών με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της έρευνας και την αύξηση των ικανοτήτων στους τομείς προτεραιότητας της κοινοτικής ερευνητικής πολιτικής.
- Ενίσχυση της δημιουργίας δεξιοτήτων Ε&Α, συμπεριλαμβανομένων των ΤΠΕ, της ερευνητικής υποδομής και του ανθρώπινου κεφαλαίου σε περιοχές με σημαντικό αναπτυξιακό δυναμικό.

Τα προγράμματα –ιδιαίτερα στις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για το στόχο της σύγκλισης– μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη υποδομών ΕΤΑ (συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών δικτύων δεδομένων υψηλής ταχύτητας μέσα και ανάμεσα στα ερευνητικά ιδρύματα), εκπαιδευτικών υποδομών (στις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για το στόχο της σύγκλισης), εξοπλισμού και οργάνων, τόσο στα ερευνητικά ιδρύματα που χρηματοδοτούνται από το Δημόσιο όσο και στις επιχειρήσεις, υπό τον όρο ότι οι επενδύσεις αυτές θα έχουν άμεση σχέση με τους στόχους της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης. Τούτο ενδέχεται να αφορά επίσης και τις ερευνητικές υποδομές οι μελέτες σκοπιμότητας των οποίων χρηματοδοτήθηκαν από προηγούμενα προγράμματα-πλαίσια. Η ενίσχυση για τις προτεραιότητες του 7ου προγράμματος-πλαισίου θα πρέπει να έχει ως στόχο την ανάπτυξη του συνόλου των δυνατοτήτων των δημιουργούμενων και υφιστάμενων κέντρων αριστείας και την αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο, ειδικότερα με την επιμόρφωση ερευνητών σε εθνικό επίπεδο και τη δημιουργία των προϋποθέσεων για την προσέλκυση ερευνητών που έχουν σπουδάσει στο εξωτερικό.

1.2.2. Διευκόλυνση της καινοτομίας και προώθηση της επιχειρηματικότητας

Η καινοτομία είναι το αποτέλεσμα περίπλοκων και αλληλένδετων διαδικασιών, όπως είναι η ικανότητα των επιχειρήσεων να αποκτήσουν πρόσβαση σε συμπληρωματικές γνώσεις που προέρχονται από άλλους παράγοντες της αγοράς, από άλλους οργανισμούς και από άλλα ιδρύματα.

Οι επενδύσεις στην καινοτομία έχουν απόλυτη προτεραιότητα για την πολιτική της συνοχής στο πλαίσιο τόσο του προγράμματος για τη σύγκλιση και την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα όσο και του προγράμματος για την απασχόληση. Η συγχρηματοδότησή τους θα πρέπει να είναι μείζονα προτεραιότητα στις περιφέρειες που καλύπτονται από το τελευταίο αυτό πρόγραμμα, όπου οι περιορισμένοι χρηματοοικονομικοί πόροι θα πρέπει να συγκεντρωθούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να επιτευχθεί κρίσιμη μάζα και να προκύψουν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Ο κύριος στόχος θα πρέπει να είναι η προώθηση ενός επιχειρησιακού κλίματος που θα ευνοεί την παραγωγή, τη διάδοση και τη χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις. Για να δημιουργηθούν αποτελεσματικά περιφερειακά συστήματα καινοτομίας, οι οικονομικοί, κοινωνικοί και πολιτικοί φορείς θα πρέπει να έρχονται σε επαφή με τις καλύτερες τεχνολογικές και επιχειρηματικές πρακτικές στον κόσμο, οι οποίες υπερβαίνουν τα εθνικά ή τοπικά όρια. Από την άποψη αυτή, θα πρέπει επίσης να επιδιώκεται η συνεργασία με τα κέντρα μετάδοσης των καινοτομιών καθώς και με τα ευρωπαϊκά κέντρα πληροφόρησης που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία, ειδικότερα στον τομέα της διεθνικής τεχνολογίας και της διάδοσης των πληροφοριών.

Οι νεοσύστατες επιχειρήσεις, ιδιαίτερα αυτές που έχουν σχέση με την ΕΤΑ, θα πρέπει να ενισχύονται με στόχο τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων με ερευνητικά ιδρύματα που θα έχουν μακροχρόνια προοπτική και σαφή προσανατολισμό προς την αγορά. Η πολιτική της συνοχής θα πρέπει να επιδιώκει την κάλυψη των αδυναμιών της αγοράς που παρεμποδίζουν την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Οι ενέργειες θα πρέπει να επιδιώκουν να επαυξάνουν τους υφιστάμενους πόλους δραστηριότητας προκειμένου να αξιοποιηθούν οι περιφερειακές δυνατότητες για ΕΤΑ και να ενισχυθεί η δημιουργία δικτύων και η τεχνολογική συνεργασία εντός και μεταξύ των περιφερειών.

Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να μεριμνούν ώστε τα ερευνητικά ιδρύματα και ο ιδιωτικός και ο δημόσιος τομέας να εκμεταλλεύονται πλήρως τις συνεργίες που ενδέχεται να υπάρχουν ανάμεσά τους.

Από την άποψη της μεθόδου, οι στρατηγικές οικονομικής ανάπτυξης είναι πιθανό ότι θα βελτιωθούν με τη συλλογή δεδομένων για τις υφιστάμενες καινοτομικές δραστηριότητες στις σχετικές περιφέρειες, που αφορούν, π.χ., τις ευρεσιτεχνίες από ιδιώτες ή τη φύση, το εύρος και τις δυνατότητες ανάπτυξης των υφιστάμενων συσπειρώσεων καινοτομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων στις οποίες συμμετέχουν τόσο τα ιδιωτικά όσο και τα δημόσια ερευνητικά ιδρύματα. Οι έρευνες για την κοινοτική καινοτομία και ο πίνακας ευρωπαϊκών καινοτομιών μπορούν επίσης να βοηθήσουν ως προς το θέμα αυτό.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για δράση στον τομέα αυτό είναι οι ακόλουθες:

- Να καταστεί η προσφορά περιφερειακής ΕΤΑ, καινοτομίας και εκπαίδευσης πιο αποτελεσματική και προσελάσιμη από τις επιχειρήσεις, ιδίως των ΜΜΕ, π.χ., μέσω της δημιουργίας πόλων αριστείας, της συγκέντρωσης των ΜΜΕ υψηλής τεχνολογίας γύρω από τα ερευνητικά και τεχνολογικά ιδρύματα ή μέσω της ανάπτυξης και της δημιουργίας περιφερειακών συσπειρώσεων γύρω από μεγάλες εταιρείες.
- Να παρέχονται υπηρεσίες στήριξης επιχειρήσεων προκειμένου να μπορούν οι επιχειρήσεις, ιδίως οι ΜΜΕ, να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να διεθνοποιηθούν εκμεταλλευόμενες τις ευκαιρίες που παρέχει η εσωτερική αγορά. Οι υπηρεσίες που θα παρέχονται στις επιχειρήσεις θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην αξιοποίηση των συνεργειών (π.χ. μεταφορά τεχνολογίας, επιστημονικά πάρκα, κέντρα επικοινωνίας ΤΠΕ, φυτώρια επιχειρήσεων και συναφείς υπηρεσίες, συνεργασία με τις συσπειρώσεις) και να δίνουν πιο παραδοσιακή ενίσχυση στους τομείς της διοίκησης επιχειρήσεων, της εμπορίας, της τεχνικής βοήθειας, των προσλήψεων και των άλλων επαγγελματικών και εμπορικών υπηρεσιών.
- Να αξιοποιηθούν πλήρως τα ευρωπαϊκά πλεονεκτήματα στον τομέα των οικολογικών καινοτομιών. Οι οικολογικές καινοτομίες θα πρέπει να ενθαρρύνονται παράλληλα με τη βελτίωση των πρακτικών των ΜΜΕ μέσω της καθιέρωσης συστημάτων διαχείρισης περιβάλλοντος. Εάν επενδύσουν σήμερα σ' αυτό τον τομέα, οι επιχειρήσεις της ΕΕ θα βρεθούν σε σχέση ισχύος στο κοντινό μέλλον όταν οι άλλες περιοχές του κόσμου θα έχουν κατανοήσει την ανάγκη για τέτοιες τεχνολογίες. Πρόκειται για έναν τομέα που έχει άμεση σχέση με το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία.
- Προώθηση της επιχειρηματικότητας, και διευκόλυνση της δημιουργία και ανάπτυξης νέων επιχειρήσεων. Έμφαση στην ενθάρρυνση της διατήρησης και της δημιουργίας καινοτομικών επιχειρήσεων από ερευνητικά ιδρύματα ή επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν διάφορες τεχνικές (π.χ. ευαισθητοποίηση, προτυποποίηση, διδασκαλία και παροχή διαχειριστικής και τεχνολογικής ενίσχυσης σε δύναμι επιχειρηματίες).

Είναι σημαντικό να διασφαλισθεί ότι οι εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, είναι σε θέση να κάνουν εμπορική χρήση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Οι υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις θα είναι προτιμότερο να παρέχονται από τον ιδιωτικό τομέα ή από ένα συνδυασμό δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών. Οι σχετικές υπηρεσίες θα πρέπει να είναι πρώτης ποιότητας, να διατίθενται με ευκολία, να είναι εύκολα προσπελάσιμες και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ΜΜΕ. Θα πρέπει να καθορίζεται και να παρακολουθείται η ποιότητα των υπηρεσιών και θα πρέπει να υπάρχει συνεκτικότητα μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών, με τη δημιουργία, π.χ., εταιρικών σχέσεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα και ενιαίων κέντρων εξυπηρέτησης.

Οι διοικητικές διαδικασίες είναι συχνά περίπλοκες. Οι πληροφορίες και η αρχική υποστήριξη θα πρέπει να διατίθενται από ένα δίκτυο ενιαίων κέντρων εξυπηρέτησης, το οποίο θα αποτελεί τη διεπαφή ανάμεσα στον δημόσιο τομέα και στον αιτούντα επιχορήγηση, και να συμπεριλαμβάνουν τις διάφορες ενέργειες που συγχρηματοδοτούνται από την πολιτική της συνοχής. Αυτοί οι πάροχοι θα πρέπει να είναι αρμόδιοι για ολόκληρο το φάσμα των κρατικών ενισχύσεων – ανεξαρτήτως εθνικής ή περιφερειακής αρμοδιότητας – και θα πρέπει να καθορισθούν στόχοι για την αποτελεσματικότητα των ενεργειών τους, οι οποίοι θα ελέγχονται τακτικά.

Οσάκις το επιτρέπουν οι περιστάσεις, θα πρέπει να παρέχεται η κατάλληλη ενίσχυση σε συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων (π.χ. σε νεοσύστατες ή σε νεοεγκατασταθείσες επιχειρήσεις) ή σε επιχειρηματίες (π.χ. νέοι άνθρωποι, γυναίκες, ηλικιωμένοι εργαζόμενοι ή πρόσωπα που ανήκουν σε εθνικές μειονοτικές κοινότητες). Στα σχολεία θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνεται η εκπαίδευση σχετικά με την επιχειρηματικότητα.

1.2.3. Προώθηση της κοινωνίας της πληροφορίας για όλους

Η διάδοση των ΤΠΕ σε ολόκληρη την οικονομία της Ένωσης αποτελεί ένα σημαντικό μέσο βελτίωσης τόσο της παραγωγικότητας όσο και της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών. Η διάδοση των ΤΠΕ ενθαρρύνει επίσης την αναδιοργάνωση των μεθόδων παραγωγής και την εμφάνιση νέων επιχειρήσεων και ιδιωτικών υπηρεσιών. Η παροχή αποδοτικών και αποτελεσματικών δημόσιων υπηρεσιών – και ιδίως ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και ηλεκτρονικής υγείας – μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά την οικονομική ανάπτυξη και την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών. Η διάδοση των τεχνολογιών μπορεί να συμβάλει στην περιφερειακή ανάπτυξη ευνοώντας τη δημιουργία και την επέκταση πόλων αριστείας σε δραστηριότητες που έχουν σχέση με τις ΤΠΕ και αναπτύσσοντας τη σύνδεση και τη δικτύωση των επιχειρήσεων, και ιδίως των ΜΜΕ. Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών που θα έχουν ως στόχο να διευκολύνουν και να τονώσουν τις ιδιωτικές επενδύσεις στις ΤΠΕ εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τον ανταγωνισμό στον τομέα των ΤΠΕ.

Επομένως, τα μέτρα πολιτικής θα πρέπει να επικεντρώνονται στη δυνατότητα σύνδεσης. Τούτο περιλαμβάνει τη βελτίωση των υπηρεσιών ενίσχυσης της καινοτομίας για τις ΜΜΕ, με ειδικό στόχο την προώθηση της μεταφοράς τεχνολογίας ανάμεσα στα ερευνητικά ιδρύματα και στις επιχειρήσεις. Απαιτείται επίσης η ανάπτυξη των δεξιοτήτων που χρειάζονται στην οικονομία της γνώσης και η ανάπτυξη περιεχομένου κάνοντας χρήση εφαρμογών και υπηρεσιών (όπως είναι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, οι ηλεκτρονικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, η ηλεκτρονική μάθηση, η ηλεκτρονική υγεία), που αποτελούν ενδιαφέρουσες εναλλακτικές λύσεις έναντι άλλων, συχνά πιο δαπανηρών, μοντέλων παροχής υπηρεσιών. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τις απομακρυσμένες και αραιοκατοικημένες περιοχές, καθώς και για τις απόκεντρες περιφέρειες, τα νησιά ή τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα. Είναι σαφές ότι δεν μπορεί να γίνεται χρήση και ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών με βάση το περιεχόμενο, εάν δεν υπάρχει η κατάλληλη υποδομή που θα μπορεί να υποστηρίξει τις ευρυζωνικές υπηρεσίες. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να υπάρχει μία κατάλληλη υποδομή ευρυζωνικών επικοινωνιών σε ολόκληρη την Ένωση με προσιτό κόστος.

Κατά γενικό κανόνα, όταν πραγματοποιούνται επενδύσεις στις υποδομές ΤΠΕ, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ταχείες τεχνολογικές εξελίξεις και να τηρούνται οι αρχές της τεχνολογικής ουδετερότητας και της ανοιχτής πρόσβασης. Ουσιαστική σημασία έχει επίσης και η συμμόρφωση προς τους κανόνες του ανταγωνισμού και προς το κανονιστικό πλαίσιο που δέχεται τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.

Οι ενέργειες απαιτείται να βασίζονται σε δείκτες περιεχομένου που θα σχετίζονται με την υπάρχουσα οικονομική δομή (συμπεριλαμβανομένων της βιομηχανικής εξειδίκευσης, του επιπέδου οικονομικής ανάπτυξης, της ποιότητας της συνδετικότητας με τις ΤΠΕ και των δυναμικών συνεργειών μεταξύ των περιφερειακών πόλων οικονομικής δραστηριότητας). Κατά τον εντοπισμό των περιφερειακών αναγκών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενες κοινοτικές πρωτοβουλίες υπέρ των ΤΠΕ, ιδίως της i2010 – Ευρωπαϊκής κοινωνίας της πληροφορίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση⁽¹⁾.

Δεδομένου ότι οι ΤΠΕ αφορούν όλους τους τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας, επιβάλλεται να αναπτύξουν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες συμβατές στρατηγικές σχετικά με την κοινωνία των πληροφοριών οι οποίες θα εγγυώνται τη συνεκτικότητα και την ενσωμάτωση των διάφορων τομέων, εξισορροπώντας τα μέτρα τα σχετικά με την προσφορά και τη ζήτηση με βάση τις τοπικές απαιτήσεις, τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων παραγόντων και την ισχυρή δημόσια πολιτική υποστήριξη.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για δράση είναι οι ακόλουθες:

- Εξασφάλιση της χρησιμοποίησης των ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά και προώθηση της ανάπτυξης μέσω της ισόρροπης ενίσχυσης της προσφοράς και της ζήτησης προϊόντων ΤΠΕ και δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών καθώς και μέσω της αύξησης των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Οι ενέργειες αυτές αναμένεται ότι θα αυξήσουν την παραγωγικότητα, θα προωθήσουν την ανοικτή και ανταγωνιστική ψηφιακή οικονομία και την κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς (π.χ. βελτίωση της πρόσβασης των ανάπηρων και των ηλικιωμένων ατόμων), δίνοντας έτσι ώθηση στην ανάπτυξη και στη δημιουργία απασχόλησης.
- Εξασφάλιση διαθεσιμότητας υποδομών ΤΠΕ και συναφών υπηρεσιών στις περιπτώσεις που η αγορά αδυνατεί να προσφέρει προσιτές και επαρκείς υπηρεσίες που θα υποστηρίζουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες, ειδικότερα στις απομακρυσμένες και στις αγροτικές περιοχές καθώς και στα νέα κράτη μέλη.

1.2.4. Βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση

Ένα άλλο βασικό στοιχείο για την προώθηση της γνώσης και της καινοτομίας είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση. Για τους σκοπούς τόνωσης της ανάπτυξης και της δημιουργίας απασχόλησης, πρέπει να είναι πιο συμφέρον για τους επιχειρηματίες και τις επιχειρήσεις να επενδύουν στην ανάπτυξη και στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών παρά να επικεντρώνουν την προσπάθειά τους, παραδείγματος χάριν, σε κερδοσκοπικές δραστηριότητες.

Η πρόσβαση σε χρηματοδότηση σ' αυτό το πλαίσιο είναι συχνά δύσκολη, γεγονός που παρεμποδίζει την ανάπτυξη και τη δημιουργία απασχόλησης. Η βελτίωση της πρόσβασης σε κεφάλαια τόσο για τις δραστηριότητες ΕΤΑ όσο και για τις επιχειρηματικές εκκινήσεις είναι σημαντική. Οι αγορές επιχειρηματικού κεφαλαίου που σχετίζεται με δραστηριότητες καινοτομίας χρειάζεται να αναπτυχθούν σε συνδυασμό με ένα καλύτερο κανονιστικό περιβάλλον που θα διευκολύνει την επιχειρηματικότητα.

Τα προγράμματα αυτά θα μπορούσαν να υλοποιηθούν σε συνδυασμό με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ) στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας JEREMIE προκειμένου να αναπτυχθούν πηγές χρηματοδότησης σε τομείς όπου η επιχειρηματικότητα παρεμποδίζεται από τις αδυναμίες της αγοράς που οφείλονται στους υψηλούς κινδύνους των δραστηριοτήτων ΕΤΑ. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται δέοντως υπόψη ο αντίκτυπος των δημόσιων ενισχύσεων για τη δημιουργία επιχειρήσεων, ώστε να παρεμποδισθεί ο παραγκωνισμός των ιδιωτικών επενδύσεων και η λήψη μέτρων που βλάπτουν τον ανταγωνισμό. Θα πρέπει επίσης να ενισχυθεί ο συντονισμός μεταξύ των Ταμείων.

(1) COM(2005) 229.

Τα μετοχικά κεφάλαια και τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου καθώς και τα Ταμεία δανειοδότησης για τη σύσταση καινοτομικών επιχειρήσεων θα πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο και να αποτελέσουν την κινητήρια δύναμη για την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία και τη δημιουργία απασχόλησης: τα ιδρύματα του δημόσιου τομέα δεν είναι πάντοτε οι πλέον κατάλληλοι φορείς για την ανάληψη κινδύνων. Η προτεραιότητα θα δοθεί στη δημιουργία ή την επέκταση των ειδικευμένων παρόχων κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου και τραπεζικών εγγυήσεων στις περιπτώσεις αδυναμίας της αγοράς. Κατά κανόνα, οι φορείς αυτοί είναι πιο αποτελεσματικοί στις περιπτώσεις που παρέχουν πλήρες πακέτο ενισχύσεων, αρχίζοντας από την κατάρτιση πριν ακόμη δημιουργηθεί ή επεκταθεί η επιχείρηση.

Με βάση αυτές τις αρχές, οι κατευθυντήριες γραμμές για δράση είναι οι ακόλουθες:

- Ενίσχυση των χρηματοδοτικών μέσων εξαιρουμένων των επιχορηγήσεων, όπως είναι τα δάνεια, οι εγγυήσεις δευτερευόντων δανείων, οι μετατρέψιμοι τίτλοι (χρέος υβριδικής μορφής) και τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου (π.χ. τα κεφάλαια εκκίνησης και τα επιχειρηματικά κεφάλαια). Οι επιδοτήσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την κατασκευή και τη διατήρηση υποδομών που διευκολύνουν την πρόσβαση στη χρηματοδότηση (π.χ. γραφεία μεταφοράς τεχνολογίας, φυτώρια επιχειρήσεων, δίκτυα μεμονωμένων επενδυτών «επιχειρηματικοί άγγελοι» και τα προγράμματα προώθησης των επενδύσεων). Μπορούν επίσης να ενισχύονται οι μηχανισμοί εγγύησης και αμοιβαίας εγγύησης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ΜΜΕ σε μικροπιστώσεις. Η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ θα μπορούσαν να παράσχουν πολύτιμη βοήθεια προς την κατεύθυνση αυτή.
- Ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης η οποία ταυτόχρονα θα υποστηρίζει την καινοτομία, τη μεταφορά της σε νέες εμπορικές δραστηριότητες και τη διαθεσιμότητα κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου.
- Προσέγγιση ειδικών ομάδων, όπως είναι, παραδείγματος χάριν, οι νέοι και οι γυναίκες επιχειρηματίες καθώς και οι μειονεκτικές ομάδες.

Έχει ιδιαίτερη σημασία η στενή συνεργασία με το ΕΤΕ ενόψει της εμπειρογνομοσύνης που έχει αποκτήσει με το πέρασμα των χρόνων, προκειμένου να δοθεί στις ΜΜΕ η απαραίτητη υποστήριξη ενώ παράλληλα θα αναπτύσσεται η ευρωπαϊκή αγορά κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου. Τούτο θα μπορούσε να συνεπάγεται τη συμμετοχή στην πρωτοβουλία JEREMIE.

1.3. Κατευθυντήρια γραμμή: Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας

Στο πλαίσιο της επανεκκίνησης της στρατηγικής της Λισαβόνας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε μία ενιαία σειρά κατευθυντήριων γραμμών, που περιλαμβάνουν τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾ και τις κατευθυντήριες γραμμές της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, και συνενώνει, κατ' αυτό τον τρόπο, τις μακροοικονομικές και τις μικροοικονομικές πολιτικές με την πολιτική της απασχόλησης με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Σύμφωνα με τους κανονισμούς σχετικά με τα Ταμεία⁽²⁾, στον τομέα της απασχόλησης και των ανθρώπινων πόρων, οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας σχετικά με τη συνοχή είναι εκείνες της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση⁽³⁾ συμπληρωμένες από τις συστάσεις της ΕΕ για την απασχόληση, οι οποίες προβλέπουν συγκεκριμένες προτεραιότητες ανά χώρα.

Η επιτυχία της προσπάθειας για πλήρη απασχόληση και αύξηση της παραγωγικότητας εξαρτάται από ένα ευρύ φάσμα ενεργειών στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προαναφερόμενες. Οι επενδύσεις στις υποδομές, η ανάπτυξη επιχειρήσεων και η έρευνα αυξάνουν τις ευκαιρίες απασχόλησης τόσο βραχυπρόθεσμα ως αποτέλεσμα των άμεσων αποτελεσμάτων τους όσο και βραχυπρόθεσμα ως αποτέλεσμα του θετικού τους αντικτύπου στην παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα. Για να μεγιστοποιηθεί η απασχόληση και να δημιουργηθούν μόνιμες θέσεις εργασίας υψηλής ποιότητας, θα πρέπει να αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο και να ενισχυθεί το ανθρώπινο κεφάλαιο.

Όσον αφορά την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση επιφορτίζουν τρεις βασικές προτεραιότητες δράσης για τις πολιτικές των κρατών μελών:

- προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμό των συστημάτων κοινωνικής προστασίας,
- βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων καθώς και της ευελιξίας των αγορών εργασίας,
- αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο με τη βελτίωση της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων.

Επιπροσθέτως αυτών των προτεραιοτήτων, θα πρέπει να δίδεται η απαραίτητη προσοχή στις επενδύσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης καθώς και στις εκπαιδευτικές, κοινωνικές, υγειονομικές και πολιτιστικές υποδομές.

(1) ΕΕ L 205 της 6.8.2005, σ. 21

(2) Άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1784/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 12).

(3) COM(2005) 141 της 12.4.2005.

Η πολιτική της συνοχής θα πρέπει να επικεντρωθεί στην αντιμετώπιση των ειδικών προκλήσεων της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση σε κάθε κράτος μέλος, ενισχύοντας τις ενέργειες που εμπίπτουν στους στόχους της σύγκλισης, της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη το πεδίο δραστηριοτήτων που ορίζεται στο νομικό πλαίσιο. Το φάσμα των επιλέξιμων ενεργειών και των χρηματοδοτικών πόρων είναι μεγαλύτερο για τον τελευταίο στόχο. Για το στόχο αυτό, οι κοινοτικοί πόροι θα πρέπει να είναι πολύ πιο επικεντρωμένοι ώστε να προκύψουν σημαντικότερα αποτελέσματα.

Τα προγράμματα για την απασχόληση και την ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις προκλήσεις και τις προτεραιότητες που σχετίζονται με την κάθε συγκεκριμένη χώρα, όπως υπογραμμίζεται στις συστάσεις για την απασχόληση και στα εθνικά προγράμματα μεταρρύθμισης. Τα προγράμματα, είτε διευθύνονται σε εθνικό είτε σε περιφερειακό επίπεδο, θα πρέπει να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις εδαφικές ανισότητες και να είναι προσαρμοσμένα στις διάφορες περιοχές.

Τέλος, μία από τις εμφανέστερες πτυχές της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας στην περίοδο 2000-2006 των Διαρθρωτικών Ταμείων ήταν η στήριξη των κρατών μελών και των περιφερειών όσον αφορά την ανταλλαγή εμπειριών και τη δημιουργία δικτύων, προωθώντας έτσι την καινοτομία. Σ' αυτό το πλαίσιο, η πείρα που αποκτήθηκε με την κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL θα πρέπει να κεφαλαιοποιηθεί μέσω του εξορθολογισμού των αρχών στις οποίες βασίστηκε – καινοτομία, διεθνικότητα, εταιρική σχέση, ένταξη της διάστασης του φύλου.

1.3.1. Προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ανθρώπων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας

Η διεύρυνση της βάσης της οικονομικής δραστηριότητας, η αύξηση της απασχόλησης και η μείωση της ανεργίας έχουν ζωτική σημασία για τη διατήρηση της οικονομικής ανάπτυξης, την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας. Η αύξηση της απασχόλησης γίνεται ακόμη πιο επιτακτική ενόψει της αναμενόμενης μείωσης του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας. Στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, οι κατευθυντήριες γραμμές για τις σχετικές ενέργειες είναι οι ακόλουθες:

- Εφαρμογή πολιτικών απασχόλησης που θα έχουν ως στόχο την πλήρη απασχόληση, τη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας και την ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.
- Προώθηση της προσέγγισης της εργασίας με βάση τον κύκλο ζωής.
- Εξασφάλιση αγορών εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, αύξηση της ελκυστικότητας και των αποδοχών της εργασίας για όσους αναζητούν εργασία, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων ατόμων και των ανεπάγγελτων.
- Βελτίωση της ανταπόκρισης στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Οι ενέργειες θα πρέπει να βασίζονται στον εκ των προτέρων εντοπισμό των αναγκών, μέσω, π.χ., της χρησιμοποίησης των σχετικών εθνικών ή/και περιφερειακών δεικτών, όπως είναι τα ποσοστά ανεργίας και απασχόλησης, τα ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας, τα ποσοστά του πληθυσμού που απειλείται με φτώχεια και το επίπεδο των εισοδημάτων. Θα πρέπει να δίδεται προσοχή στο τοπικό επίπεδο, όπου μπορεί να υπάρχουν έντονες ανισότητες οι οποίες δεν εμφανίζονται στις στατιστικές επιπέδου περιφέρειας.

Η παρουσία αποτελεσματικών οργανισμών σχετικών με την αγορά εργασίας, και κυρίως υπηρεσιών απασχόλησης που μπορούν να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της γρήγορης οικονομικής και κοινωνικής αναδιάρθρωσης και της γήρανσης του πληθυσμού, έχει ουσιαστική σημασία για την υποστήριξη της παροχής υπηρεσιών στα άτομα που αναζητούν εργασία, στους ανέργους και στους αναπήρους και θα μπορούσε να ενισχυθεί από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Οι οργανισμοί αυτοί μπορούν να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο για την υλοποίηση ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας και για την παροχή υπηρεσιών σε προσωπική βάση με στόχο την προώθηση της επαγγελματικής και γεωγραφικής κινητικότητας και την εξισορρόπηση της προσφοράς και ζήτησης εργασίας, ακόμη και σε τοπικό επίπεδο. Θα πρέπει επίσης να βοηθούν στην πρόβλεψη των ελλείψεων και των σημείων συμφόρησης στην αγορά εργασίας και των αναγκών σε επαγγέλματα και δεξιότητες. Κατ' αυτό τον τρόπο, θα μπορούσε επίσης να ενισχυθεί καλύτερα η θετική διαχείριση της οικονομικής μετανάστευσης. Γι' αυτό το λόγο, έχει μεγάλη σημασία η εύκολη πρόσβαση και η διαφάνεια των παρεχομένων υπηρεσιών. Το δίκτυο EURES αποτελεί σημαντικό μέσο για την αύξηση της επαγγελματικής και γεωγραφικής κινητικότητας τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο⁽¹⁾.

Μία από τις σημαντικές προτεραιότητες θα πρέπει να είναι η ενίσχυση των ενεργών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας, ώστε να ξεπεραστούν τα εμπόδια πρόσβασης και παραμονής στην αγορά εργασίας και να προωθηθεί η κινητικότητα των ατόμων που αναζητούν εργασία, των ανέργων και των ανεπάγγελτων, των πιο ηλικιωμένων εργαζομένων καθώς και αυτών που διατρέχουν τον κίνδυνο να μείνουν άνεργοι, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στους εργαζομένους με χαμηλά προσόντα. Θα πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων της παροχής βοήθειας στην αναζήτηση εργασίας, στη διαμεσολάβηση προς αναζήτηση εργασίας και στην κατάρτιση με σκοπό την προσαρμογή των δεξιοτήτων των ατόμων που αναζητούν εργασία και των εργαζομένων στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας. Οι δυνατότητες αυτοαπασχόλησης και δημιουργίας επιχειρήσεων, οι γνώσεις ΤΠΕ και η ικανότητα χρησιμοποίησης ψηφιακών μέσων θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται δεόντως υπόψη. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίδεται στα ακόλουθα:

⁽¹⁾ Το δίκτυο EURES, το οποίο δημιουργήθηκε το 1993, είναι ένα δίκτυο συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης των κρατών μελών του ΕΟΧ (κράτη μέλη της ΕΕ συν Νορβηγία, Ισλανδία και Λιχτενστάιν) και άλλων οργανισμών εταιρών.

- υλοποίηση του ευρωπαϊκού συμφώνου για τη νεολαία μέσω της διευκόλυνσης της πρόσβασης των νέων ανθρώπων στην απασχόληση, της διευκόλυνσης της μετάβασης από την εκπαίδευση στην απασχόληση μέσω, μεταξύ άλλων, του επαγγελματικού προσανατολισμού, της παροχής ενίσχυσης για την ολοκλήρωση των σπουδών και της πρόσβασης στην κατάλληλη κατάρτιση και μαθητεία,
- υλοποίηση του ευρωπαϊκού συμφώνου για την ισότητα των φύλων με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και με ειδικές ενέργειες για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση, τη μείωση των επαγγελματικών διακρίσεων, των διαφορών στους μισθούς ανάμεσα σε άντρες και γυναίκες και των στερεοτύπων σε σχέση με τα δύο φύλα καθώς και την προώθηση πιο φιλικού προς την οικογένεια περιβάλλοντος εργασίας καθώς και την εναρμόιση της επαγγελματικής με την ιδιωτική ζωή. Σημαντική είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης σε υπηρεσίες φύλαξης των παιδιών και σε υπηρεσίες περιθάλψης εξαρτημένων προσώπων παράλληλα με την ένταξη των θεμάτων της ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα στις διάφορες πολιτικές και στα μέτρα που λαμβάνονται σε διάφορα επίπεδα, με τις διάφορες εκστρατείες ευαισθητοποίησης και με την ενίσχυση του διαλόγου ανάμεσα στους ενδιαφερομένους παράγοντες,
- ανάληψη ειδικής δράσης για την ενίσχυση της πρόσβασης των μεταναστών στην αγορά εργασίας και τη διευκόλυνση της κοινωνικής τους ένταξης μέσω της κατάρτισης και της αναγνώρισης των ειδικοτήτων που απέκτησαν στην αλλοδαπή, της προσωπικής καθοδήγησης, της γλωσσικής κατάρτισης, της κατάλληλης ενίσχυσης για την ανάληψη επιχειρηματικής δράσης, της βελτίωσης της ευαισθητοποίησης τόσο των εργοδοτών όσο και των διακινούμενων εργαζομένων σχετικά με τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους καθώς και μέσω της αυστηρότερης επιβολής της εφαρμογής των νομοθετικών κανόνων για την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Μία άλλη σημαντική προτεραιότητα θα πρέπει να είναι η εξασφάλιση αλληλέγγυων αγορών εργασίας ώστε να μην αποκλείονται οι ανάπηροι και τα άτομα που είναι σε μειονεκτική θέση ή κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό, όπως τα άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, οι μακροχρόνιοι άνεργοι, οι μειονότητες και τα άτομα με αναπηρίες. Όλα αυτά προϋποθέτουν την παροχή ενός ευρύτερου φάσματος υποστήριξης για να ανοίξουν οι δρόμοι για την ένταξη και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Ο σκοπός θα πρέπει να είναι ο ακόλουθος:

- βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους μέσω της αύξησης της συμμετοχής στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, της επαγγελματικής τους επιμόρφωσης, των κατάλληλων κινήτρων και εργασιακών ρυθμίσεων καθώς και των απαραίτητων υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και μέριμνας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας,
- καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της αποδοχής της διαφορετικότητας στον τόπο εργασίας με μέτρα κατάρτισης σχετικά με τη διαφορετικότητα και με εκστρατείες ευαισθητοποίησης, στις οποίες θα πρέπει να συμμετέχουν πλήρως οι τοπικές κοινωνίες και επιχειρήσεις.

1.3.2. Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας

Υπό των πρίσμα των αυξανόμενων πιέσεων λόγω της παγκοσμιοποίησης, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι απότομες και απρόσμενες εμπορικές αναταράξεις και η συνεχιζόμενη εμφάνιση νέων τεχνολογιών, η Ευρώπη πρέπει να αυξήσει την ικανότητά της να προβλέπει, να προκαλεί και να αφομοιώνει τις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές. Στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, οι κατευθυντήριες γραμμές για δράση στον τομέα αυτό είναι:

- προώθηση της ευελιξίας σε συνδυασμό με την ασφάλεια της απασχόλησης και μείωση του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το ρόλο των κοινωνικών εταίρων,
- εξασφάλιση ότι η εξέλιξη του κόστους εργασίας και οι μηχανισμοί καθορισμού των μισθών θα έχουν θετικές συνέπειες για την απασχόληση.

Η κύρια έμφαση θα πρέπει να δίδεται σε ενέργειες για την προώθηση των επενδύσεων στους ανθρώπινους πόρους εκ μέρους των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των ΜΜΕ, και στους εργαζόμενους, μέσω διατάξεων, στρατηγικών και συστημάτων διά βίου μάθησης που εξασφαλίζουν στους εργαζόμενους, ιδίως τους εργαζόμενους με χαμηλά προσόντα, και στους πιο ηλικιωμένους, τις απαραίτητες δεξιότητες προκειμένου να προσαρμοσθούν στην οικονομία της γνώσης και να παρατείνουν τον επαγγελματικό τους βίο. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίδεται στα ακόλουθα:

- ανάπτυξη στρατηγικών και συστημάτων διά βίου μάθησης, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών όπως τα περιφερειακά και τα τομεακά ταμεία, με σκοπό την αύξηση των επενδύσεων εκ μέρους των επιχειρήσεων και τη συμμετοχή των εργαζομένων στις δραστηριότητες κατάρτισης,
- ανάπτυξη τέτοιων στρατηγικών, συμβάλλοντας στη χρηματοδότηση συστημάτων και δραστηριοτήτων κατάρτισης. Θα πρέπει να δίδεται προτεραιότητα στην επιχειρηματικότητα και στις ΜΜΕ, διευκολύνοντας, μεταξύ άλλων, την πρόσβασή τους σε εξωτερικές πηγές δεξιοτήτων, χρηματοοικονομικές τεχνικές, όπως το μέσο JEREMIE και οι λύσεις κατάρτισης – με έμφαση στις ΤΠΕ και στις διοικητικές δεξιότητες. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην αύξηση της συμμετοχής των ατόμων με χαμηλά προσόντα και των μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένων στην κατάρτιση και την επιμόρφωση.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν η βελτίωση των προβλέψεων και η θετική διαχείριση των οικονομικών αναδιαρθρώσεων, οι οποίες οφείλονται ειδικότερα στις αλλαγές που έχουν σχέση με την απελευθέρωση του εμπορίου. Θα πρέπει να δίδεται επίσης προσοχή στη δημιουργία συστημάτων παρακολούθησης με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, των επιχειρήσεων και των τοπικών κοινωνιών για τη λεπτομερή παρακολούθηση των κοινωνικοοικονομικών αλλαγών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και για την πρόγνωση των μελλοντικών τάσεων στην οικονομία και στην αγορά εργασίας. Πρέπει να θεσπισθεί στήριξη για τα προγράμματα που έχουν ως στόχο τον εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας και την πρόγνωση των σταδιακών αλλαγών σε ολόκληρη την Ένωση, ειδικότερα σε τομείς όπως η γεωργία, η υφαντουργία, η αυτοκινητοβιομηχανία και τα ορυχεία, παράλληλα με ενεργά μέτρα ενίσχυσης της οικονομικής ευημερίας των περιφερειών. Κάποιο ρόλο μπορούν επίσης να έχουν οι ειδικές υπηρεσίες απασχόλησης, κατάρτισης και ενίσχυσης των εργαζομένων στις περιπτώσεις αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων ή τομέων, όπως είναι τα προγράμματα γρήγορων λύσεων σε περίπτωση ομαδικών απολύσεων.

Προσοχή θα πρέπει επίσης να δοθεί στην ανάπτυξη και τη διάδοση των γνώσεων σχετικά με τις καινοτομικές και προσαρμοσμένες μορφές οργάνωσης της εργασίας προκειμένου να γίνεται η καλύτερη δυνατή χρήση των νέων τεχνολογιών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται η τηλεργασία, η βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας στον τόπο εργασίας (π.χ. βιομηχανική ασφάλεια), η αύξηση της παραγωγικότητας και η καλύτερη εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή. Μπορεί εν προκειμένω να περιλαμβάνονται επίσης η αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά την εταιρική κοινωνική ευθύνη, η ανάπτυξη συνείδησης όσον αφορά τα δικαιώματα των εργαζομένων, οι πρωτοβουλίες για την τήρηση του εργατικού κώδικα, η μείωση της παραοικονομίας και οι τρόποι για τη μετατροπή της αδήλωτης εργασίας σε κανονική απασχόληση.

Οι κοινωνικοί εταίροι έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά τη δημιουργία των μηχανισμών που θα εξασφαλίσουν την ευελιξία της αγοράς εργασίας. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτής της προτεραιότητας. Επιπλέον, στο πλαίσιο του στόχου σύγκλισης, θα διατίθενται σημαντικοί πόροι από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) για τη δημιουργία δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων της κατάρτισης, μέτρων για τη δημιουργία δικτύων, ενίσχυσης του κοινωνικού διαλόγου και δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους.

1.3.3. Αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω της βελτίωσης της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων

Η Ευρώπη πρέπει να επενδύσει περισσότερο στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Πάρα πολλοί άνθρωποι δεν εισέρχονται ούτε παραμένουν στην αγορά εργασίας, λόγω έλλειψης δεξιοτήτων, όπως οι στοιχειώδεις γνώσεις γραφής, ανάγνωσης και αριθμητικής ή επειδή δεν έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες. Για να αυξηθεί η πρόσβαση στην απασχόληση όλων των ηλικιών καθώς και η παραγωγικότητα και η ποιότητα της εργασίας, θα πρέπει να αυξηθούν οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο και να αναπτυχθούν και να εφαρμοσθούν αποτελεσματικές εθνικές στρατηγικές διά βίου μάθησης προς όφελος των ατόμων, των επιχειρήσεων, της οικονομίας και της κοινωνίας. Στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, οι κατευθυντήριες γραμμές για δράση στον τομέα αυτό είναι οι ακόλουθες:

- Αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο.
- Προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με βάση τις νέες ανάγκες για ειδικευση.

Οι μεταρρυθμίσεις όσον αφορά την κατάρτιση με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των απασχολούμενων καθώς και η προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, πρέπει να συνδυάζονται με τις μεταρρυθμίσεις στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Σε προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, τα Διαρθρωτικά Ταμεία πραγματοποίησαν σημαντικές επενδύσεις στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο θα πρέπει να αυξηθούν με επίκεντρο τους στόχους της Λισαβόνας σε συμφωνία με τις ενοποιημένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Θα πρέπει να αντιμετωπισθούν οι ακόλουθες γενικές προτεραιότητες:

- αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων κινήτρων και των μηχανισμών κατανομής του κόστους ανάμεσα στις επιχειρήσεις, στις δημόσιες αρχές και στους ιδιώτες,
- υποστήριξη συνεκτικών και περιεκτικών στρατηγικών διά βίου μάθησης, με ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες για δεξιότητες της οικονομίας της γνώσης, οι οποίες θα περιλαμβάνουν την υποστήριξη για τη συνεργασία και για τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων ανάμεσα στα κράτη μέλη, στις περιφέρειες και στις πόλεις σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για να διευκολύνεται η ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων καινοτομίας. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίδεται στην αντιμετώπιση των αναγκών των μειονεκτικών ομάδων,
- στήριξη του σχεδιασμού και της εισαγωγής μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, χρησιμοποιώντας, όπου ενδείκνυται, κοινές ευρωπαϊκές αναφορές και αρχές, ιδίως προκειμένου να αυξηθεί η καταλληλότητα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε σχέση με την αγορά εργασίας,

- ενίσχυση των δεσμών ανάμεσα στα πανεπιστήμια, τα ερευνητικά και τα τεχνολογικά κέντρα, αφενός, και στις επιχειρήσεις, αφετέρου, ιδίως μέσω δραστηριοτήτων δικτύωσης και κοινών δράσεων.

Στο πλαίσιο του στόχου της σύγκλισης, πολλά κράτη μέλη και πολλές περιφέρειες αντιμετωπίζουν πολύ σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν χρηματοοικονομικοί πόροι για την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων, οι οποίες θα πρέπει να εξυπηρετούν τις ακόλουθες ειδικές προτεραιότητες:

- εξασφάλιση κατάλληλης παροχής ελκυστικής, προσβάσιμης και υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των δεξιοτήτων και των προσόντων του προσωπικού, προώθηση ευέλικτων τρόπων μάθησης και νέων εναλλακτικών δυνατοτήτων, αρχίζοντας από το σχολικό και το προσχολικό στάδιο, δράσεις για την επίτευξη σημαντικής μείωσης της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και υψηλότερων ποσοστών ολοκλήρωσης της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και βελτίωση της πρόσβασης στην προσχολική και σχολική εκπαίδευση,
- υποστήριξη του εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στην έρευνα και την καινοτομία μέσω των μεταπτυχιακών σπουδών, της επιμόρφωσης των ερευνητών και της προσέλκυσης περισσότερων νέων ανθρώπων σε επιστημονικές και τεχνικές σπουδές,
- προώθηση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης συμπεριλαμβανομένης της μαθητείας και της εκπαίδευσης για την απόκτηση επιχειρηματικών ικανοτήτων,
- εξασφάλιση, κατά περίπτωση, μεγαλύτερης κινητικότητας, σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνικό επίπεδο και προώθηση πλαισίων και συστημάτων για την υποστήριξη της διαφάνειας, την αναγνώριση των τυπικών προσόντων και την πιστοποίηση της άτυπης και ανεπίσημης εκπαίδευσης,
- επενδύσεις σε υποδομές εκπαίδευσης και κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των ΤΠΕ, στις περιπτώσεις που οι επενδύσεις αυτές χρειάζονται για την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων ή/και στις περιπτώσεις που μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης.

1.3.4. Διοικητικές ικανότητες

Κατά τις προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, τα Ταμεία αύξησαν, μέσω της τεχνικής βοήθειας, τις διαχειριστικές ικανότητες των κρατών μελών και των αρχών διαχείρισης όσον αφορά την εφαρμογή των κανονισμών. Το ίδιο θα γίνει και κατά την περίοδο 2007 έως 2013.

Εκτός από τη διαχείριση των Ταμείων, οι πραγματικές διοικητικές ικανότητες των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών, δηλαδή η ευφυής διοίκηση, αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση. Έτσι, σε συμφωνία με την αναθεωρημένη στρατηγική της Λισαβόνας, η οποία απαιτεί καλύτερη νομοθεσία καθώς και καλύτερο σχεδιασμό και εφαρμογή των πολιτικών ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία απασχόλησης, τα Ταμεία θα υποστηρίζουν τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο και σε συναφή μέσα ΤΠΕ των διοικητικών και δημόσιων υπηρεσιών σε όλα τα εδαφικά επίπεδα.

Όσον αφορά τη συνοχή, στις χώρες και περιφέρειες που εμπίπτουν στο στόχο της σύγκλισης, είναι ουσιώδους σημασίας να αυξηθεί η παραγωγικότητα και η ποιότητα της εργασίας στο δημόσιο τομέα –ειδικά στον οικονομικό, εργασιακό, κοινωνικό, εκπαιδευτικό, υγειονομικό, περιβαλλοντικό και δικαστικό τομέα– ώστε να συνεχισθούν και να επιταχυνθούν οι μεταρρυθμίσεις, να αυξηθεί η παραγωγικότητα και η ανάπτυξη στην ευρύτερη οικονομία και να προωθηθεί η κοινωνική και εδαφική συνοχή και η βιώσιμη ανάπτυξη. Τα Διαρθρωτικά Ταμεία μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο για την εκπόνηση και την εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων παραγόντων.

Για το λόγο αυτό, όσον αφορά τη συνοχή, οι χώρες και οι περιφέρειες που εμπίπτουν στο στόχο της σύγκλισης καλούνται να ενισχύσουν τις δημόσιες διοικήσεις και υπηρεσίες τους σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι ενέργειες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την συγκεκριμένη κατάσταση σε κάθε κράτος μέλος. Έτσι, κατ'εφαρμογήν της αρχής της συγκέντρωσης, τα κράτη μέλη καλούνται να προβούν σε λεπτομερή ανάλυση της κατάστασης προκειμένου να εντοπίσουν τους τομείς πολιτικής οι οποίοι χρειάζονται τη μεγαλύτερη υποστήριξη για την ανάπτυξη διοικητικών ικανοτήτων. Οι επενδύσεις θα πρέπει να συγκεντρώνονται σε όσους τομείς πολιτικής παροσιάζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και στα βασικά στοιχεία των διοικητικών μεταρρυθμίσεων.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να φροντίσουν ώστε να αντιμετωπισθεί δεόντως η ανάγκη για αποτελεσματικότητα και διαφάνεια στις δημόσιες διοικήσεις και να εκσυγχρονισθούν οι δημόσιες υπηρεσίες. Οι κατευθυντήριες γραμμές για δράση στον τομέα αυτόν είναι οι ακόλουθες:

- Υποστήριξη της εκπόνησης κατάλληλων πολιτικών και προγραμμάτων, παρακολούθηση, ανάλυση και αξιολόγηση του αντικτύπου μέσω μελετών, στατιστικών, εμπειρογνομosύνης, προβλέψεων και ενίσχυσης του διυπηρεσιακού συντονισμού και του διαλόγου ανάμεσα στους αρμόδιους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- Ενίσχυση της δημιουργίας ικανοτήτων για την υλοποίηση πολιτικών και προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της θωράκισης κατά του εγκλήματος και της επιβολής της εφαρμογής της νομοθεσίας, ειδικότερα μέσω της καταγραφής των αναγκών για κατάρτιση, των εκθέσεων εξέλιξης της σταδιοδρομίας, της αξιολόγησης, των διαδικασιών κοινωνικού ελέγχου, της εφαρμογής αρχών ανοικτής διακυβέρνησης, της κατάρτισης του διευθυντικού και λοιπού προσωπικού και της εξειδικευμένης υποστήριξης των βασικών υπηρεσιών, των αρχών επιθεώρησης και των κοινωνικοοικονομικών φορέων.

1.3.5. Προστασία της υγείας των εργαζομένων

Λαμβανομένη υπόψη της δημογραφικής διάρθρωσης της ΕΕ, της γήρανσης του πληθυσμού και της πιθανής μείωσης του εργατικού δυναμικού τα επόμενα χρόνια, είναι ουσιώδους σημασίας για την Ένωση να προβεί σε ενέργειες ώστε να προστατεύεται η υγεία των εργαζομένων και να παραμείνουν όσο το δυνατόν περισσότερα χρόνια στην αγορά εργασίας. Οι επενδύσεις για την προστασία της υγείας και την πρόληψη των ασθενειών θα βοηθήσει στο να παραταθεί η ενεργός συμμετοχή στην κοινωνική ζωή του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού εργαζομένων, ώστε να διατηρηθεί κατ' αυτό τον τρόπο η οικονομική τους συνεισφορά και να μειωθεί ο βαθμός της εξάρτησης. Όλα αυτά έχουν άμεση επίπτωση στην παραγωγικότητα και στην ανταγωνιστικότητα, καθώς και σημαντικά δευτερογενή θετικά αποτελέσματα για την ποιότητα της ζωής γενικότερα.

Υπάρχουν μείζονες διαφορές όσον αφορά την κατάσταση της δημόσιας υγείας και της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη ανάμεσα στις ευρωπαϊκές περιφέρειες. Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό να συμβάλει η πολιτική της συνοχής στη δημιουργία υγειονομικών υπηρεσιών, βοηθώντας έτσι να προστατεύεται η υγεία των εργαζομένων και να παραμείνουν όσο το δυνατόν περισσότερα χρόνια στην αγορά εργασίας, ιδίως στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες με χαμηλότερο επίπεδο ευημερίας. Η βελτίωση της υγείας και η προληπτική δράση σε κοινοτική βάση μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο για τη μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά την υγεία. Καλή υγειονομική περίθαλψη σημαίνει μαζικότερη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, μεγαλύτερη διάρκεια επαγγελματικής ζωής, υψηλότερη παραγωγικότητα και χαμηλότερο υγειονομικό και κοινωνικό κόστος.

Η πολιτική της συνοχής, ειδικά στις περιοχές που παρουσιάζουν καθυστέρηση, πρέπει να συμβάλει στη βελτίωση των εγκαταστάσεων μακροχρόνιας υγειονομικής περίθαλψης και να πραγματοποιεί επενδύσεις για τη βελτίωση των υγειονομικών υποδομών, ιδίως όταν η έλλειψή τους ή η ανεπαρκής ανάπτυξή τους αποτελούν σημαντικό εμπόδιο για την οικονομική ανάπτυξη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι η ανάγκη αύξησης της αποτελεσματικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης καλύπτεται μέσω επενδύσεων στις ΤΠΕ, στη γνώση και στην καινοτομία. Οι κατευθυντήριες γραμμές για δράση στον τομέα αυτόν είναι οι ακόλουθες:

- Πρόληψη των κινδύνων για την υγεία ώστε να αυξηθεί η παραγωγικότητα, μέσω γενικών ενημερωτικών εκστρατειών σε θέματα υγείας και της μετάδοσης γνώσεων και τεχνολογίας και διασφάλιση ότι οι υγειονομικές υπηρεσίες θα διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες, τα απαραίτητα προϊόντα και τον απαραίτητο εξοπλισμό για την πρόληψη των κινδύνων και για την ελαχιστοποίηση των πιθανών ζημιών.
- Κάλυψη των κενών σε θέματα υποδομών υγείας και προώθηση της αποτελεσματικής παροχής υπηρεσιών στις περιπτώσεις που επηρεάζεται η οικονομική ανάπτυξη των κρατών μελών και περιφερειών με χαμηλότερο επίπεδο ευημερίας. Αυτή η ενέργεια θα πρέπει να βασίζεται στην εμπειροστατωμένη ανάλυση του βέλτιστου επιπέδου προσφοράς υπηρεσιών και της κατάλληλης τεχνολογίας, όπως είναι η τηλεϊατρική, καθώς οι δυνατότητες μείωσης του κόστους μέσω ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας.

2. Η ΕΔΑΦΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

Ένα από τα χαρακτηριστικά της πολιτικής της συνοχής –σε αντίθεση με τις τομεακές πολιτικές– είναι η ικανότητά της να προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες ανάγκες και χαρακτηριστικά ειδικών γεωγραφικών προκλήσεων και ευκαιριών. Στο πλαίσιο της πολιτικής της συνοχής, η γεωγραφία έχει σημασία. Κατά συνέπεια, κατά την κατάρτιση των προγραμμάτων τους και την επικέντρωση των πόρων στις βασικές προτεραιότητες, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στις ειδικές αυτές γεωγραφικές συνθήκες.

Η συνεκτίμηση της εδαφικής διάστασης θα βοηθήσει στη δημιουργία βιώσιμων κοινοτήτων και στην πρόληψη της μείωσης του συνολικού αναπτυξιακού δυναμικού λόγω της άνισης περιφερειακής ανάπτυξης. Μια τέτοια προσέγγιση απαιτεί επίσης την αντιμετώπιση των ειδικών προβλημάτων και ευκαιριών των αστικών και αγροτικών περιοχών καθώς και των ιδιαίτερων εδαφών, όπως οι διασυννοριακές και οι ευρύτερες διεθνικές περιοχές ή οι περιφέρειες που πλήττονται από άλλα μειονεκτήματα λόγω του νησιωτικού τους χαρακτήρα, του απομακρυσμένου τους χαρακτήρα (όπως οι απόκεντρες ή οι αρκτικές περιοχές), της αραιής κατοίκησης τους ή του ορεινού τους χαρακτήρα. Επίσης, θα χρειασθεί ενδεχομένως να αντιμετωπισθούν οι περιβαλλοντικοί και δημογραφικοί περιορισμοί που αντιμετωπίζουν οι παράκτιες περιοχές. Η επιτυχής εφαρμογή των δράσεων προώθησης της εδαφικής συνοχής απαιτεί την εφαρμογή μηχανισμών οι οποίοι μπορούν να εγγυηθούν τη δίκαιη αντιμετώπιση όλων των εδαφών με βάση τις επιμέρους ικανότητές τους ως παράγοντα ανταγωνιστικότητας. Συνεπώς, η καλή διακυβέρνηση είναι σημαντική για την επιτυχή αντιμετώπιση της εδαφικής διάστασης.

Πράγματι, για την επόμενη γενιά προγραμμάτων, η προώθηση της εδαφικής συνοχής θα πρέπει να αποτελεί μέρος της προσπάθειας που καταβάλλεται προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι όλο το έδαφος της Ευρώπης έχει την ευκαιρία να συμβάλει στη στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Ειδικότερα, αυτό σημαίνει ότι πρέπει να δοθεί διαφορετική έννοια στην εδαφική συνοχή, με βάση την ιστορία, τον πολιτισμό ή τη θεσμική κατάσταση κάθε κράτους μέλους.

Η ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων υψηλής ποιότητας είναι επίσης ιδιαίτερης σημασίας, συγκεντρώνοντας φορείς σε όλα τα επίπεδα: το εθνικό, το περιφερειακό, το αστικό, το αγροτικό και το τοπικό. Η επιτυχία στον τομέα της εδαφικής συνοχής, συνεπώς, εξαρτάται από τη χάραξη μιας περιεκτικής στρατηγικής, η οποία θα θέτει το πλαίσιο εντός του οποίου θα επιδιώκονται ειδικοί στόχοι και ενέργειες.

Σύμφωνα με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να αναθέτουν στις πόλεις τη διάθεση κεφαλαίων για την αντιμετώπιση των αστικών θεμάτων στο πλαίσιο των νέων προγραμμάτων. Προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως η εταιρική σχέση, οι πόλεις θα πρέπει να συμμετέχουν σε ολόκληρη τη διαδικασία. Τούτο μπορεί να συμπεριλαμβάνει εν προκειμένω την ευθύνη για το σχεδιασμό και την εφαρμογή του αποκεντρωμένου μέρους του προγράμματος.

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο προβλέπει επίσης την παροχή ειδικής ενίσχυσης στις απόκεντρες περιφέρειες προκειμένου να αντιμετωπίζουν το υψηλό κόστος λόγω απόστασης. Μια ιδιαίτερη πρόκληση θα είναι να διασφαλισθεί ότι η εν λόγω ενίσχυση θα συμβάλει στην υλοποίηση της στρατηγικής του προγράμματος συνολικά όσον αφορά τη συμβολή στη δημιουργία αειφόρου ανάπτυξης και απασχόλησης.

2.1. Η συμβολή των πόλεων στην ανάπτυξη και στην απασχόληση

Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για την πολιτική της συνοχής και τις πόλεις, περισσότερο από το 60 % του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαμένει σε αστικές περιοχές με περισσότερους από 50 000 κατοίκους⁽¹⁾. Οι πόλεις, και οι αστικές περιοχές γενικά, συγκεντρώνουν τις περισσότερες θέσεις εργασίας, επιχειρήσεις και ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και έχουν βασική σημασία για την επίτευξη κοινωνικής συνοχής. Οι ευρωπαϊκές πόλεις και οι μητροπολιτικές περιοχές τείνουν να προσελκύουν τα άτομα με τα υψηλότερα προσόντα, δημιουργώντας συχνά έναν ενάρετο κύκλο που ενισχύει την καινοτομία και τις επιχειρήσεις, αυξάνοντας την ελκυστικότητά τους για νέα άτομα υψηλού επιπέδου.

Οι πόλεις και οι αστικές περιοχές δεν συγκεντρώνουν μόνο ευκαιρίες αλλά και προκλήσεις, και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αστικές περιοχές, όπως η ανεργία και ο κοινωνικός αποκλεισμός (όπου περιλαμβάνεται το πρόβλημα των «εργαζομένων πτωχών»), η υψηλή και αυξανόμενη εγκληματικότητα, η αυξημένη συμφόρηση και η ύπαρξη θυλάκων φτώχειας μέσα στα όρια των πόλεων.

Τα προγράμματα που επικεντρώνονται στις αστικές περιοχές μπορούν να λαμβάνουν διάφορες μορφές. Πρώτον, υπάρχουν ενέργειες για την προώθηση των πόλεων ως κινητήρων της περιφερειακής ανάπτυξης. Οι ενέργειες αυτές θα πρέπει να στοχεύουν σε βελτιώσεις της ανταγωνιστικότητας, π.χ. μέσω των συσπειρώσεων. Οι υποστηριζόμενες ενέργειες που θα υποστηρίζονται περιλαμβάνουν μέτρα για την προώθηση της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της ανάπτυξης υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών προς τους παραγωγούς. Η προσέλκυση και η διατήρηση προσωπικού με υψηλά προσόντα έχει επίσης μεγάλη σημασία (με μέτρα σχετικά με την προσβασιμότητα, την παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών κ.λπ.).

Δεύτερον, υπάρχουν ενέργειες για την προώθηση της εσωτερικής συνοχής στο εσωτερικό των αστικών περιοχών, οι οποίες επιδιώκουν τη βελτίωση της κατάστασης των συνοικιών που βρίσκονται σε κρίση. Αυτό όχι μόνο παρέχει άμεσα οφέλη στις ίδιες τις συνοικίες, αλλά βοηθά στη μείωση της πίεσης για υπερβολική επέκταση προς τα προάστια με σκοπό την αναζήτηση καλύτερης ποιότητας ζωής.

⁽¹⁾ Ανακοίνωση προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο «Πολιτική της συνοχής και πόλεις: Η συμβολή των αστικών περιοχών στην ανάπτυξη για την απασχόληση στις περιφέρειες». COM (2006) 385 τελικό της 12.7.2006.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικά τα μέτρα που αποσκοπούν στην ανασυγκρότηση του φυσικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση πρώην βιομηχανικών περιοχών, ειδικότερα σε παλαιές βιομηχανικές πόλεις, και τη διαφύλαξη και την ανάπτυξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, με δυναμικές θετικές παρενέργειες για την ανάπτυξη του τουρισμού ώστε να δημιουργηθούν πιο ελκυστικές πόλεις στις οποίες οι άνθρωποι θα επιθυμούν να ζουν. Η ανανέωση των υφιστάμενων δημόσιων χώρων και των βιομηχανικών περιοχών μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για την αποφυγή της περιαστικοποίησης και της άναρχης αστικής εξάπλωσης, βοηθώντας έτσι να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Γενικότερα, με τη βελτίωση του προγραμματισμού, του σχεδιασμού και της συντήρησης των δημόσιων χώρων, οι πόλεις μπορούν να εξαλείψουν μέσω σχεδίου την εγκληματικότητα, να βοηθήσουν στη δημιουργία ελκυστικών δρόμων, πάρκων και ανοικτών χώρων που θα είναι ασφαλή και θα δημιουργούν αίσθημα ασφάλειας. Στις αστικές περιοχές, οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις αλληλοσυνδέονται στενά. Το αστικό περιβάλλον υψηλής ποιότητας συμβάλλει στην προτεραιότητα της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισαβόνας να καταστεί η Ευρώπη ένας πιο ελκυστικός τόπος όπου θα μπορεί κανείς να εργάζεται, να ζει και να επενδύει⁽¹⁾.

Τρίτον, υπάρχουν ενέργειες για την προώθηση μιας πιο ισόρροπης, πολυκεντρικής ανάπτυξης με την ανάπτυξη του αστικού δικτύου και του εθνικού και του κοινοτικού επιπέδου, όπου συμπεριλαμβάνονται σύνδεσμοι μεταξύ των οικονομικά ισχυρότερων πόλεων και άλλων αστικών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων πόλεων. Τούτο θα απαιτήσει την πραγματοποίηση στρατηγικών επιλογών όσον αφορά τον εντοπισμό και την ενίσχυση των πόλων ανάπτυξης και, πράγμα εξίσου σημαντικό, τη δημιουργία των δικτύων που τους συνδέουν τόσο από φυσική άποψη (υποδομή, τεχνολογίες των πληροφοριών κ.λπ.) όσο και από ανθρώπινη άποψη (ενέργειες για την προώθηση της συνεργασίας κ.λπ.). Εφόσον οι πόλοι αυτές εξυπηρετούν ευρύτερες περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης αγροτικής ενδοχώρας, συμβάλλουν στη βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη του κράτους μέλους και της Κοινότητας συνολικά. Παρομοίως, οι αγροτικές περιοχές παρέχουν υπηρεσίες στην ευρύτερη κοινωνία, π.χ., με τη μορφή ευκαιριών αναψυχής και τοπίων με υψηλή αξία. Επομένως, θα πρέπει επίσης να εστιασθεί η διεπαφή αστικού-αγροτικού χώρου.

Με βάση την προηγούμενη εμπειρία, υπάρχουν διάφορες βασικές αρχές για τις αστικές ενέργειες. Πρώτον, οι βασικοί εταίροι στις πόλεις καθώς και οι τοπικές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο για την υλοποίηση αυτών των στόχων. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, τα κράτη μέλη μπορούν να μεταβιβάσουν την ευθύνη στις πόλεις όσον αφορά την αστική ανάπτυξη. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, π.χ., σε περιοχές όπου έχει σημασία η γειτονία, για να υπάρχει ανταπόκριση στις προκλήσεις που έχουν κυρίως τοπικό χαρακτήρα, όπως ο κοινωνικός αποκλεισμός ή η έλλειψη πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες.

Δεύτερον, η προετοιμασία ενός μεσοπρόθεσμου έως μακροπρόθεσμου σχεδίου για αειφόρο αστική ανάπτυξη αποτελεί γενικά μία από τις προϋποθέσεις για την επιτυχία εφόσον διασφαλίζει τη συνεκτικότητα των επενδύσεων και την περιβαλλοντική τους ποιότητα. Το γεγονός αυτό θα βοηθήσει επίσης στη διασφάλιση της δέσμευσης και της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην προσπάθεια ανανέωσης των αστικών περιοχών. Γενικά, χρειάζεται μια πολυεπιστημονική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση. Για τις ενέργειες που βασίζονται σε περιοχές, παραδείγματος χάριν, για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, οι ενέργειες που επιδιώκουν τη βελτίωση της ποιότητας ζωής (μεταξύ άλλων το περιβάλλον και η στέγαση) ή το επίπεδο των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες πρέπει να συνδυάζονται με ενέργειες για την προώθηση της ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων και δημιουργίας θέσεων εργασίας ώστε να εξασφαλισθεί το μακροπρόθεσμο μέλλον των σχετικών περιοχών. Η νέα πρωτοβουλία JESSICA είναι σχεδιασμένη για την προώθηση και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης προϊόντων χρηματοοικονομικής τεχνικής για την υποστήριξη έργων που περιλαμβάνονται σε σχέδια αστικής ανάπτυξης.

Γενικά, οι ολοκληρωμένες υπηρεσίες και προγράμματα υποστήριξης θα πρέπει να επικεντρώνονται σε όσες ομάδες έχουν τις μεγαλύτερες ανάγκες, όπως οι μετανάστες, οι νέοι και οι γυναίκες. Όλοι οι πολίτες θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συμμετέχουν τόσο στο σχεδιασμό όσο και στην παροχή των υπηρεσιών.

2.2. Υποστήριξη για την οικονομική διαφοροποίηση των αγροτικών περιοχών, των περιοχών αλιείας και των περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα

Η πολιτική της συνοχής μπορεί επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για την οικονομική αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών, συμπληρώνοντας τις ενέργειες που υποστηρίζονται από το νέο Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο για την Αγροτική Ανάπτυξη – ΕΓΤΑΑ)⁽²⁾. Αυτή η συμπληρωματική προσέγγιση θα πρέπει να επιδιώκει την υποστήριξη της αναδιάρθρωσης και της διαφοροποίησης της οικονομίας στις αγροτικές περιοχές της Ευρώπης.

Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η συνέργεια ανάμεσα στις διαρθρωτικές πολιτικές, στις πολιτικές για την απασχόληση και στις πολιτικές για την αγροτική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη συνέργεια και τη συνεκτικότητα μεταξύ των ενεργειών που θα χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΚΤ, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) και το ΕΓΤΑΑ για μια δεδομένη περιοχή και για έναν δεδομένο τομέα δραστηριότητας. Οι κυριότερες κατευθυντήριες αρχές όσον αφορά την οριοθέτηση και το συντονισμό των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από τα διάφορα Ταμεία θα πρέπει να καθορισθούν στο επίπεδο των εθνικών στρατηγικών πλαισίων αναφοράς/εθνικών στρατηγικών σχεδίων.

⁽¹⁾ Θεματική στρατηγική για το αστικό περιβάλλον. COM (2005) 718 τελικό.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1685/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1).

Όσον αφορά την πολιτική της συνοχής, η δράση υπέρ των αγροτικών περιοχών ή των περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα, συμπεριλαμβανομένων πολλών νησιωτικών περιφερειών, θα πρέπει να συμβάλλει στη δημιουργία νέων ευκαιριών μέσω της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας. Τούτο περιλαμβάνει τις προσπάθειες για την υποστήριξη της παροχής ενός ελάχιστου επιπέδου πρόσβασης υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος ώστε να προσελκυσθούν εταιρείες και ειδικευμένο προσωπικό και να περιοριστεί η μεταναστευτική έξοδος. Στο πλαίσιο αυτό, είναι απαραίτητη η δυνατότητα σύνδεσης με τα κυριότερα εθνικά και ευρωπαϊκά δίκτυα. Επιπλέον, η πολιτική της συνοχής θα πρέπει να ενισχύει τις ενδογενείς δυνατότητες των αγροτικών περιοχών, ευνοώντας, π.χ., την προώθηση της εμπορίας προϊόντων στις εθνικές και διεθνείς αγορές και την καινοτομία όσον αφορά τις διαδικασίες και τα προϊόντα στο πλαίσιο των υφισταμένων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Η επίτευξη της απαραίτητης κρίσιμης μάζας ώστε να μπορούν να παρέχονται αποτελεσματικές υπηρεσίες –συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών για την προστασία της υγείας των εργαζομένων, όπως προαναφέρθηκε– αποτελεί μία ιδιαίτερη πρόκληση. Η διασφάλιση της καθολικής πρόσβασης σε όλες τις υπηρεσίες, ειδικά στις πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές, μπορεί να επιτευχθεί με επενδύσεις σε αναπτυξιακούς πόλους στις αγροτικές περιοχές (π.χ. στις μικρές και μεσαίες πόλεις) και με την ανάπτυξη οικονομικών συσπειρώσεων που θα βασίζονται στα τοπικά πλεονεκτήματα σε συνδυασμό με τη χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών πληροφοριών.

Πολλές αγροτικές περιοχές εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό. Οι περιοχές αυτές έχουν ανάγκη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης που θα έχει επίκεντρό της την ποιότητα, θα επικεντρώνεται στην ικανοποίηση των καταναλωτών και θα βασίζεται στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση της αειφόρου ανάπτυξης. Οι ενέργειες θα πρέπει να έχουν ως στόχο την αξιοποίηση και να επιδιώκουν τη διαφύλαξη και ανάπτυξη των φυσικών και πολιτιστικών στοιχείων τα οποία, μέσω της προστασίας των οικοτόπων και της υποστήριξης των επενδύσεων στη βιοποικιλότητα, μπορούν να έχουν σημαντικές θετικές παρενέργειες. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση θα πρέπει να έχει ως στόχο το θετικό αντίκτυπο στον τουριστικό τομέα, στην τοπική οικονομία, στους ανθρώπους που εργάζονται στον τομέα του τουρισμού, στους επισκέπτες και στον τοπικό πληθυσμό καθώς και στη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά.

Όσον αφορά τον τομέα της αλιείας, η οικονομική αναδιάρθρωση των παράκτιων περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία και των μικρότερων νησιών αποτελεί συχνά ιδιαίτερη πρόκληση για γεωγραφικούς λόγους και η πολιτική της συνοχής μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο ως συμπλήρωμα στις ενέργειες που υποστηρίζονται από το ΕΑΤ.

2.3. Συνεργασία

Τα μέτρα για την προώθηση της διασυνοριακής, διεθνικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας στον τομέα της θάλασσας, κατά περίπτωση, θα πρέπει να έρχονται ως συμπληρώματα των προαναφερόμενων τριών προτεραιοτήτων. Κατά συνέπεια, η στενότερη συνεργασία ανάμεσα στις περιφέρειες της ΕΕ θα πρέπει να επιταχύνει την οικονομική ανάπτυξη και να προκαλέσει υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης. Τα εθνικά σύνορα αποτελούν συχνά εμπόδιο στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού εδάφους συνολικά και μπορούν να περιορίσουν την πλήρη ανάπτυξη των ανταγωνιστικών του δυνατοτήτων. Στο διασυνοριακό και διεθνές πλαίσιο οι μεταφορές, η διαχείριση των υδάτων και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν σαφή παραδείγματα προκλήσεων που απαιτούν στοχοθετημένη και ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία υπερβαίνει τα εθνικά όρια. Όσον αφορά την εφαρμογή, τα κράτη μέλη ίσως επιθυμούν να εξετάσουν τη δυνατότητα σύστασης ενός ευρωπαϊκού ομίλου εδαφικής συνεργασίας που θα αναλάβει το ρόλο της διευθύνουσας αρχής για ορισμένα προγράμματα συνεργασίας.

2.4. Διασυνοριακή συνεργασία

Ο στόχος της διασυνοριακής συνεργασίας στην Ευρώπη είναι η συνένωση περιφερειών που τις χωρίζουν τα εθνικά σύνορα και έχουν τα ίδια προβλήματα τα οποία μπορούν να λυθούν μόνο από κοινού. Τέτοιου είδους προκλήσεις αντιμετωπίζουν όλες οι παραμεθόριες περιφέρειες της Ένωσης ως αποτέλεσμα του κατακερματισμού των αγορών εργασίας και κεφαλαίων, των δικτύων υποδομών, της δημοσιονομικής ικανότητας και της θεσμικής κατάστασης.

Παρόλο ότι τα προγράμματα συνεργασίας θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στη συγκεκριμένη κατάσταση που αντιμετωπίζει κάθε παραμεθόρια περιοχή, είναι σημαντικό να γίνει μία προσπάθεια συγκέντρωσης της ενίσχυσης στις βασικές προτεραιότητες για την προώθηση της ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Δεν υπάρχουν γενικής εφαρμογής συστάσεις όσον αφορά τη μελλοντική διασυνοριακή συνεργασία λόγω της μεγάλης ποικιλίας των καταστάσεων. Ταυτόχρονα, λαμβανομένων υπόψη των εμποδίων που δημιουργούν τα σύνορα, ένα καλό σημείο εκκίνησης θα ήταν η βελτίωση των υφισταμένων υποδομών όσον αφορά τις μεταφορές και τις επικοινωνίες καθώς και η δημιουργία, όπου υπάρχει ανάγκη, νέων συνδέσεων. Αυτές είναι οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία και την ανάπτυξη διασυνοριακών σχέσεων.

Η διασυνοριακή συνεργασία θα πρέπει να επικεντρώνεται στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των παραμεθόριων περιφερειών. Επιπλέον, θα πρέπει να συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ενοποίηση, ιδίως στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν εκτεταμένες οικονομικές ανισότητες σε οποιαδήποτε από τις δύο πλευρές. Οι ενέργειες θα πρέπει να περιλαμβάνουν την προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και τεχνολογίας, την ανάπτυξη διασυνοριακών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, την αξιοποίηση των διασυνοριακών δυνατοτήτων στους τομείς της εκπαίδευσης/κατάρτισης και υγειονομικής περίθαλψης, την ενοποίηση της διασυνοριακής αγοράς εργασίας και την κοινή διαχείριση του περιβάλλοντος και των κοινών απειλών. Στις περιπτώσεις που συντρέχουν ήδη οι βασικές προϋποθέσεις διασυνοριακής συνεργασίας, η πολιτική της συνοχής θα πρέπει να εστιάζει την ενίσχυση προς ενέργειες οι οποίες προσδίδουν προστιθέμενη αξία στις διασυνοριακές δραστηριότητες: π.χ. αύξηση της διασυνοριακής ανταγωνιστικότητας μέσω της καινοτομίας καθώς και της έρευνας και ανάπτυξης· σύνδεση των άυλων δικτύων (υπηρεσίες) ή των φυσικών δικτύων (μεταφορές) για την ενίσχυση της διασυνοριακής ταυτότητας ως χαρακτηριστικού της ιδιότητας του ευρωπαϊού πολίτη· προώθηση της διασυνοριακής ενοποίησης της αγοράς εργασίας· διασυνοριακή διαχείριση υδάτων και έλεγχος των πλημμυρών· κοινή διαχείριση φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που εμφανίζονται λόγω της αλλαγής των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης συνεπεία της διεύρυνσης. Ως προς το θέμα αυτό, υπάρχει ανάγκη να προωθηθούν συνεκτικές διασυνοριακές ενέργειες που θα ενθαρρύνουν την οικονομική δραστηριότητα και στις δύο πλευρές και θα εξαλείφουν τα εμπόδια για την ανάπτυξη. Για το σκοπό αυτό, η πολιτική της συνοχής και το νέο ευρωπαϊκό μέσο γειτονίας και εταιρικής σχέσης και, όπου ενδείκνυται, το νέο προενταξιακό μέσο πρέπει να δημιουργήσουν ένα συνεκτικό πλαίσιο για σχετικές ενέργειες.

2.5. Διεθνική συνεργασία

Στις διεθνικές περιφέρειες, υπάρχει μεγάλη ανάγκη αύξησης της οικονομικής και κοινωνικής ενοποίησης και συνοχής. Τα προγράμματα διεθνικής συνεργασίας έχουν ως στόχο την αύξηση της συνεργασίας ανάμεσα στα κράτη μέλη σε θέματα στρατηγικής σημασίας.

Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να ενισχύονται οι ενέργειες οι οποίες επιδιώκουν να βελτιώσουν τη φυσική διασύνδεση των εδαφών (π.χ. επενδύσεις στις βιώσιμες μεταφορές) καθώς και τις άυλες συνδέσεις (δίκτυα, ανταλλαγές ανάμεσα στις περιφέρειες και στα εμπλεκόμενα μέρη).

Οι σχεδιαζόμενες ενέργειες περιλαμβάνουν τη δημιουργία ευρωπαϊκών μεταφορικών διαδρόμων (ιδιαίτερος διασυνοριακών τμημάτων) και δράσεων για την πρόληψη των φυσικών κινδύνων, π.χ. πυρκαϊές, ξηρασίες, πλημμύρες, τη διαχείριση των υδάτων σε επίπεδο λεκάνης απορροής ποταμών, την ολοκληρωμένη θαλάσσια συνεργασία, την προώθηση της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και τα δίκτυα E&A/καινοτομίας.

Ο χάρτης των σημερινών ζωνών με προοπτικές για διεθνική συνεργασία έχει τροποποιηθεί για να διασφαλισθεί ότι οι ζώνες αυτές δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή βασικών διαρθρωτικών ενεργειών. Οι ζώνες σχεδιάστηκαν λαμβάνοντας υπόψη την εδαφική συνεκτικότητα και λειτουργικά κριτήρια γεωγραφικού χαρακτήρα, π.χ. ζώνες που βρίσκονται στην ίδια λεκάνη απορροής ποταμού ή παράκτια ζώνη, που ανήκουν στην ίδια ορεινή περιοχή, ή τις οποίες διασχίζει ένας βασικός μεταφορικός διάδρομος. Υπάρχουν και άλλα κατάλληλα κριτήρια, όπως η ιστορία ή οι θεσμικές δομές, η υφιστάμενη συνεργασία ή διάφορες συνθήκες.

2.6. Διαπεριφερειακή συνεργασία

Τα προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας θα πρέπει να επικεντρώνονται στην ανανεωμένη στρατηγική της Λισαβόνας: ενίσχυση της καινοτομίας, των ΜΜΕ και της επιχειρηματικότητας, προστασία του περιβάλλοντος και πρόληψη των κινδύνων. Επιπλέον, η ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την αστική ανάπτυξη, ο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα (όπως οι υγειονομικές υπηρεσίες και η διακυβέρνηση με χρήση ΤΠΕ) και η εφαρμογή προγραμμάτων συνεργασίας καθώς και η εκπόνηση μελετών και η συλλογή δεδομένων είναι τομείς που θα ενθαρρύνονται. Η διαπεριφερειακή συνεργασία μπορεί επίσης να υποστηρίζεται στο πλαίσιο των προγραμμάτων σύγκλισης, περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης. Επιπλέον, θα ενθαρρύνονται επίσης οι ανταλλαγές εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την αστική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη, τις σχέσεις ανάμεσα στις πόλεις και στις αγροτικές περιοχές και την υλοποίηση προγραμμάτων συνεργασίας.

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 12ης Ιουλίου 2005

για τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών

(2005/600/ΕΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 128 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπει ότι η Ένωση θέτει μεταξύ άλλων ως στόχο να προωθήσει την οικονομική και κοινωνική πρόοδο και ένα υψηλό επίπεδο απασχόλησης. Το άρθρο 125 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ορίζει ότι τα κράτη μέλη και η Κοινότητα εργάζονται για την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση, και δη για να προάγουν τη δημιουργία εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού, και αγοράς εργασίας ανταποκρινόμενης στις εξελίξεις της οικονομίας.

(2) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας το Μάρτιο του 2000 δρομολόγησε μία στρατηγική για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και

μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή, με μακροπρόθεσμους στόχους για την απασχόληση. Ωστόσο, πέντε χρόνια αργότερα, οι στόχοι της στρατηγικής απέχουν πολύ από την υλοποίησή τους.

(3) Η παρουσίαση μιας ολοκληρωμένης δέσμης κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών συμβάλλει στην εκ νέου επικέντρωση της στρατηγικής της Λισαβόνας στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση έχει τον κορυφαίο ρόλο στην εφαρμογή των στόχων απασχόλησης της στρατηγικής της Λισαβόνας. Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής αποτελεί επίσης ένα βασικό στοιχείο για την επιτυχία της στρατηγικής της Λισαβόνας. Αντιστρόφως, όπως καθορίζεται στην Κοινωνική Ατζέντα, η επιτυχία της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση θα συμβάλει στην επίτευξη μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής.

(4) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22ας και 23ης Μαρτίου 2005, η Ένωση πρέπει να κινητοποιήσει όλους τους αναγκαίους εθνικούς και κοινοτικούς πόρους –συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής για τη συνοχή– για τις τρεις πτυχές της στρατηγικής της Λισαβόνας (οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική) ώστε να αξιοποιηθούν καλύτερα οι προκύπτουσες συνεργίες μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.

(5) Οι στόχοι της πλήρους απασχόλησης, της ποιότητας των θέσεων απασχόλησης, της παραγωγικότητας της εργασίας και της κοινωνικής συνοχής θα πρέπει να αντανακλώνται σε σαφείς προτεραιότητες: προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας, αύξηση της προσφοράς εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, και αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο με τη βελτίωση της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων.

(6) Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση πρέπει να επανεξετάζονται πλήρως μόνο ανά τριετία, ενώ ενδιάμεσως μέχρι το 2008 η επικαιροποίησή τους θα πρέπει να είναι αυστηρά περιορισμένη.

⁽¹⁾ Γνώμη που διατυπώθηκε στις 26 Μαΐου 2005 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Γνώμη που διατυπώθηκε στις 31 Μαΐου 2005 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(7) Η Επιτροπή Απασχόλησης και η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας διατύπωσαν κοινή γνώμη σχετικά με τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση (2005-2008).

(8) Η σύσταση του Συμβουλίου για την υλοποίηση των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών, της 14ης Οκτωβρίου 2004 ⁽¹⁾ εξακολουθεί να ισχύει ως πλαίσιο αναφοράς,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι συνημμένες στο παράρτημα κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές των κρατών μελών για την απασχόληση εγκρίνονται.

Άρθρο 2

Οι κατευθυντήριες γραμμές λαμβάνονται υπόψη στις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών για τις οποίες υποβάλλονται εκθέσεις στα πλαίσια των εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 2005.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. BROWN

⁽¹⁾ ΕΕ L 326 της 29.10.2004, σ. 47.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (2005-2008)

(Ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές αριθ. 17-24)

- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 17: Να εφαρμοστούν πολιτικές απασχόλησης που θα στοχεύουν στην πλήρη απασχόληση, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία και στην ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 18: Να προωθηθεί προσέγγιση της εργασίας βασιζόμενη στον κύκλο ζωής
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 19: Να δημιουργηθούν αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, να ενισχυθεί η ελκυστικότητα της εργασίας και να καταστεί αυτή αποδοτική για όσους αναζητούν εργασία, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων ατόμων και των αέργων
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 20: Να βελτιωθεί η κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 21: Να προωθηθεί η ευελιξία σε συνδυασμό με την ασφάλιση της απασχόλησης και να μειωθεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του ρόλου των κοινωνικών εταίρων
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 22: Να εξασφαλιστεί ευνοϊκή προς την απασχόληση εξέλιξη των μισθών και άλλων στοιχείων κόστους που συνδέονται με την εργασία
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 23: Να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 24: Να προσαρμοστούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες

Κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών

Τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, εφαρμόζουν τις πολιτικές τους αποβλέποντας στην υλοποίηση των κατωτέρω στόχων και προτεραιοτήτων δράσης. Αντανακλώντας τη στρατηγική της Λισαβόνας, οι πολιτικές των κρατών μελών προωθούν ισόρροπα:

- *Την πλήρη απασχόληση*: Η επίτευξη πλήρους απασχόλησης και η μείωση της ανεργίας και της αεργίας, με την αύξηση της ζήτησης και της προσφοράς εργασίας, είναι ζωτικά για τη διατήρηση της οικονομικής ανάπτυξης και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.
- *Τη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας*: Οι προσπάθειες αύξησης των ποσοστών απασχόλησης συμβαδίζουν με τη βελτίωση της ελκυστικότητας των θέσεων απασχόλησης, της βελτίωσης της ποιότητας της εργασίας και την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας καθώς και τη μείωση του ποσοστού των φτωχών εργαζομένων. Οι συνεργίες μεταξύ ποιότητας στην εργασία, παραγωγικότητας και απασχόλησης πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως.
- *Ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής*: Απαιτείται αποφασιστική δράση για την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, την πρόληψη του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας και τη στήριξη της ενσωμάτωσης στην απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων, και για τη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων στην απασχόληση, την ανεργία και την παραγωγικότητα της εργασίας, ιδίως σε περιοχές με αναπτυξιακή υστέρηση.

Οι ίσες ευκαιρίες, και η καταπολέμηση των διακρίσεων αποτελούν σημαντικούς παράγοντες προόδου. Η ενσωμάτωση της ισότητας των δύο φύλων και η προαγωγή αυτής θα πρέπει να εξασφαλίζονται σε κάθε δράση που αναλαμβάνεται. Ως τμήμα μιας νέας διαγενεαλογικής προσέγγισης, έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην κατάσταση των νέων, στην εφαρμογή του Ευρωπαϊκού συμφώνου για τη Νεολαία, και στην προώθηση της πρόσβασης στην απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του επαγγελματικού βίου. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί στην ανάγκη σημαντικής μείωσης των διαφορών στην απασχόληση για τα μειονεκτούντα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, καθώς και στις διαφορές μεταξύ υπηκόων τρίτων χωρών και υπηκόων της ΕΕ, σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους.

Στις δράσεις αυτές, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν τη χρηστή διακυβέρνηση στα πλαίσια των πολιτικών απασχόλησης. Θα πρέπει να δημιουργήσουν μία ευρεία συνεργασία για την πραγματοποίηση αλλαγών, με τη συμμετοχή κοινοβουλευτικών φορέων και ενδιαφερόμενων μερών, καθώς και εκείνων που δραστηριοποιούνται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι ευρωπαίοι και οι εθνικοί κοινωνικοί εταίροι πρέπει να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο. Ορισμένοι στόχοι και στοιχεία αναφοράς που έχουν καθορισθεί σε επίπεδο ΕΕ στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, εντός των κατευθυντηρίων γραμμών για το 2003, έχουν περιληφθεί στο τέλος του παρόντος παραρτήματος και θα πρέπει να εξακολουθήσουν να συνοδεύονται από δείκτες και πίνακες αποτελεσμάτων. Τα κράτη μέλη ενδιαφέρονται επίσης να καθορίσουν τις δεσμεύσεις και τους στόχους τους, για τους οποίους θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη αυτά τα στοιχεία, καθώς επίσης και τις συστάσεις του 2004 που συμφωνήθηκαν σε επίπεδο ΕΕ.

Η χρηστή διακυβέρνηση απαιτεί επίσης μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην κατανομή των διοικητικών και χρηματοδοτικών πόρων. Σε συμφωνία με την Επιτροπή, τα κράτη μέλη πρέπει να κάνουν στοχευμένη χρήση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων, και ιδίως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, για την εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και να εκπονήσουν έκθεση για τα μέτρα που έλαβαν. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ενίσχυση της θεσμικής και διοικητικής ικανότητας στα κράτη μέλη.

Κατευθυντήρια γραμμή 17: Να εφαρμοστούν πολιτικές απασχόλησης που στοχεύουν στην πλήρη απασχόληση, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία και στην ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

Οι πολιτικές πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), έως το 2010, συνολικού ποσοστού απασχόλησης 70 % κατά μέσο όρο, ποσοστού απασχόλησης για τις γυναίκες τουλάχιστον 60 % και ποσοστού απασχόλησης για τους μεγαλύτερους σε ηλικία εργαζόμενους (από 55 έως 64 ετών) 50 %, και στη μείωση της ανεργίας και της αεργίας. Τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να θέσουν εθνικούς στόχους ποσοστών απασχόλησης.

Για την υλοποίηση των στόχων αυτών, η δράση θα πρέπει να επικεντρωθεί στις ακόλουθες προτεραιότητες:

- προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας, αύξηση της προσφοράς εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας,
- βελτίωση τις ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων,
- αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο με τη βελτίωση της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων.

1. ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η αύξηση της απασχόλησης είναι το αποτελεσματικότερο μέσο οικονομικής ανόδου και διαμόρφωσης οικονομιών που ευνοούν την κοινωνική ένταξη, διασφαλίζοντας παράλληλα ένα δίχτυ ασφαλείας για τους ανίκανους προς εργασία. Η προώθηση της αύξησης της προσφοράς εργασίας σε όλες τις ομάδες εργαζομένων, μιας νέας προσέγγισης της εργασίας με βάση τον κύκλο ζωής και ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας για τη διασφάλιση της καταλληλότητάς τους, της οικονομικής βιωσιμότητάς τους και της ικανότητας προσαρμογής τους στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινωνίας αποτελούν επιτακτική ανάγκη λόγω της αναμενόμενης μείωσης του πληθυσμού εργασιμής ηλικίας. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη λήψη μέτρων για την αποκατάσταση των παγίων διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών στον τομέα της απασχόλησης και την αντιμετώπιση των χαμηλών ποσοστών απασχόλησης των μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένων και των νέων, ως τμήμα της νέας διαγενεαλογικής προσέγγισης. Δράση απαιτείται επίσης για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, η οποία είναι κατά μέσο όρο δύο φορές υψηλότερη από το συνολικό ποσοστό ανεργίας. Πρέπει να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για τη διευκόλυνση της προόδου στην απασχόληση, είτε πρόκειται για πρώτη είσοδο στην αγορά εργασίας είτε για επιστροφή στην απασχόληση μετά από διακοπή είτε για την επιθυμία παράτασης της επαγγελματικής ζωής. Η ποιότητα των θέσεων απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων του μισθού και των κοινωνικών παροχών, οι συνθήκες εργασίας, η ασφάλεια της απασχόλησης, η πρόσβαση στη διά βίου μάθηση και οι προοπτικές σταδιοδρομίας είναι ζωτικής σημασίας, όπως και η στήριξη και τα κίνητρα που προβλέπονται από τα συστήματα κοινωνικής προστασίας.

Κατευθυντήρια γραμμή 18: Να προωθηθεί μια προσέγγιση της εργασίας βασισμένη στον κύκλο ζωής με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- ανανέωση των προσπαθειών για τη διάνοιξη προοπτικών απασχόλησης για νέους και μείωση της ανεργίας των νέων, όπως ζητείται να γίνει στο Ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη Νεολαία,
- αποφασιστική δράση για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών και τη μείωση των διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα απασχόλησης, ανεργίας και αμοιβών,
- καλύτερος συνδυασμός επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και πρόβλεψη προσβάσιμων και οικονομικώς προσιτών κέντρων φροντίδας των παιδιών και δυνατοτήτων φροντίδας άλλων εξαρτώμενων ατόμων,
- υποστήριξη της ενεργού συμμετοχής του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού, βελτίωση του (εργασιακού) υγειονομικού καθεστώτος και παροχή κατάλληλων κινήτρων για εργασία και αποθάρρυνση της πρόωρης συνταξιοδότησης,
- εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της συνταξιοδότησης και της υγειονομικής περιθαλψής, διασφαλίζοντας την κοινωνική καταλληλότητά τους, τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητά τους και την ικανότητα προσαρμογής τους στην εξέλιξη των αναγκών, κατά τρόπο ώστε να υποστηριχθεί η συμμετοχή στην απασχόληση και η παράταση του επαγγελματικού βίου.

Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να διασφαλιστεί η οικονομική και δημοσιονομική βιωσιμότητα ως βάση αυξημένης απασχόλησης» (αριθ. 2).

Η διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση για όσους αναζητούν εργασία, η πρόληψη της ανεργίας και η διασφάλιση ότι οι εργαζόμενοι που χάνουν τη δουλειά τους διατηρούν στενή σχέση με την αγορά εργασίας και βελτιώνουν την απασχολησιμότητά τους αποτελούν ουσιαστικά στοιχεία για την αύξηση της συμμετοχής στην απασχόληση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Εδώ απαιτείται να καταργηθούν τα εμπόδια στην αγορά εργασίας παρέχοντας στήριξη για την πραγματική αναζήτηση απασχόλησης, διευκολύνοντας την πρόσβαση στην κατάρτιση και σε άλλα ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας και διασφαλίζοντας ότι η εργασία θα είναι οικονομικά συμφέρουσα, καθώς και εξαλείφοντας τις παγίδες της ανεργίας, της φτώχειας και της αεργίας. Έμφαση πρέπει να δοθεί στην προώθηση της ένταξης των μειονεκτούντων ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των ανειδίκευτων εργαζομένων, στην αγορά εργασίας, ιδίως με την επέκταση των κοινωνικών υπηρεσιών και της κοινωνικής οικονομίας, και στην ανάπτυξη νέων πηγών απασχόλησης ως ανταπόκριση σε συλλογικές ανάγκες. Ιδιαίτερα επιτακτική ανάγκη είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων, η προώθηση της πρόσβασης στην απασχόληση για τα άτομα με αναπηρία και η ενσωμάτωση των μεταναστών και των μειονοτήτων.

Κατευθυντήρια γραμμή 19: Να δημιουργηθούν αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, να ενισχυθεί η ελκυστικότητα της εργασίας και να καταστεί αυτή αποδοτική για όσους αναζητούν εργασία, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων ατόμων και των αέργων με την εφαρμογή:

- ενεργών και προληπτικών μέτρων αγοράς εργασίας, όπως ο έγκαιρος προσδιορισμός των αναγκών, η βοήθεια στην αναζήτηση απασχόλησης, ο προσανατολισμός και η κατάρτιση στο πλαίσιο εξατομικευμένων σχεδίων δράσης, η παροχή των αναγκαίων κοινωνικών υπηρεσιών για την ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας όσων είναι ακόμη πιο αποκομμένοι απ' αυτήν και για τη συμβολή στην εξάλειψη της φτώχειας,
- με τη συνεχή προσαρμογή των κινήτρων και αντικινήτρων που προκύπτουν από τα συστήματα εισφορών/παροχών, συμπεριλαμβανομένων της διαχείρισης και της εξάρτησης των παροχών και της σημαντικής μείωσης των υψηλών οριακών φορολογικών συντελεστών, ιδίως για όσους έχουν χαμηλό εισόδημα, εξασφαλίζοντας παράλληλα κατάλληλα επίπεδα κοινωνικής προστασίας,
- με την ανάπτυξη νέων πηγών απασχόλησης στις υπηρεσίες για τα άτομα και τις επιχειρήσεις, ιδίως σε τοπικό επίπεδο.

Για να μπορέσουν περισσότερα άτομα να βρουν καλύτερη απασχόληση, χρειάζεται επίσης να ενισχυθεί η υποδομή της αγοράς εργασίας σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ, και μέσω του δικτύου EURES, ώστε να προβλεφθούν καλύτερα και να αντιμετωπιστούν ενδεχόμενες ανισορροπίες. Στο πλαίσιο αυτό, η κινητικότητα των εργαζομένων στην ΕΕ αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα και πρέπει να διασφαλιστεί πλήρως στο πλαίσιο των συνθηκών. Πρέπει επίσης να ληφθεί πλήρως υπόψη στις εθνικές αγορές εργασίας η πρόσθετη προσφορά εργατικού δυναμικού λόγω μετανάστευσης υπηκόων τρίτων χωρών.

Κατευθυντήρια γραμμή 20: Να βελτιωθεί η κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας, ιδίως των υπηρεσιών απασχόλησης, αποβλέποντας επίσης σε μια μεγαλύτερη διαφάνεια των δυνατοτήτων απασχόλησης και κατάρτισης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο,
- άρση των εμποδίων για κινητικότητα των εργαζομένων σε ολόκληρη την ΕΕ· στα πλαίσια των συνθηκών της ΕΕ,
- καλύτερη πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες, των ελλείψεων και των αδυναμιών της αγοράς εργασίας,
- κατάλληλη διαχείριση της οικονομικής μετανάστευσης.

2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η Ευρώπη πρέπει να βελτιώσει την ικανότητά της να προβλέπει, να δημιουργεί και να απορροφά οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές. Αυτό απαιτεί ευνοϊκά για την απασχόληση στοιχεία κόστους της εργασίας, σύγχρονους τρόπους οργάνωσης εργασίας και ευρύθυμη λειτουργία των αγορών εργασίας που να επιτρέπουν μεγαλύτερη ευελιξία συνδυασμένη με ασφάλεια απασχόλησης προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες εταιρειών και εργαζομένων. Αυτό πρέπει επίσης να συμβάλει στην πρόληψη του κατακερματισμού των αγορών εργασίας και στη μείωση της αδήλωτης εργασίας.

Σε μία όλο και περισσότερο παγκοσμιοποιημένη οικονομία, η οποία χαρακτηρίζεται από το άνοιγμα των αγορών και τη συνεχή εισαγωγή νέων τεχνολογιών, επιχειρήσεις και εργαζόμενοι πρέπει, και έχουν τη δυνατότητα, να προσαρμοστούν. Ενώ η διαδικασία διαρθρωτικών αλλαγών έχει συνολικά ευεργετικές επιδράσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, επιφέρει ωστόσο σοβαρές διαταραχές σε ορισμένες επιχειρήσεις και εργαζομένους. Οι επιχειρήσεις πρέπει να καταστούν περισσότερο ευέλικτες ώστε να ανταποκρίνονται στις αιφνίδιες αλλαγές της ζήτησης των αγαθών και των υπηρεσιών τους, να προσαρμόζονται σε νέες τεχνολογίες και να μπορούν να καινοτομούν διαρκώς για να παραμείνουν ανταγωνιστικές. Πρέπει επίσης να ανταποκρίνονται στην αυξανόμενη ζήτηση για ποιότητα απασχόλησης η οποία σχετίζεται με τις προσωπικές προτιμήσεις των εργαζομένων και τις οικογενειακές αλλαγές, και πρέπει να αντιμετωπίζουν τη γήρανση του εργατικού δυναμικού και τη μείωση πρόσληψης νέων εργαζομένων. Για τους εργαζόμενους, ο επαγγελματικός βίος καθίσταται περισσότερο πολύπλοκος, επειδή οι ρυθμοί εργασίας είναι πιο ποικίλοι και ακανόνιστοι και καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής πρέπει να διαχειρίζονται με επιτυχία όλο και περισσότερες επαγγελματικές μεταβολές. Λαμβάνοντας υπόψη τις ταχέως μεταβαλλόμενες οικονομίες και τις συνδεόμενες αναδιαρθρώσεις, οι εργαζόμενοι πρέπει να προσαρμόζονται σε νέες μεθόδους εργασίας, συμπεριλαμβανομένης μιας καλύτερης αξιοποίησης των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), και σε αλλαγές στο εργασιακό καθεστώς τους, και να είναι προετοιμασμένοι για τη διά βίου μάθηση. Η γεωγραφική κινητικότητα απαιτείται επίσης για ευρύτερη πρόσβαση σε δυνατούς απασχόλησης, δηλαδή σε ολόκληρη την ΕΕ.

Κατευθυντήρια γραμμή 21: Να προωθηθεί η ευελιξία σε συνδυασμό με την ασφάλεια της απασχόλησης και να μειωθεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του ρόλου των κοινωνικών εταίρων, με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- προσαρμογή της νομοθεσίας για την απασχόληση, επανεξετάζοντας, εφόσον απαιτείται, τις διάφορες συμβατικές εργασιακές ρυθμίσεις και ρυθμίσεις για τα ωράρια εργασίας,
- αντιμετώπιση του προβλήματος της αδήλωτης εργασίας,
- καλύτερη πρόβλεψη και θετική διαχείριση των αλλαγών, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών αναδιαρθρώσεων, ιδίως των αλλαγών που συνδέονται με το άνοιγμα των αγορών, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί το κοινωνικό κόστος τους και να διευκολυνθεί η προσαρμογή,
- προώθηση και διάδοση καινοτόμων και προσαρμοσίμων μορφών οργάνωσης εργασίας, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα και η παραγωγικότητα στην εργασία, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της υγείας και της ασφάλειας,
- στήριξη των αλλαγών στο εργασιακό καθεστώς, συμπεριλαμβανομένων της κατάρτισης, της αυτοαπασχόλησης, της σύστασης επιχειρήσεων και της γεωγραφικής κινητικότητας.

Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να ενισχυθεί η συνοχή μεταξύ των μακροοικονομικών και των διαρθρωτικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης» (αριθ. 5).

Για τη μεγιστοποίηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας, τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας και τη συμβολή στο γενικό οικονομικό σύστημα, η σφαιρική εξέλιξη των μισθών πρέπει να συμφωνεί με την ανάπτυξη της παραγωγικότητας καθ' όλη τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου και να αντανακλά την κατάσταση στην αγορά εργασίας. Μπορεί επίσης να χρειασθεί να καταβληθούν προσπάθειες για να μειωθεί το μη μισθολογικό κόστος εργασίας και να επανεξεταστεί η φορολογική επιβάρυνση προκειμένου να τονωθεί η δημιουργία θέσεων εργασίας, ιδίως για χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας.

Κατευθυντήρια γραμμή 22: Να εξασφαλιστεί ευνοϊκή προς την απασχόληση εξέλιξη των μισθών και άλλων στοιχείων κόστους που συνδέονται με την εργασία:

- ενθαρρύνοντας τους κοινωνικούς εταίρους στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους προκειμένου να καθορίσουν το ορθό πλαίσιο για συστήματα μισθολογικών διαπραγματεύσεων, το οποίο να αντιστοιχεί στις δυσκολίες στους τομείς της παραγωγικότητας και της αγοράς εργασίας σε όλα τα σχετικά επίπεδα και να αποφεύγει τις μισθολογικές διαφορές λόγω φύλου,
- με την επανεξέταση των επιπτώσεων του μη μισθολογικού κόστους εργασίας στην απασχόληση και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, προσαρμογή της διάρθρωσης και του επιπέδου του, προκειμένου ιδίως να μειωθεί η φορολογική επιβάρυνση για τους χαμηλόμισθους.

Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να εξασφαλιστεί ότι οι μισθολογικές εξελίξεις συμβάλλουν στη μακροοικονομική σταθερότητα και την οικονομική ανάπτυξη» (αριθ. 4).

3. ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Η Ευρώπη είναι απαραίτητο να επενδύσει περισσότερο σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Ένας πολύ μεγάλος αριθμός ατόμων δεν καταφέρνει να εισέλθει ή να παραμείνει στην αγορά εργασίας λόγω έλλειψης ή αναντιστοιχιών δεξιοτήτων μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Για να διευκολυνθεί η είσοδος στην απασχόληση για όλες τις ηλικίες, να αυξηθούν τα επίπεδα παραγωγικότητας και η ποιότητα της απασχόλησης, η ΕΕ πρέπει να επενδύσει επιπλέον και αποτελεσματικότερα σε ανθρώπινο κεφάλαιο και στη διάβιου μάθηση προς όφελος των ατόμων, των επιχειρήσεων, της οικονομίας και της κοινωνίας.

Οι οικονομίες που βασίζονται στη γνώση και στις υπηρεσίες απαιτούν διαφορετικές δεξιότητες από εκείνες των παραδοσιακών βιομηχανιών. Επιπλέον, οι δεξιότητες χρειάζονται διαρκώς ενημέρωση ενόψει των τεχνολογικών αλλαγών και της καινοτομίας. Οι εργαζόμενοι που επιθυμούν να διατηρήσουν τη θέση εργασίας τους και να προοδεύσουν πρέπει να συσσωρεύουν δεξιότητες και να τις ανανεώνουν τακτικά. Η παραγωγικότητα των επιχειρήσεων εξαρτάται από τη σύσταση και τη διατήρηση ενός εργατικού δυναμικού που μπορεί να προσαρμόζεται σε αλλαγές. Οι κυβερνήσεις πρέπει να διασφαλίσουν ότι θα βελτιώσουν το εκπαιδευτικό επίπεδο και ότι οι νέοι θα αποκτήσουν τα απαιτούμενα βασικά προσόντα, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη Νεολαία. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να κινητοποιηθούν για την ανάπτυξη μιας πραγματικής νοοτροπίας διά βίου μάθησης από την πιο νεαρή ηλικία. Προκειμένου να επιτευχθεί μία ουσιαστική αύξηση των δημοσίων και ιδιωτικών κατά κεφαλή επενδύσεων σε ανθρώπινο δυναμικό και να εξασφαλιστεί η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα αυτών των επενδύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί δίκαιος και διαφανής επιμερισμός του κόστους και των αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων. Τα κράτη μέλη πρέπει να αξιοποιήσουν καλύτερα τις δυνατότητες των διαρθρωτικών ταμείων και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την πραγματοποίηση επενδύσεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, τα κράτη μέλη δεσμεύονται να χαράξουν μέχρι το 2006 γενικές στρατηγικές διά βίου μάθησης και να εφαρμόσουν το πρόγραμμα εργασιών «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010».

Κατευθυντήρια γραμμή 23: Να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- σφαιρικές πολιτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης και δράση προκειμένου να διευκολυνθεί σημαντικά η πρόσβαση στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση, στη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των μαθητιών και της επιχειρηματικής κατάρτισης,
- σημαντική μείωση του αριθμού όσων εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο,
- αποτελεσματικές στρατηγικές διά βίου μάθησης, ανοικτές σε όλους σε σχολεία, επιχειρήσεις, δημόσιες αρχές και οικοκυριά, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές δεσμεύσεις, συμπεριλαμβανομένων και των κατάλληλων κινήτρων και μηχανισμών επιμερισμού του κόστους, με προοπτική την αύξηση της συμμετοχής στη συνεχή κατάρτιση και στην κατάρτιση στο χώρο εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, ιδίως για τους ανειδίκευτους και τους μεγαλύτερους στην ηλικία εργαζόμενους.

Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις στον τομέα της Ε & Α ιδίως μέσω ιδιωτικών επιχειρήσεων» (αριθ. 7).

Ο καθορισμός φιλόδοξων στόχων και η αύξηση του επιπέδου των επενδύσεων από όλους τους φορείς δεν αρκούν. Για να διασφαλιστεί ότι η προσφορά θα καλύπτει στην πράξη τη ζήτηση, πρέπει τα συστήματα της διά βίου μάθησης να είναι οικονομικά προσιτά, προσβάσιμα και ικανά να προσαρμόζονται στην εξέλιξη των αναγκών. Η προσαρμογή και η ανάπτυξη ικανοτήτων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι απαραίτητες για την καλύτερη σύνδεση με την αγορά εργασίας, την ικανότητά τους να ανταποκριθούν στις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας που στηρίζονται στη γνώση, και την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους. Οι ΠΠΕ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της πρόσβασης στη μάθηση και την καλύτερη προσαρμογή στις ανάγκες των εργοδοτών και των εργαζομένων. Απαιτείται επίσης μεγαλύτερη κινητικότητα τόσο για επαγγελματικούς όσο και για εκπαιδευτικούς σκοπούς, για ευρύτερη πρόσβαση σε δυνατότητες απασχόλησης σε ολόκληρη την ΕΕ. Τα εναπομείναντα εμπόδια στην κινητικότητα στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας πρέπει να αρθούν, ιδίως αυτά που συνδέονται με την αναγνώριση και τη διαφάνεια προσόντων και ικανοτήτων. Θα είναι σημαντικό να γίνει χρήση των συμφωνηθέντων ευρωπαϊκών μέσων και αναφορών για τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως προβλέπεται από το πρόγραμμα εργασιών «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010».

Κατευθυντήρια γραμμή 24: Να προσαρμοστούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- βελτίωση και διασφάλιση της ελκυστικότητας, του ανοίγματος των προτύπων εκπαίδευσης και κατάρτισης και της εφαρμογής προτύπων υψηλής ποιότητας, διεύρυνση της προσφοράς ευκαιριών εκπαίδευσης και κατάρτισης και εξασφάλιση ευέλικτων μεθόδων μάθησης, καθώς και διεύρυνση των δυνατοτήτων κινητικότητας των σπουδαστών και των επιμορφωμένων ατόμων,
- διευκόλυνση και διαφοροποίηση της πρόσβασης για όλους στην εκπαίδευση και κατάρτιση και στη γνώση μέσω της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, των υπηρεσιών οικογενειακής στήριξης, του επαγγελματικού προσανατολισμού και, εφόσον ενδείκνυται, των νέων μορφών επιμερισμού του κόστους,
- ανταπόκριση σε νέες ανάγκες απασχόλησης, βασικές ικανότητες και μελλοντικές απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες, με τη βελτίωση του ορισμού και την ανάπτυξη της διαφάνειας προσόντων, της αποτελεσματικής τους αναγνώρισης και της επικύρωσης της άτυπης και ανεπίσημης μάθησης.

Στόχοι και κριτήρια στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση συμφωνήθηκαν οι ακόλουθοι στόχοι και κριτήρια αναφοράς το 2003:

- σε κάθε άνεργο προσφέρεται η δυνατότητα για νέο ξεκίνημα προτού συμπληρώσει έξι μήνες ανεργίας στην περίπτωση των νέων και δώδεκα μήνες στις περίπτωση ενήλικων υπό τη μορφή, κατάρτισης, επανακατάρτισης, πρακτικής άσκησης στην εργασία, θέσης εργασίας ή άλλου μέτρου απασχολησιμότητας, σε συνδυασμό, αν χρειαστεί, με συνεχή βοήθεια στην αναζήτηση εργασίας,
- έως το 2010, το 25 % των μακροχρόνια ανέργων θα συμμετέχουν σε ένα ενεργητικό μέτρο υπό τη μορφή κατάρτισης, επανακατάρτισης, πρακτικής άσκησης στην εργασία, ή άλλο μέτρο απασχολησιμότητας, με σκοπό την επίτευξη του μέσου όρου των τριών πλέον προηγμένων κρατών μελών,
- όσο αναζητούν θέση εργασίας στην ΕΕ πρέπει να έχουν πρόσβαση σε όλες τις κενές θέσεις εργασίας που δημοσιεύονται από τις υπηρεσίες απασχόλησης των κρατών μελών,
- αύξηση κατά πέντε έτη, σε επίπεδο ΕΕ, της πραγματικής μέσης ηλικίας εξόδου από την αγορά εργασίας έως το 2010 (σε σύγκριση με το 59,9 κατά το 2001),
- παροχή φροντίδας για τα παιδιά έως το 2010 για ποσοστό τουλάχιστον 90 % των παιδιών μεταξύ της ηλικίας των τριών ετών και της ηλικίας υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης και για ποσοστό τουλάχιστον 33 % των παιδιών κάτω της ηλικίας των τριών ετών,
- το μέσο ποσοστό στην ΕΕ όσων εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο να μην υπερβαίνει το 10 %,
- τουλάχιστον το 85 % όσων έχουν ηλικία 22 ετών στην ΕΕ θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά το 2010,
- το μέσο επίπεδο συμμετοχής στη διά βίου μάθηση στην ΕΕ θα πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 12,5 % του ενεργού ενήλικου πληθυσμού (ηλικιακή ομάδα 25-64).

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΟΥ ETUI-REHS: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΕΚΤ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2007, ESCUELA SINDICAL JUAN MUÑIZ ZAPICO, ΜΑΔΡΙΤΗ

- Πρόγραμμα μαθημάτων
- Φύλλα δραστηριοτήτων
- Σχόλια της ETUC: Ανακοίνωση της Επιτροπής: Πολιτική της συνοχής για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης – Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας 2007-2013 – COM(2005)299
- Προτάσεις της ETUC: Η νέα αρχιτεκτονική της πολιτικής συνοχής της ΕΕ μετά το 2006
- Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο 2007-2013, Roberto Pettenello, CGIL
- Κύκλος προγραμματισμού του ΕΚΤ 2007-2013: Στήριξη του ΕΚΤ για τους κοινωνικούς εταίρους, Dominique Be, ΓΔ Απασχόληση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

<p style="text-align: center;">Πρόγραμμα Κατάρτιση για το σχεδιασμό και την υποβολή σχεδίων ΕΚΤ 2007-2013 ETUC και ETUI-REHS-Επιμόρφωση Τοποθεσία: Μαδρίτη, Escuela Muñiz Zarico Γλώσσες εργασίας: Αγγλικά, Γαλλικά</p>					
Ημερομηνίες: 10-13/6/2007	Κυριακή 10 Ιουνίου	Δευτέρα 11 Ιουνίου	Τρίτη 12 Ιουνίου	Τετάρτη 13 Ιουνίου	
08.00		Πρωινό	Πρωινό	Πρωινό	
09.00 10.00		<ul style="list-style-type: none"> - Καλωσόρισμα - Παρουσίαση: - Η ETUC και το ETUI-REHS - Συμμετέχοντες + σεμινάριο Υπηρεσία πληροφοριών για τα προγράμματα ΕΕ	Ορθή πρακτική: συνδικαλιστικές εμπειρίες κατά το προηγούμενο ΕΚΤ 2000-2006 Ομάδες εργασίας	Εταιρική σχέση και στήριξη των κοινωνικών εταίρων από το ΕΚΤ - D. Be, ΓΔ Απασχόληση, ΕΚ C. Denagtergal, ETUC Συζήτηση και αντιπαράθεση	
12.00		Τα διαρθρωτικά ταμεία και η στρατηγική της ETUC - J. Niemies, Πολιτικός γραμματέας της ETUC - Συζήτηση και αντιπαράθεση	- Αναφορές των ομάδων, σχόλια και συζήτηση	<ul style="list-style-type: none"> • Τελευταίες πρακτικές συμβουλές • Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού σεμιναρίου Τέλος	
15.00	Α Φ Ι ≡ Ε Ι Σ	Μεσημεριανό γεύμα • Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και το ΕΚΤ - R. Pettenello, CGIL - Συζήτηση και αντιπαράθεση	Μεσημεριανό γεύμα • Πώς σχεδιάζεται ένα ποιοτικό σχέδιο; - Εισαγωγή, S. Pennella - Ομάδες εργασίας	Μεσημεριανό γεύμα Αναχώρηση	
18.00		- Συζήτηση και αντιπαράθεση	- Αναφορές των ομάδων, σχόλια και συζήτηση		
20.00	□□□□□□□□ □□□□□	□□□□□□□□ □□□□□□	□□□□□□□□ □□□□□□	□□□□□□□□ □□□□□□	

ΦΥΛΛΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Προσωπική παρουσίαση

Εκπαίδευση για το σχεδιασμό σχεδίων του ΕΚΤ, Μαδρίτη, 10-13.06.2007	<p>➔ Στόχοι</p> <p>Να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να γνωριστούν μεταξύ τους</p> <p>➔ Εργασίες</p> <p>Θα σας ζητηθεί, ανά ζευγάρια, να πάρετε συνέντευξη από ένα συνάδελφο. Κάντε τις παρακάτω ερωτήσεις και στη συνέχεια παρουσιάστε τον/την στην ολομέλεια:</p> <ul style="list-style-type: none">◆ Ονοματεπώνυμο◆ Οργανισμός και χώρα◆ Θέση (είδος εργασίας)◆ Συμμετείχατε ποτέ στην κατάρτιση και/ή στη διαχείριση σχεδίων χρηματοδοτούμενων από ευρωπαϊκά κονδύλια, για παράδειγμα στα πλαίσια διαρθρωτικών ταμείων, γραμμών προϋπολογισμού, προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, κλπ.; Αν ναι, ποιός ήταν ο δικός σας ρόλος στο σχέδιο (π.χ. συντονιστής, εταίρος, εκπαιδευτής ή λογιστής);◆ Ποιές είναι οι προσδοκίες σας από αυτό το σεμινάριο;
--	--

Ορθή πρακτική

Εκπαίδευση για το σχεδιασμό και την υποβολή σχεδίων ΕΚΤ 2007-

2013

Μαδρίτη, 10-13.6.2007

→ Στόχοι

- Να δώσει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να χρησιμοποιήσουν τις προηγούμενες εμπειρίες τους για ν'αναπτύξουν μία συνδικαλιστική στρατηγική χρήσης του ΕΚΤ

→ Εργασίες

Με βάση τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν πριν από το σεμινάριο

1. Εξηγήστε πώς συμμετείχε ή δεν συμμετείχε η συνδικαλιστική σας οργάνωση στο προηγούμενο ΕΚΤ 2000-2006
2. Προσδιορίστε τα προβλήματα και υπογραμμίστε τους τρόπους με τους οποίους τα λύσατε
3. Περιγράψτε τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο στις εθνικές πολιτικές
4. Προσδιορίστε τις προτεραιότητες της οργάνωσής σας για τη νέα περίοδο 2007-2013

→ Αναφορά

Επιλέξτε ένα άτομο από την ομάδα που θα δώσει μία αναφορά στην ολομέλεια.

⌚ 15 λεπτά ανά παρουσίαση

Πώς να καταρτίσετε ένα σχέδιο υψηλής ποιότητας

Εκπαίδευση για το σχεδιασμό και την υποβολή σχεδίων ΕΚΤ 2007-2013

Μαδρίτη, 10-13 Ιουνίου 2007

> Στόχος

- Να δοθεί η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να διευκρινήσουν, να καθορίσουν και ν'αναπτύξουν τα βασικά στοιχεία μίας πρότασης σχεδίου

Εργασίες

Εντός της ομάδας εργασίας σας, σας παρακαλούμε να πραγματοποιήσετε τις ακόλουθες εργασίες:

1. Με βάση τις πληροφορίες που λάβατε κατά τη διάρκεια προηγούμενων συναντήσεων, καθορίστε **μία ιδέα κοινού σχεδίου** για το σύνολο της ομάδας σας.

- Αφού επιλέξετε το θέμα, συντάξτε μία πλήρη κατάσταση των στοιχείων που αποτελούν ένα σημαντικό μέρος της πρότασης σχεδίου:

- τίτλος,
- στόχοι και περιεχόμενο της πρωτοβουλίας,
- το χρονοδιάγραμμα,
- οι εταίροι και τα καθήκοντά τους,
- τα αποτελέσματα και
- η διάδοση αυτών των αποτελεσμάτων, κλπ.

2. Με βάση αυτή την κατάσταση, **αναπτύξτε** τους στόχους και το περιεχόμενο της πρωτοβουλίας και της μεθοδολογίας του σχεδίου.

> Μέθοδος

Κάθε ομάδα θα παρουσιάσει την πλήρη κατάσταση των στοιχείων της πρότασης σχεδίου, τους στόχους, το περιεχόμενο και τη μεθοδολογία του σχεδίου.

Ⓢ 20 λεπτά ανά παρουσίαση

ΣΧΟΛΙΑ ΤΗΣ ETUC: ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πολιτική της συνοχής για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας 2007-2013 – COM(2005)299

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε εφαρμογή του Άρθρου 159 της Συνθήκης, η Επιτροπή αξιολογεί κάθε τρία χρόνια την κατάσταση συνοχής και τη συνεισφορά άλλων πολιτικών.

Με τη δεύτερη αναφορά (2001) δόθηκε αφορμή για συζήτηση σχετικά με την πολιτική συνοχής μετά τη διεύρυνση. Η τρίτη αναφορά (Φεβρουάριος 2004) βασίστηκε στα πορίσματα αυτής της συζήτησης για να παρουσιάσει τις προτάσεις της Επιτροπής για μία βελτιωμένη πολιτική συνοχής μετά το 2006 και στις 14 Ιουλίου 2004, η Επιτροπή ενέκρινε τις προτάσεις για νέους κανονισμούς των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2007-2013.

Με την πρώτη της συνεισφορά στη συζήτηση για το μέλλον της πολιτικής της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στη διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση που εγκρίθηκε από την εκτελεστική της επιτροπή στις 19-20 Νοεμβρίου 2002, η ETUC άσκησε πίεση για την ενίσχυση των διαρθρωτικών πολιτικών της Κοινότητας σε μία διευρυμένη Ευρώπη, καθώς οι αρχές συνοχής και αλληλεγγύης επικυρώνονται από τη Συνθήκη και αποτελούν δύο από τα πιο σημαντικά μέσα για την ένταξη λαών και εδαφών.

Η άποψη της ETUC είναι ότι η διεύρυνση αποτελεί κατά πρώτο και κύριο λόγο μία μοναδική ιστορική ευκαιρία ένωσης των λαών της Ευρώπης με βάση τις θεμελιώδεις δημοκρατικές αξίες. Αυτό εγγυάται ειρήνη και πολιτική σταθερότητα στην Ευρώπη και συνεισφέρει στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο, ενώ παράλληλα βελτιώνει τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας. Πέρα από την επανένωση της Ευρώπης, η διεύρυνση καθιστά δυνατή την επέκταση της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας και της εσωτερικής αγοράς με την αύξηση του συνολικού όγκου παραγωγής και του επιπέδου κατανάλωσης των νέων κρατών μελών και με την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που είναι ανταγωνιστικά στη διεθνή αγορά.

Αυτή είναι μία πολιτική, οικονομική και κοινωνική πρόκληση χωρίς προηγούμενο που θα ωφελήσει ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, σε αντίθεση με προηγούμενες διευρύνσεις, είναι αναπόφευκτο το γεγονός ότι αυτή εδώ μεγάλωσε το χάσμα της οικονομικής ανάπτυξης, προκάλεσε μία γεωγραφική μετατόπιση των ανισοτήτων προς τα ανατολικά και δυσχέρανε την κατάσταση της απασχόλησης.

Επιπλέον, η ΕΕ ανησυχεί για κάποιες άλλες σημαντικές προκλήσεις που επισημάνθηκαν κατά τις πρόσφατες συνόδους κορυφής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, για τις οποίες είναι απαραίτητες κοινές και συντονισμένες αντιδράσεις και ενέργειες.

Η ETUC θέλει να επαναλάβει ότι η μελλοντική πολιτική συνοχής πρέπει να συμβάλλει στην εύρεση απαντήσεων σε αυτές τις προκλήσεις και, με τον τρόπο αυτόν, να βοηθήσει στη άμβλυση των ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών και να προωθήσει μία κοινωνία πλήρους απασχόλησης, ίσων ευκαιριών, κοινωνικής ένταξης και συνοχής και κατά συνέπεια, με την ευρύτερη έννοια, το ευρωπαϊκό κοινωνικό πρότυπο.

Όσον αφορά στην πολιτική οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, η ETUC υπογραμμίζει το ρόλο και τη σημασία των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, και συγκεκριμένα τη σημασία των ποιοτικών συστημάτων δημόσιας (ως αντίθετη της «ιδιωτικής») κοινωνικής ασφάλισης που βασίζονται στην αλληλεγγύη και τα οποία, χάρη στους μηχανισμούς «ανακατανομής» συμβάλλουν στη διασφάλιση και/ή στην εγγύηση κοινωνικής συνοχής.

Για να επιτευχθεί αυτό, είναι αναγκαίο η σημερινή μεταρρύθμιση να παρέχει εγγυήσεις ακόμη μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας μεταξύ των διαρθρωτικών πολιτικών της Ένωσης και άλλων τομέων της πολιτικής της Κοινότητας, και παράλληλα να διασφαλίζει ότι όλες οι πολιτικές της ΕΕ περιλαμβάνουν τις πιο σημαντικές πλευρές της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και να δίνει ώθηση στην ποιοτική απασχόληση. Παράλληλα με αυτόν τον συντονισμό των πολιτικών της Κοινότητας, ο συντονισμός των φορολογικών πολιτικών είναι επίσης απαραίτητος προκειμένου να αποφευχθεί οποιασδήποτε μορφής κοινωνικό και φορολογικό ντάμπινγκ.

Κατά συνέπεια, η ETUC κρίνει ότι η ρητή αναφορά της πρότασης της Επιτροπής για τη δημιουργία ενός Γενικού Κανονισμού στις ημερήσιες διατάξεις της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ είναι ζωτικής σημασίας. Η ETUC πιστεύει κυρίως ότι η πολιτική συνοχής θα πρέπει να περιλαμβάνει τους στόχους της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ και να αποτελέσει ένα ουσιαστικό μέσο για την επίτευξή τους χάρη σε εθνικά και περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα.

Στο ίδιο πνεύμα, η ETUC θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικό να γίνει ρητή αναφορά εντός της ανακοίνωσης της Επιτροπής στα πορίσματα της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρώπης του Μαρτίου του 2005, τονίζοντας την ανάγκη να δοθεί νέα ώθηση στη Στρατηγική της Λισσαβόνας. Πιο συγκεκριμένα, η ETUC συμφωνεί ότι «η Ένωση πρέπει να κινητοποιήσει όλους τους απαραίτητους εθνικούς και κοινοτικούς πόρους – συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής συνοχής».

Η ETUC θέλει να τονίσει ότι τα διαρθρωτικά ταμεία θα πρέπει να μετατραπούν σε πραγματικά στρατηγικά μέσα για τη διασφάλιση της υλοποίησης της ατζέντας κοινωνικής πολιτικής 2006-2010.

2. ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ

Η ETUC, στις προτάσεις της με θέμα «Η νέα αρχιτεκτονική της πολιτικής συνοχής της ΕΕ μετά το 2006» που εγκρίθηκαν από την εκτελεστική επιτροπή της στις 13 και 14 Οκτωβρίου 2004, στήριξε την προτεινόμενη από την Επιτροπή στρατηγική προσέγγιση και ιδιαίτερα την καθιέρωση ενός ετήσιου στρατηγικού διαλόγου με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα για να εξετάζεται η πρόοδος ως προς τις στρατηγικές προτεραιότητες και τα επιτευχθέντα αποτελέσματα.

Η ETUC χαιρετίζει το γεγονός ότι οι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι συμμετείχαν στις διαβουλεύσεις για το ενιαίο στρατηγικό έγγραφο περί της πολιτικής συνοχής προκειμένου να μπορέσουν να συνεισφέρουν, αν και θεωρεί λυπηρό ότι αυτή η διαβούλευση έγινε απλά στα πλαίσια της «δημόσιας» διαβούλευσης που διοργάνωσε η Επιτροπή.

Για άλλη μια φορά, η ETUC υπογραμμίζει τη σημασία της δέουσας συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στις διαβουλεύσεις σε εθνικό επίπεδο πάνω στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς που θα καταρτίσουν τα κράτη μέλη.

Στις προαναφερθείσες προτάσεις, η ETUC τόνισε μερικές πλευρές του νέου πλαισίου για την πολιτική συνοχής. Αν και χαιρετίζει το γεγονός ότι αρκετές πλευρές έχουν υιοθετηθεί, η ETUC επιθυμεί να υπογραμμίσει τα παρακάτω σημεία.

Συγκέντρωση

Η ETUC χαιρετίζει το γεγονός ότι η κύρια ιδέα που η Επιτροπή σκοπεύει να υπερασπιστεί κατά τις διαπραγματεύσεις των διάφορων εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων στο μέλλον θα είναι η διασφάλιση της συγκέντρωσης και η θεώρηση μόνο εκείνων των στοιχείων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και την απασχόληση, ενώ παράλληλα θα λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες άλλων πολιτικών της Κοινότητας.

Υπό την προϋπόθεση των παρακάτω σημείων, η ETUC τάσσεται υπέρ της επικέντρωσης της υλοποίησης των θεμάτων προτεραιότητας σε τρεις βασικές αρχές: σύγκλιση, περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση και ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία.

1. Σύγκλιση

Η ETUC διατυπώνει και πάλι την ανησυχία της για την πρόληψη μίας πολιτικής συνοχής δύο ταχυτήτων, αν και αναγνωρίζει ότι μερικές προτεραιότητες ίσως διαφέρουν ανάλογα με το κατά πόσον συμπεριλαμβάνουν τις

λιγότερο προνομιούχες περιοχές της ΕΕ-15 ή των νέων κρατών μελών.

Αν και έχει σημειωθεί πρόοδος στην ανάπτυξη της υποδομής στην ΕΕ-15, κάτι τέτοιο δε διαπιστώθηκε στα νέα κράτη μέλη. Είναι απαραίτητη η εύρεση ισορροπίας μεταξύ των επενδύσεων στις υποδομές και των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο, αποτρέποντας παράλληλα τον κίνδυνο κατακερματισμού των μέτρων στήριξης. Ταυτόχρονα, τα σχέδια υποδομής θα πρέπει να εντάσσονται στον στόχο «Απασχόληση» και να συνδέονται με μία πολιτική ανθρωπίνων πόρων που θα έχει τη δυνατότητα πρόβλεψης.

2. Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση

Είναι προφανές ότι η συνέχιση και η εξάπλωση διαρθρωτικών προβλημάτων, αναπάντεχων πληγμάτων, οι διαδικασίες βιομηχανικών αναδιαρθρώσεων ή οικονομικών διαφοροποιήσεων και οι εταιρικές συγχωνεύσεις σε διάφορες περιφέρειες της ΕΕ απαιτούν την πρόβλεψη συνεχούς στήριξης στις προβληματικές αυτές περιοχές.

Εφόσον οι σημερινοί στόχοι 2 και 3 συγχωνεύτηκαν υπό τη νέα βασική έννοια «περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», η κοινωνική διάσταση της περιφερειακής ανάπτυξης πρέπει να οριστεί με σαφήνεια. Ομοίως, είναι πολύ σημαντικό τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν μία σωστή διασύνδεση με τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την απασχόληση και τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την κοινωνική ένταξη.

Η ETUC χαιρετίζει την προτεινόμενη από την Επιτροπή διπλή προσέγγιση, υπό την προϋπόθεση να διασφαλιστεί η υλοποίηση και των δύο όψεων στα κράτη μέλη. Κατ'αρχήν, τα περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα πρέπει να βοηθούν τις περιφέρειες να προβλέπουν και να προωθούν την οικονομική μεταρρύθμιση δίνοντας ώθηση στην ανταγωνιστικότητα και την ελκυστικότητά τους· δεύτερον, τα προγράμματα που έχουν καταρτιστεί στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο πρέπει να βοηθούν τα άτομα να προετοιμάζονται για οικονομική μεταρρύθμιση και να προσαρμόζονται σε αυτήν.

Ωστόσο, όσον αφορά στην επιλεξιμότητα των περιφερειών, αν και αληθεύει ότι τα κράτη μέλη, σε στενή συνεργασία με τις περιφέρειες, είναι τα πλέον αρμόδια για να αναγνωρίσουν τις περιοχές που χρειάζονται περισσότερη βοήθεια, η ETUC θεωρεί αναγκαίο να υπενθυμίσει ότι τα διαρθρωτικά ταμεία είναι πολιτική της Κοινότητας των οποίων η εφαρμογή βασίστηκε εσκεμμένα σε μία σειρά από κοινούς στόχους και αρχές, προκειμένου να αποφευχθεί η διολίσθηση αυτής της πολιτικής προς την επανεθνικοποίηση. Είναι πρωτεύουσας σημασίας να οριστούν κριτήρια επιλεξιμότητας, αλλά και να διασφαλιστούν τρόποι διασύνδεσης και ιδανική ισορροπία μεταξύ των τριών σχετικών επιπέδων: ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένου του τοπικού.

Έτσι, η ETUC στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής στην Ανακοίνωσή της με θέμα «Αναδιάρθρωση και Απασχόληση. Πρόβλεψη και συνοδεία των αναδιαρθρώσεων: ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (COM(2005)120), για τη χρήση των χρηματοοικονομικών μέσων της Κοινότητας, ιδιαίτερα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, με σκοπό τη βελτίωση της πρόβλεψης και της διαχείρισης των αναδιαρθρώσεων.

3. Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία.

Η ETUC χαιρετίζει το γεγονός ότι, ως συνέχεια της εμπειρίας της παρούσας πρωτοβουλίας INTERREG, η Επιτροπή πρότεινε να τεθεί νέος στόχος για τη συνέχιση της εξισορροπημένης και αρμονικής ένταξης του εδάφους της Ένωσης με τη στήριξη της συνεργασίας ανάμεσα στους διάφορους παράγοντες σε διασυνοριακά, διεθνικά και διαπεριφερειακά θέματα κοινοτικής σημασίας.

4. Αρχή εταιρικής σχέσης

Η ETUC πιστεύει ακράδαντα ότι η εταιρική σχέση αποτελεί μία ουσιαστική αρχή για τη διασφάλιση της επιτυχίας των μέτρων των διαρθρωτικών ταμείων. Η επίτευξη ποιοτικών εταιρικών σχέσεων πρέπει να επιδιώκεται με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε κάθε στάδιο παρέμβασης των ταμείων.

Έτσι, η ETUC διατυπώνει και πάλι την επιθυμία της οι μελλοντικοί κανονισμοί των διαρθρωτικών ταμείων να ορίζουν με σαφήνεια τις αρχές εταιρικής σχέσης αντί να στηρίζονται στους κανόνες και τις αρχές που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο, όπως πρότεινε και πάλι η Επιτροπή.

Όσον αφορά στη σύσταση της Επιτροπής παρακολούθησης, η ETUC χαιρετίζει την πρόταση της επιτροπής για

συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

Ομοίως, όσον αφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, η ETUC στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής για τη διάθεση τουλάχιστον 2% των πόρων του ΕΚΤ στα πλαίσια του στόχου «Σύγκλιση» για την ανάπτυξη των ικανοτήτων και για τις δραστηριότητες που αναλαμβάνουν από κοινού οι κοινωνικοί εταίροι. Ταυτόχρονα, η ETUC ασκεί πίεση για να γίνει μία σαφής αναφορά στον κοινωνικό διάλογο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Σύμπραξη για την αλλαγή σε μία διευρυμένη Ευρώπη – ενίσχυση του ρόλου του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου» (COM(2004)557).

Ωστόσο, η ETUC διαπιστώνει με λύπη ότι, στην πρόταση της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο είναι το μόνο ταμείο που βασίζεται στην ενεργή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων εντός της ευρωπαϊκής επιτροπής του. Η ETUC πιστεύει ότι η συμμετοχή τους αποτελεί σημαντική επιπρόσθετη αξία. Κατά συνέπεια, είναι υψίστης σημασίας να προβλέπεται τέτοιας μορφής συμμετοχή και σε άλλα διαρθρωτικά ταμεία, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει επίσης να έχουν πρόσβαση σε τεχνική βοήθεια για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους, ιδιαίτερα στα νέα κράτη μέλη, ώστε να διευκολυνθεί η συμμετοχή τους στη διαχείριση και την υλοποίηση σχεδίων που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία.

Σχετικά με τις εταιρικές σχέσεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα (ΔΙΚ), η ETUC λαμβάνει υπόψη την πρόταση της Επιτροπής να αναζητηθούν επιπλέον χρηματοοικονομικοί πόροι για την πραγματοποίηση σχεδίων του δημόσιου τομέα. Πράγματι, οι εταιρικές σχέσεις ΔΙΚ επιτρέπουν στον ιδιωτικό τομέα να συμμετάσχει σε σχέδια γενικού ενδιαφέροντος. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να αντληθούν διδάγματα από τις εμπειρίες εκείνες που δεν υπήρξαν θετικές και να ληφθούν υπόψη οι κίνδυνοι που μπορεί να εμπεριέχει η σύναψη ΔΙΚ. Η ETUC τονίζει τη σημασία καθορισμού σαφών κριτηρίων, και συγκεκριμένα των κριτηρίων για τη χρήση κονδυλίων με σκοπό την ενίσχυση των ΔΙΚ. Η ETUC παραμένει αυστηρός κριτής των εταιρικών σχέσεων ΔΙΚ εφόσον οι πολίτες δε συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής των υποδομών και των υπηρεσιών που χρηματοδοτούν και χρησιμοποιούν καθημερινά.

3. ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ 2007-2013

Δεδομένων των παραπάνω, η ETUC στηρίζει αποφασιστικά την πρόταση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία, και σε εφαρμογή της νέας ώθησης που δόθηκε στη Στρατηγική της Λισσαβόνας για ανάπτυξη και απασχόληση, η πολιτική συνοχής πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο στη γνώση, την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και στο ανθρώπινο δυναμικό, και η συνολική χρηματοοικονομική προσπάθεια σε αυτούς τους τομείς δράσης θα πρέπει να αυξηθεί σημαντικά για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Η ETUC στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής για να συνεχίσουν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες να επιδιώκουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλα τα στάδια για την ανάπτυξη και την υλοποίηση προγραμμάτων και σχεδίων.

Πράγματι, η ETUC θέλει να επισημάνει ότι, όπως έχει αποδειχθεί στο παρελθόν, οι πρωτοβουλίες της Κοινότητας παίζουν καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας, στην παροχή ευκαιριών για πειραματισμούς και στην ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων. Η ETUC αποδίδει επίσης ιδιαίτερη σημασία στις διεθνικές και καινοτόμες πλευρές των κοινοτικών πρωτοβουλιών.

Έτσι, παράλληλα με την υπογράμμιση της σημασίας των προτάσεων της Επιτροπής για διασφάλιση τόσο ίσων ευκαιριών όσο και της διεθνικής συνεργασίας, η ETUC διατυπώνει και πάλι την ευχή για τήρηση της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL ή για σαφή ενσωμάτωσή της στον νέο στόχο 2, με βάση τα θετικά αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν στην προώθηση ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άντρες σε μία ραγδαία εξελισσόμενη αγορά εργασίας, και στην καταπολέμηση κάθε μορφής διάκρισης.

Η ETUC στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την πολιτική συνοχής πρέπει να επικεντρώνουν τη διάθεση των πόρων σε τρεις προτεραιότητες: οι προτεραιότητες αυτές ορίζονται με τη μορφή συγκεκριμένων κατευθυντήριων γραμμών που σχηματίζουν ένα πλαίσιο για τη χρήση των κρατών μελών και των περιφερειών, με σκοπό την ανάπτυξη μελλοντικών εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων.

Ωστόσο, η ETUC επιμένει ότι η Επιτροπή, ως θεματοφύλακας των Συνθηκών, θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες καταρτίζουν το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο αναφοράς, καθώς και εθνικά και περιφερειακά προγράμματα, σύμφωνα με την ανανεωμένη Στρατηγική της Λισσαβόνας.

Συμπληρώνοντας τα παραπάνω σχόλια, η ETUC θέλει να υπογραμμίσει τα σημεία που ακολουθούν σχετικά με τις τέσσερις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές που προτείνονται στην ανακοίνωση, οι οποίες θα λειτουργήσουν ως πλαίσιο για τη μελλοντική χρήση των κρατών μελών και των περιφερειών.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ 1. Καθιστώντας την Ευρώπη και τις περιφέρειές της πιο ελκυστικά μέρη για επένδυση και εργασία

Η ETUC στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το ρόλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) στη χρηματοδότηση της υλοποίησης της πολιτικής συνοχής.

Κατά πρώτο και κύριο λόγο, η ETUC ασκεί πίεση ώστε τα σχέδια υποδομής να εντάχθούν στον στόχο «Απασχόληση» με τη σύνδεσή τους με μία πολιτική ανθρωπίνων πόρων που θα έχει τη δυνατότητα πρόβλεψης.

Τα σχέδια υποδομής των μεταφορών θα πρέπει να αναπτυχθούν σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πολιτική μεταφορών. Έτσι, η ETUC στηρίζει την πρόταση σύμφωνα με την οποία η συγχρηματοδότηση των διαρθρωτικών ταμείων θα πρέπει να συμπληρώνει τη χρηματοδότηση που προέρχεται από τον προϋπολογισμό των Διευρωπαϊκών δικτύων.

Παρά τη συμφωνία της ως προς τη σημασία της διασφάλισης ελκυστικών επιχειρηματικών συνθηκών σε σχέση με τους εργαζόμενους, η ETUC θεωρεί ότι δε θα πρέπει να επικεντρωθεί μόνο στους υψηλά καταρτισμένους εργαζόμενους αλλά να προωθήσει τη συμμετοχή όλων των εργαζόμενων.

Η ETUC θεωρεί ότι οι επενδύσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κατοικιών πρέπει να επιχορηγούνται, καθώς επιτρέπουν ταυτόχρονα τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη συμβολή προς την επίτευξη των στόχων περιορισμού των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και τη μείωση των ενεργειακών τιμολογίων των οικογενειών, ως απάντηση σε κοινωνικά αιτήματα.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ 2. Βελτίωση της γνώσης και της καινοτομίας, ως αναπτυξιακοί παράγοντες

Η ETUC κάλεσε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αναπτύξει μία νέα κατευθυντήρια γραμμή που θα προτείνει μία νέα Ευρωπαϊκή Αναπτυξιακή Πρωτοβουλία, παροτρύνοντας τα κράτη μέλη να καταρτίσουν εθνικά σχέδια ανάκαμψης, επενδύοντας 3% του ΑΕγχΠ σε προτεραιότητες της Στρατηγικής της Λισσαβόνας όπως η έρευνα, η εκπαίδευση και η επαγγελματική κατάρτιση, οι ενεργές πολιτικές της αγοράς εργασίας, η κοινωνική στέγαση, οι καθαρές τεχνολογίες και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η έρευνα και η ανάπτυξη παίζουν καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Το περιβάλλον και ενδεχόμενες πηγές νέων θέσεων εργασίας πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ 3. Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας

Η ETUC στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής για την υλοποίηση πολιτικών απασχόλησης που στόχο έχουν την επίτευξη πλήρους απασχόλησης, τη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στον τομέα της εργασίας και την ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

Άποψη της ETUC είναι ότι η επένδυση σε γνώση και ποιοτικές θέσεις εργασίας είναι άκρως απαραίτητη. Η ETUC τονίζει ότι, για την Ευρώπη, ο πραγματικός δρόμος για την πρόοδο δεν περνάει από την καθιέρωση της επισφαλούς εργασίας για τις πιο αβέβαιες θέσεις, αλλά από την αύξηση του αριθμού και της ποιότητας των θέσεων εργασίας.

Η ETUC εφιστά επίσης την προσοχή στο γεγονός ότι ένα τέταρτο όσων κινδυνεύουν να βρεθούν κάτω από το όριο της φτώχειας εργάζονται, κάτι που αποτελεί τρανταχτή απόδειξη ότι περισσότερες θέσεις εργασίας και περισσότερη ανάπτυξη δεν συμβαδίζουν απαραίτητα με μείωση της φτώχειας.

Είναι αναγκαία η ανάπτυξη πολιτικών για την ενίσχυση των περιθωριοποιημένων και ευάλωτων ατόμων, κάτι που σημαίνει λήψη δράσεων σε όλα τα επίπεδα, ιδιαίτερα όσον αφορά στα μέτρα παρότρυνσης για την απασχό-

ληση.

Η πολιτική συνοχής πρέπει να συμβάλλει στη δημιουργία μίας πραγματικής ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας, κυρίως μέσω της προώθησης της αλληλεγγύης μεταξύ περιφερειών και της κινητικότητας. Η ETUC συμφωνεί ότι το δίκτυο EURES, στο οποίο έχει παίξει σημαντικό ρόλο από το ξεκίνημά της το 1994, αποτελεί σημαντικό μέσο προώθησης της επαγγελματικής και γεωγραφικής κινητικότητας, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Αποψη της ETUC είναι ότι για την υιοθέτηση μίας θετικής στάσης απέναντι στις προκλήσεις των δημογραφικών αλλαγών, είναι απαραίτητη μία ολοκληρωμένη προσέγγιση που συνδέεται με την υλοποίηση μίας στρατηγικής πρόληψης. Αυτό προϋποθέτει ένα ευρύ φάσμα μέσων, πολιτικών και παραγόντων.

Είναι αναγκαία η ανάπτυξη, σε στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, πολιτικών για μία δυναμική αγορά εργασίας για όλους, που να απευθύνονται τόσο σε νέα άτομα όσο και σε μεγαλύτερους σε ηλικία εργαζόμενους. Αυτό επισημαίνει την ανάγκη για την ανάπτυξη καλύτερων πολιτικών για ολόκληρο τον ενεργό βίο, οι οποίες θα πρέπει να συνδέονται με τη δια βίου μάθηση. Αυτό σημαίνει ενεργές πολιτικές νεότητας που προσελκύουν τους νέους στην αγορά εργασίας, καθώς και εθελοντικές πολιτικές που δίνουν τη δυνατότητα στους μεγαλύτερους σε ηλικία εργαζόμενους να αποχωρήσουν από την αγορά εργασίας σταδιακά αλλά ενεργά.

Η ETUC πιστεύει ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας της απασχόλησης των νέων με την καταπολέμηση της εργασιακής ανασφάλειας. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν την προώθηση ασφαλέστερων θέσεων εργασίας για τους νέους, τη βελτίωση των προτύπων υγείας και ασφάλειας και την πρόσβαση στις κοινωνικές ασφαλίσεις επί ίσοις όροις, προκειμένου να αποφευχθεί η κατάληξη των νέων στην παραοικονομία.

Πρέπει να αναπτυχθεί ένα πρόγραμμα δραστικών μέτρων που θα αυξήσουν το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας και θα δημιουργήσουν τις κατάλληλες συνθήκες ώστε οι πρεσβύτεροι εργαζόμενοι να συνεχίσουν να εργάζονται μέχρι την ηλικία συνταξιοδότησής τους.

Η ETUC πιστεύει επίσης ότι η μετανάστευση δεν αποτελεί παρά μόνο μία μερική λύση στα δημογραφικά προβλήματα της Ευρώπης. Βασικό μέλημα θα είναι η ανάπτυξη μίας πιο προνοητικής μεταναστευτικής πολιτικής, που θα αποσκοπεί περισσότερο στη διαχείριση παρά στην πρόληψη της μετανάστευσης, καθώς και η διασφάλιση της στήριξης αυτής της πολιτικής από τους Ευρωπαίους πολίτες.

Όσον αφορά στην οικονομική αναδιάρθρωση, η ETUC χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής να αναπτυχθούν μόνιμα συστήματα παρακολούθησης με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, των επιχειρήσεων και των τοπικών αρχών, των οποίων ο ρόλος θα συνίσταται στον έλεγχο των οικονομικών και κοινωνικών αλλαγών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και στην πρόβλεψη των μελλοντικών τάσεων της οικονομίας και της αγοράς εργασίας.

Η ETUC πιστεύει ότι είναι αναγκαία η προσθήκη μίας κατευθυντήριας γραμμής για την πολιτική απασχόλησης, η οποία θα απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν το δικαίωμα οποιουδήποτε απολυμένου εργαζόμενου να επιστρέψει στην αγορά εργασίας (επανεκπαίδευση, επαγγελματικός προσανατολισμός, υπηρεσίες επαναστασιοθέτησης). Εξάλλου, είναι αναγκαία η ανάπτυξη «συνοδευτικών κοινωνικών μέτρων», όπως είναι η πρόωγη σύνταξη, για τους πρεσβύτερους εργαζόμενους, καθώς και για όσους δεν μπορούν να επωφεληθούν από μέτρα επανένταξης. Ομοίως, κατά τη διάρκεια αυτών των περιόδων επανένταξης, πρέπει να παρέχονται κοινωνικές και μισθολογικές εγγυήσεις στους εργαζόμενους αυτούς, και συγκεκριμένα εγγυήσεις για τη διασφάλιση τήρησης εισοδήματος αλλά και κοινωνικών δικαιωμάτων (πρόσβαση στο σύστημα υγείας, δικαίωμα στη σύνταξη). Τα διαρθρωτικά ταμεία θα πρέπει να στηρίζουν τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας που θα κατοχυρώνουν αυτά τα δικαιώματα.

Τέλος, η ETUC στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής περί μακροπρόθεσμης βελτίωσης των εγκαταστάσεων και υποδομών υγείας, οι οποίες είναι πρωταρχικής σημασίας για τους πολίτες, υπογραμμίζοντας παράλληλα την ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές των χρηματοδοτικών συστημάτων μεταξύ των κρατών μελών.

KATEΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ 4. Θεώρηση της εδαφικής διάστασης της πολιτικής συνοχής

Η ETUC στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες εδαφικές ανάγκες κατά την εκπόνηση των προγραμμάτων τους, ενώ

παράλληλα διευκρινίζει ότι αυτό θα πρέπει να γίνει με σκοπό την καταπολέμηση και όχι μόνο την πρόληψη ανομοιογενούς περιφερειακής ανάπτυξης. Αυτό είναι ακόμη πιο σημαντικό δεδομένου ότι οι αναφορές της Επιτροπής αποδεικνύουν ότι, παρά τις προόδους ως προς τα αποτελέσματα, ιδιαίτερα στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές, απέχουμε ακόμη πολύ από μία πραγματική σύγκλιση και ότι, σε μερικές χώρες, οι ανισότητες μεταξύ των περιφερειών στην πραγματικότητα οξύνθηκαν περισσότερο.

Τα συγκεκριμένα προβλήματα των αστικών και των αγροτικών περιοχών πρέπει να ληφούν υπόψη. Ως προς τις αγροτικές περιοχές, η ETUC συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η πολιτική συνοχής θα πρέπει να περιορίζεται, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, σε συμπληρωματικές ενέργειες που ενισχύονται από το νέο Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο για την Αγροτική Ανάπτυξη – ΕΓΤΑΑ).

Όπως προαναφέρθηκε, η ETUC χαιρετίζει το γεγονός ότι, ως συνέχεια της εμπειρίας της παρούσας πρωτοβουλίας INTERREG, η Επιτροπή πρότεινε να τεθεί νέος στόχος για τη συνέχιση της εξισορροπημένης και αρμονικής ένταξης του εδάφους της Ένωσης με τη στήριξη της συνεργασίας ανάμεσα στους διάφορους παράγοντες σε διασυνοριακά, διεθνικά και διαπεριφερειακά θέματα κοινοτικής σημασίας.

Πράγματι, η συνεργασία και οι παρεμβάσεις σε διασυνοριακό, διεθνικό και διαπεριφερειακό επίπεδο πρέπει να εντατικοποιηθούν. Η θετική εμπειρία των συνδικάτων από ενέργειες στις οποίες προέβησαν τα 40 Διαπεριφερειακά Συμβούλια Συνδικαλιστικών Ενώσεων (ITUC), ακόμη και σε περιοχές που συνορεύουν με τα νέα κράτη μέλη, αποδεικνύει ότι αυτή είναι η πορεία που πρέπει να ακολουθηθούν.

Όσον αφορά τη διασυνοριακή συνεργασία, η ETUC στηρίζει και τονίζει ιδιαίτερα τις παρακάτω προτάσεις της Επιτροπής για:

- Ενοποίηση της διασυνοριακής αγοράς εργασίας.
- Συμβολή στην οικονομική και κοινωνική ένταξη.
- Επικέντρωση στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των παραμεθόριων περιοχών.

Άποψη της ETUC είναι ότι η ΕΕ πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις πιο απομακρυσμένες περιοχές και στις αραιοκατοικημένες απόμακρες περιοχές που κινδυνεύουν με αποπληθυσμό, προωθώντας τόσο την ελκυστικότητα όσο και την ανταγωνιστικότητά τους.

Επιπλέον, από τη διεύρυνση κι έπειτα, τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ μετατοπίστηκαν, μετατοπίζοντας παράλληλα τα διαρθρωτικά προβλήματα προς τις νέες αυτές περιοχές. Σύμφωνα με την ETUC, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές αυτές, με τη βελτιστοποίηση της χρήσης του νέου μέσου γειτονίας, χωρίς να παραλείπεται οι προσπάθειες για στήριξη των παραμεθόριων περιοχών εντός της ΕΕ.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Η ETUC θέλει να υπενθυμίσει το ήδη γνωστό γεγονός ότι το σημερινό επίπεδο επενδύσεων των δημοσιονομικών πόρων της Ένωσης είναι σχετικά μέτριο σε σχέση με τα επιτευχθέντα θετικά αποτελέσματα, ιδιαίτερα όσον αφορά στη βελτίωση της κατάστασης των μειονεκτικών περιοχών και την αρχή πραγματικής σύγκλισης.

Δεδομένων των φιλοδοξιών των κρατών μελών για την ΕΕ, σε σύγκριση με τους στόχους διεύρυνσης και την ανανεωμένη Στρατηγική της Λισσαβόνας, δεν είναι δυνατόν οι πόροι να παραμείνουν στα σημερινά επίπεδα.

Έτσι η ETUC επαναλαμβάνει ότι, για τη διασφάλιση επιτυχούς έκβασης, οι σημερινές προσπάθειες για ανάπτυξη, απασχόληση, ανταγωνιστικότητα και αειφόρο ανάπτυξη των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

Λαμβάνοντας υπόψη το προτεινόμενο από την Επιτροπή όριο (1,24%), με βάση τη χρηματοοικονομική προοπτική για την περίοδο 2007-2013, η ETUC πιστεύει ότι το 0,41% που διατίθεται για την πολιτική συνοχής δεν επαρκεί για να πραγματοποιήσει η ΕΕ τους φιλόδοξους στόχους που τέθηκαν για τη συνέχιση της δόμησης της Ευρώπης.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ETUC: Η ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕΤΑ ΤΟ 2006

Ψήφισμα που εγκρίθηκε από την εκτελεστική επιτροπή της ETUC κατά τη συνέλευσή της που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 13-14 Οκτωβρίου 2004

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε εφαρμογή του Άρθρου 159 της Συνθήκης, η Επιτροπή αξιολογεί κάθε τρία χρόνια την κατάσταση συνοχής και τη συνεισφορά άλλων πολιτικών.

Με τη δεύτερη αναφορά (2001), δόθηκε αφορμή για συζήτηση σχετικά με την πολιτική συνοχής μετά τη διεύρυνση. Η τρίτη αναφορά (Φεβρουάριος 2004) βασίστηκε στα πορίσματα αυτής της συζήτησης για να παρουσιάσει τις προτάσεις της Επιτροπής για μία βελτιωμένη πολιτική συνοχής μετά το 2006 και στις 14 Ιουλίου 2004, η Επιτροπή ενέκρινε τις προτάσεις για νέους κανονισμούς των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2007-2013⁵.

Η πρώτη συνεισφορά της ETUC στη συζήτηση για το μέλλον της πολιτικής της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στη διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση που εγκρίθηκε από την εκτελεστική της επιτροπή στις 19-20 Νοεμβρίου 2002⁶, έδωσε έμφαση στην ενίσχυση των διαρθρωτικών πολιτικών της Κοινότητας σε μία διευρυμένη Ευρώπη, καθώς οι αρχές συνοχής και αλληλεγγύης επικυρώνονται από τη Συνθήκη και αποτελούν δύο από τα πιο σημαντικά μέσα για την ένταξη των λαών και εδαφών.

Η άποψη της ETUC είναι ότι η διεύρυνση αποτελεί κατά πρώτο και κύριο λόγο μία μοναδική ιστορική ευκαιρία ένωσης των λαών της Ευρώπης με βάση τις θεμελιώδεις δημοκρατικές αξίες. Αυτό εγγυάται ειρήνη και πολιτική σταθερότητα στην Ευρώπη και συνεισφέρει στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο, ενώ παράλληλα βελτιώνει τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας. Πέρα από την επανένωση της Ευρώπης, η διεύρυνση καθιστά δυνατή την επέκταση της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας και της εσωτερικής αγοράς με την αύξηση του συνολικού όγκου παραγωγής και του επιπέδου κατανάλωσης των νέων κρατών μελών και με την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που είναι ανταγωνιστικά στη διεθνή αγορά.

Αυτή είναι μία πολιτική, οικονομική και κοινωνική πρόκληση χωρίς προηγούμενο που θα ωφελήσει ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, σε αντίθεση με προηγούμενες διευρύνσεις, πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή εδώ μεγάλωσε το χάσμα της οικονομικής ανάπτυξης, προκάλεσε μία γεωγραφική μετατόπιση των ανισοτήτων προς τα ανατολικά και δυσχέρανε την κατάσταση της απασχόλησης.

Επιπλέον, η ΕΕ ανησυχεί για κάποιες άλλες σημαντικές προκλήσεις που επισημάνθηκαν κατά τις πρόσφατες συνόδους κορυφής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, για τις οποίες είναι απαραίτητες κοινές και συντονισμένες αντιδράσεις και δράσεις.

Η μελλοντική πολιτική συνοχής της ΕΕ πρέπει να συμβάλλει στην διατύπωση απαντήσεων σε αυτές τις προκλήσεις, βοηθώντας έτσι στη άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων και στην προώθηση μίας κοινωνίας πλήρους απασχόλησης, ίσων ευκαιριών, κοινωνικής ένταξης και συνοχής και, κατά συνέπεια, με την ευρύτερη έννοια, του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου.

Για να επιτευχθεί αυτό, η υπό εξέλιξη μεταρρύθμιση πρέπει να παρέχει εγγυήσεις ακόμη μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας μεταξύ των διαρθρωτικών πολιτικών της Ένωσης και άλλων τομέων της πολιτικής της Κοινότητας, και παράλληλα να διασφαλίζει ότι όλες οι πολιτικές της ΕΕ περιλαμβάνουν τις πιο καθοριστικές πλευρές της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και την ανάγκη ώθησης της ποιοτικής απασχόλησης. Παράλληλα με τον

⁵ http://www.europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713_en.htm

⁶ http://www.etuc.org/a/1637?var_recherche=%20economic%20and%20social%20cohesion%20policy%20in%20the%20enlarg

συντονισμό των κοινοτικών πολιτικών, είναι υψίστης σημασίας και ο συντονισμός των φορολογικών πολιτικών, προκειμένου να αποφεύγεται οποιασδήποτε μορφής κοινωνικό και φορολογικό ντάμπινγκ.

Υπό αυτήν την έννοια, η ETUC κρίνει ότι η ρητή αναφορά του προτινόμενου από την Επιτροπή γενικού Κανονισμού στις ημερήσιες διατάξεις της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ είναι ζωτικής σημασίας. Η ETUC πιστεύει πάνω απ'όλα ότι η πολιτική συνοχής πρέπει να εμπεριέχει τους στόχους της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ και να αποτελέσει ένα ουσιαστικό μέσο για την επίτευξή τους μέσω εθνικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.

2. ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

2.1. Επικέντρωση σε τρεις κοινοτικούς στόχους

Όσον αφορά στα επιχειρησιακά προγράμματα, η ETUC χαιρετίζει τις προτάσεις της Επιτροπής για την τήρηση περιορισμένης κατάστασης βασικών θεμάτων, ήτοι η καινοτομία και η οικονομία με βάση τη γνώση, το περιβάλλον και η πρόληψη κινδύνων, προσβασιμότητα και υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, διευκρινίζοντας ότι αυτά τα θέματα θα πρέπει να αναφέρονται στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Παράλληλα, υπό την προϋπόθεση των παρακάτω σημείων, η ETUC τάσσεται υπέρ της επικέντρωσης της υλοποίησης των θεμάτων προτεραιότητας σε τρεις βασικές αρχές: σύγκλιση, περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση, καθώς και ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία.

2.1.1. Σύγκλιση

Η ETUC πιστεύει ότι οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες της διευρυμένης Ένωσης που υστερούν σε σχέση με τον κοινοτικό μέσο όρο, πρέπει να εξακολουθούν να αποτελούν προτεραιότητα, κάτι που ισχύει στην πρόταση της Επιτροπής. Η ETUC εξακολουθεί να πιστεύει επίσης ότι ο στόχος αυτός αφορά κυρίως τις περιοχές όπου το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ δεν ξεπερνάει το 75% του κοινοτικού μέσου όρου.

Εξάλλου, η ETUC στηρίζει την πρόταση για παροχή προσωρινής αρωγής στις περιφέρειες όπου το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ είναι κάτω του 75% του μέσου όρου που υπολογίζεται για την ΕΕ των 15 (τη λεγόμενη «στατιστική επίπτωση» της διεύρυνσης) και οι οποίες, κατά συνέπεια, δεν πλούτισαν «ξαφνικά». Ομοίως, προσωρινή, μεταβατική αρωγή θα πρέπει να χορηγηθεί στις χώρες που λαμβάνουν κονδύλια του Ταμείου συνοχής και οι οποίες θα βιώσουν επίσης τη «στατιστική επίπτωση» της διεύρυνσης.

Ωστόσο, η ETUC διατυπώνει και πάλι την ανησυχία της για την πρόληψη μίας πολιτικής συνοχής δύο ταχυτήτων, αν και αναγνωρίζει ότι μερικές προτεραιότητες ίσως διαφέρουν ανάλογα με το κατά πόσον συμπεριλαμβάνουν τις λιγότερο προνομιούχες περιοχές της ΕΕ-15 ή των νέων κρατών μελών.

Αν και έχει σημειωθεί πρόοδος στην ανάπτυξη της υποδομής στην ΕΕ-15, κάτι τέτοιο δε διαπιστώθηκε στα νέα κράτη μέλη. Είναι απαραίτητη η εύρεση ισορροπίας μεταξύ των επενδύσεων στις υποδομές και των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο, αποτρέποντας παράλληλα τον κίνδυνο κατακερματισμού των μέτρων στήριξης. Ταυτόχρονα, τα σχέδια υποδομής θα πρέπει να εντάσσονται στον στόχο «Απασχόληση» και να συνδέονται με μία πολιτική ανθρωπίνων πόρων που θα έχει τη δυνατότητα πρόβλεψης.

2.1.2. Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση: πρόβλεψη και προώθηση μεταρρυθμίσεων

Είναι προφανές ότι τα επίμονα διαρθρωτικά προβλήματα, τα αναπάντεχα πλήγματα, οι διαδικασίες βιομηχανικών αναδιαρθρώσεων ή οικονομικών διαφοροποιήσεων και οι εταιρικές συγχωνεύσεις σε διάφορες περιφέρειες της ΕΕ απαιτούν την πρόβλεψη συνεχούς στήριξης στις προβληματικές αυτές περιοχές.

Η ETUC πιστεύει ότι κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, ο στόχος 2 ίσως παρουσιάσει προβλήματα στο στάδιο υλοποίησης. Είναι ιδιαίτερα πολύπλοκος, όχι αρκετά ευέλικτος, και τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία είναι περιορισμένα, και μερικές φορές ανακριβή.

Εφόσον οι σημερινοί στόχοι 2 και 3 συγχωνεύτηκαν υπό τη νέα βασική έννοια «περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», η κοινωνική διάσταση της περιφερειακής ανάπτυξης πρέπει να οριστεί με σαφήνεια. Στο ίδιο πνεύμα, είναι πολύ σημαντικό τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν μία σωστή διασύνδεση με τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την απασχόληση και τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την κοινωνική ενσωμάτωση.

Η ETUC χαιρετίζει την προτεινόμενη από την Επιτροπή διπλή προσέγγιση, υπό την προϋπόθεση να διασφαλιστεί η υλοποίηση και των δύο όψεων στα κράτη μέλη. Κατ'αρχήν, τα περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα πρέπει να βοηθούν τις περιφέρειες να προβλέπουν και να προωθούν την οικονομική μεταρρύθμιση ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα και την ελκυστικότητά τους· και δεύτερον, τα προγράμματα που έχουν καταρτιστεί στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο πρέπει να βοηθούν τα άτομα να προετοιμάζονται για μία οικονομική μεταρρύθμιση και να προσαρμόζονται σε αυτήν.

Ωστόσο, όσον αφορά στην επιλεξιμότητα των περιφερειών, αν και αληθεύει ότι τα κράτη μέλη, σε στενή συνεργασία με τις περιφέρειες, είναι τα πλέον αρμόδια για να αναγνωρίσουν τις περιοχές που χρειάζονται περισσότερη βοήθεια, θεωρούμε αναγκαίο να υπενθυμίσουμε ότι τα διαρθρωτικά ταμεία είναι πολιτική της Κοινότητας της οποίας η εφαρμογή βασίστηκε σε μία σειρά από κοινούς στόχους και αρχές, προκειμένου να αποφευχθεί η διολίσθηση αυτής της πολιτικής προς την επανεθνικοποίηση. Με βάση τα παραπάνω, τόσο ο ορισμός αντικειμενικών κριτηρίων επιλεξιμότητας, όσο και η διασφάλιση διασύνδεσης και ιδανικής ισορροπίας μεταξύ των τριών σχετικών επιπέδων (ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό) είναι ζωτικής σημασίας.

2.1.3. Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία

Η ETUC χαιρετίζει το γεγονός ότι, ως συνέχεια της εμπειρίας της παρούσας πρωτοβουλίας INTERREG, η Επιτροπή προτείνει να τεθεί νέος στόχος για τη συνέχιση της εξισορροπημένης και αρμονικής ένταξης του εδάφους της Ένωσης με τη στήριξη της συνεργασίας ανάμεσα στους διάφορους φορείς της πάνω σε θέματα κοινοτικής σημασίας σε διασυνοριακό, διεθνικό και διαπεριφερειακό επίπεδο.

Πράγματι, η ενίσχυση της συνεργασίας και των μέτρων στήριξης σε αυτά τα τρία επίπεδα είναι απαραίτητη. Η θετική εμπειρία των συνδικάτων από ενέργειες στις οποίες προέβησαν τα 41 Διαπεριφερειακά Συμβούλια Συνδικαλιστικών Ενώσεων (ITUC), ακόμη και σε περιοχές που συνορεύουν με τα νέα κράτη μέλη, αποδεικνύουν ότι αυτή είναι η πορεία που πρέπει να ακολουθήσουν.

Επιπλέον, από τη διεύρυνση κι έπειτα, τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ μετατοπίστηκαν, μετατοπίζοντας παράλληλα τα διαρθρωτικά προβλήματα προς τις νέες αυτές περιοχές. Συνεπώς, η ETUC πιστεύει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές αυτές, με τη βελτιστοποίηση της χρήσης του νέου μέσου γειτονίας, χωρίς να μειώνονται οι προσπάθειες υπέρ των παραμεθόριων περιοχών εντός της ΕΕ.

2.2 Θεώρηση των ιδιαίτερων εδαφικών χαρακτηριστικών

Η ETUC πιστεύει ότι οι πιο απομακρυσμένες περιοχές και οι αραιοκατοικημένες περιοχές της περιφέρειας που κινδυνεύουν με αποπληθυσμό χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής εκ μέρους της ΕΕ, που συνίσταται στην προώθηση τόσο της ελκυστικότητας όσο και της ανταγωνιστικότητάς τους.

Στο ίδιο πνεύμα, η ETUC χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής για διάθεση συγκεκριμένου κονδυλίου που αποσκοπεί να αντισταθμίσει τους δεδομένους περιορισμούς που βιώνουν οι πιο απομακρυσμένες περιοχές ως μέρος του στόχου «Σύγκλιση».

Με τον ίδιο τρόπο, όπως προτείνεται από την Επιτροπή, είναι σημαντικό για κάθε διάθεση πόρων στα πλαίσια του στόχου «περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» να λαμβάνονται υπ'όψιν τα ιδιαίτερα προβλήματα προσβασιμότητας και απόστασης από τις κύριες αγορές που αντιμετωπίζουν πολλά νησιά, ορεινές και αραιοκατοικημένες περιοχές.

Σε κάθε περίπτωση, τα κριτήρια επιλεξιμότητας θα πρέπει να ορίζονται με σαφήνεια.

2.3 Απλούστευση: «ένα ισχυρότερο σύστημα υλοποίησης»

Η ETUC στηρίζει τη στρατηγική προσέγγιση που προτείνει η Επιτροπή και ιδιαίτερα την καθιέρωση ετήσιου στρατηγικού διαλόγου με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα για την αξιολόγηση της προόδου που σημειώθηκε επί των στρατηγικών προτεραιοτήτων και των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων. Προκειμένου να μπορέσει να προσφέρει βοήθεια, η ETUC πιστεύει ότι οι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να συμμετάσχουν στις διαβουλεύσεις σχετικά με το ενιαίο στρατηγικό έγγραφο για την πολιτική συνοχής. Ομοίως, είναι απαραίτητη η σωστή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις διαβουλεύσεις σε εθνικό επίπεδο πάνω στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς που καταρτίστηκε από τα κράτη μέλη.

Είναι γεγονός ότι ένα μεγάλο μέρος της μεταρρύθμισης αφορά στην απλούστευση του συστήματος υλοποίησης.

Κατ'αρχήν, η ETUC χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής να διατηρήσει τις τέσσερις βασικές αρχές της διαρθρωτικής πολιτικής της Κοινότητας μετά το 2006: συγκέντρωση, προγραμματισμός, προσθετικότητα και εταιρική σχέση.

Η ETUC θεωρεί επίσης ότι οι διαδικασίες και τα προγράμματα χρειάζονται περαιτέρω απλούστευση και εξορθολογισμό, φροντίζοντας παράλληλα να μην επηρεαστεί αρνητικά η ποιότητα των μέτρων στήριξης.

Η ETUC στηρίζει επίσης την πρόταση της Επιτροπής για μεγαλύτερη αποκέντρωση με την ανάθεση περισσότερων αρμοδιοτήτων στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, τηρώντας όμως χρηματοοικονομική πειθαρχία, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή θα διασφαλίζει τη συνέπεια ως προς τις ευρωπαϊκές πολιτικές και τους ευρωπαϊκούς στόχους καθώς και τη διασύνδεση μεταξύ του ευρωπαϊκού, του εθνικού και του περιφερειακού επιπέδου, με στόχο την αποφυγή όποιου κινδύνου ανισοτήτων μεταξύ και εντός των κρατών μελών.

Τέλος, αν και το προτεινόμενο σύστημα «ενιαίου ταμείου» ίσως απλουστεύσει το σύστημα υλοποίησης, είναι απαραίτητη μία συνολική εικόνα και σύγκριση των ταμείων, προκειμένου να αποφευχθεί όποια διπλή χρήση των ταμείων. Εξάλλου, οι προσπάθειες για μία ολοκληρωμένη υλοποίηση των ταμείων πρέπει να συνεχιστούν.

2.4. Κοινοτικές πρωτοβουλίες

Η πείρα μας αποδεικνύει ότι οι πρωτοβουλίες της Κοινότητας παίζουν καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας, στην παροχή δυνατοτήτων πειραματισμού και στην ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων. Εξάλλου, η ETUC θεωρεί εξίσου σημαντικές τις πλευρές που σχετίζονται με τον διεθνικό και καινοτόμο χαρακτήρα των πρωτοβουλιών αυτών.

Έτσι, παράλληλα με την υπογράμμιση της σημασίας των προτάσεων της Επιτροπής για διασφάλιση τόσο ίσων ευκαιριών όσο και της διεθνικής συνεργασίας, η ETUC διατυπώνει και πάλι την ευχή για τήρηση της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL ή για σαφή ενσωμάτωσή της στον νέο στόχο 2, με βάση τα θετικά αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν στην προώθηση ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άντρες σε μία αγορά εργασίας που υφίσταται ριζικές μεταρρυθμίσεις, και στην προσπάθεια καταπολέμησης κάθε μορφής διάκρισης.

2.5. Η αρχή της εταιρικής σχέσης

Είναι πεποίθηση της ETUC ότι η αρχή της εταιρικής σχέσης αποτελεί θεμελιώδη παράγοντα για την εξασφάλιση της επιτυχούς εκτέλεσης των μέτρων των διαρθρωτικών ταμείων. Η επίτευξη ποιοτικών εταιρικών σχέσεων πρέπει να επιδιώκεται με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε κάθε στάδιο παρέμβασης των ταμείων.

Στο ίδιο πνεύμα, η ETUC διατυπώνει την επιθυμία της οι μελλοντικοί κανονισμοί των διαρθρωτικών ταμείων να ορίζουν με σαφήνεια τις αρχές εταιρικής σχέσης αντί να στηρίζονται στους κανόνες και τις αρχές που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο, όπως πρότεινε και πάλι η Επιτροπή.

⁷ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2004/com2004_0557en01.pdf

Όσον αφορά στη σύσταση της Επιτροπής παρακολούθησης, η ETUC χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής για συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

Ομοίως, όσον αφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, η ETUC στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής για τη διάθεση τουλάχιστον 2% των πόρων του ΕΚΤ στα πλαίσια του στόχου «Σύγκλιση» για την ανάπτυξη των ικανοτήτων και για τις δραστηριότητες που αναλαμβάνουν από κοινού οι κοινωνικοί εταίροι. Ταυτόχρονα, η ETUC επιμένει στην ανάγκη για μία σαφή αναφορά στον κοινωνικό διάλογο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Σύμπραξη για την αλλαγή σε μία διευρυμένη Ευρώπη – ενίσχυση του ρόλου του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου» (COM(2004)557⁷).

Ωστόσο, η ETUC διαπιστώνει με λύπη ότι, στην πρόταση της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο είναι το μόνο ταμείο που βασίζεται στην ενεργή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων εντός της ευρωπαϊκής επιτροπής του. Η ETUC πιστεύει ότι η συμμετοχή τους αποτελεί σημαντική επιπρόσθετη αξία. Κατά συνέπεια, είναι υψίστης σημασίας να προβλέπεται τέτοιας μορφής συμμετοχή και σε άλλα διαρθρωτικά ταμεία, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Με τον ίδιο τρόπο, η ETUC πιστεύει ότι οι μελλοντικές ετήσιες συναντήσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κοινωνικών εταίρων θα πρέπει να εμπεριέχουν πραγματικές διαβουλεύσεις και επιμένει στη δημιουργία άλλων φόρουμ για τη διεξαγωγή συζητήσεων με τα κράτη μέλη και την Επιτροπή.

Οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει επίσης να έχουν πρόσβαση σε τεχνική βοήθεια για την ενίσχυση των ικανοτήτων τους, ιδιαίτερα στα νέα κράτη μέλη, ώστε να διευκολυνθεί η συμμετοχή τους στη διαχείριση και την υλοποίηση σχεδίων που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Είναι γεγονός ότι το σημερινό επίπεδο επενδύσεων των δημοσιονομικών πόρων της Ένωσης είναι σχετικά μέτριο σε σχέση με τα επιτευχθέντα θετικά αποτελέσματα, ιδιαίτερα σε σχέση με τον βαθμό βελτίωσης της κατάστασης των μειονεκτικών περιοχών και την αρχή πραγματικής σύγκλισης.

Επιπλέον, δεδομένων των φιλόδοξων στόχων των κρατών μελών για την ΕΕ σε σύγκριση με τους στόχους διέυρυνσης και τις Στρατηγικές της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ, το ύψος των πόρων δε μπορεί να παραμείνει στα σημερινά επίπεδα.

Κατά συνέπεια, η ETUC θεωρεί ότι, για τη διασφάλιση επιτυχούς έκβασης, οι προσπάθειες που καταβάλλονται για να δοθεί ώθηση στην ανάπτυξη, την απασχόληση, την ανταγωνιστικότητα και την αειφόρο ανάπτυξη των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

Λαμβάνοντας υπόψη το προτεινόμενο από την Επιτροπή όριο (1,24%), με βάση τη χρηματοοικονομική προοπτική για την περίοδο 2007-2013, η ETUC πιστεύει ότι το 0,41% που διατίθεται για την πολιτική συνοχής δεν επαρκεί για να πραγματοποιήσει η ΕΕ τους φιλόδοξους στόχους που τέθηκαν στα πλαίσια της συνεχούς προσπάθειας δόμησης της Ευρώπης.

ΟΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ 2007-2013

- Κύρια χαρακτηριστικά του ΕΚΤ 2007-2013
- Η αποστολή του ΕΚΤ
- Πεδίο δράσης
- Μέσα προγραμματισμού
- Ποιός είναι ο ρόλος των συνδικαλιστικών οργανώσεων;

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ 2007-2013

Κύρια χαρακτηριστικά

- Καλύτερη ενσωμάτωση στις ευρωπαϊκές προτεραιότητες στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης
- Καλύτερη ενσωμάτωση στους στόχους του ΕΤΠΑ
- Πλήρης ενσωμάτωση των καινοτόμων ενεργειών και της διεθνικής συνεργασίας

Σημείωση: Από την άποψη των συνδικαλιστικών οργανώσεων, το ΕΚΤ πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με:

- το νέο πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης 2007-2013
- Το 7^ο πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης
- Εθνικές, περιφερειακές και τοπικές ευρωπαϊκές πολιτικές

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΕΚΤ

1) Η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με την ώθηση της απασχόλησης και των ευκαιριών απασχόλησης (ποσότητα και ποιότητα)

- Πλήρης απασχόληση
- Ποιότητα εργασίας και παραγωγικότητα
- Κοινωνική ένταξη
- Άμβλυνση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών ανισοτήτων στον τομέα της απασχόλησης

Βλέπε

- Κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική απασχόλησης 2005-2008
- Στόχοι «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010»

ΟΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ 2005-2008 ΚΑΙ ΤΟ ΕΚΤ

- αρ. 17 να εφαρμοστούν πολιτικές απασχόλησης που θα στοχεύουν στην πλήρη απασχόληση, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία και στην ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής
- αρ. 18 να προωθηθεί μια προσέγγιση της εργασίας η οποία να βασίζεται στον κύκλο ζωής
- αρ. 19 να διαμορφωθούν αγορές εργασίας οι οποίες να ευνοούν την κοινωνική ένταξη, να ενισχυθεί η ελκυστικότητα της εργασίας και από οικονομικής άποψης για όσους αναζητούν εργασία, συμπεριλαμβανο-

- μένων των μειονεκτούντων ατόμων και των αέργων
- αρ. 20 να βελτιωθεί η κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας
- αρ. 21 να προωθηθεί η ευελιξία σε συνδυασμό με την ασφάλεια της απασχόλησης και να μειωθεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας, λαμβανομένου δεόντως υπόψιν του ρόλου των κοινωνικών εταίρων
- αρ. 22 Να εξασφαλιστεί η εξέλιξη του κόστους εργασίας και να θεσπιστούν μηχανισμοί καθορισμού των μισθών που να ευνοούν την απασχόληση
- αρ. 23 Να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο
- αρ. 24 Να προσαρμοστούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες ανάγκες δεξιοτήτων

ΣΤΟΧΟΙ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 2010»

ΟΙ ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Να μειωθεί κάτω του 10% ο μέσος όρος των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο
- Να αυξηθεί κατά 15% ο συνολικός αριθμός των αποφοίτων μαθηματικών, φυσικών επιστημών και τεχνολογίας
- Να αυξηθεί σε 85% το ποσοστό των νέων ηλικίας 22 ετών που έχει ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- Να μειωθεί κατά 20% το ποσοστό των μαθητών με ικανότητα ανάγνωσης ίση ή κατώτερη του επιπέδου 1 του προτύπου PISA
- Να αυξηθεί σε 12,5% το ποσοστό του ενήλικου πληθυσμού σε ηλικία μεταξύ 25 και 64 ετών που συμμετείχε σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης κατά τις 4 εβδομάδες που προηγήθηκαν της έρευνας

ΟΙ «ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ» ΣΤΟΧΟΙ

- Εκπόνηση και δοκιμασία ενός ευρωπαϊκού πλαισίου πιστοποίησης, με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα
- Εκπόνηση και δοκιμασία ενός συστήματος ακαδημαϊκών μονάδων
- Αναβάθμιση της συνεργασίας στον τομέα της ποιότητας με το ευρωπαϊκό δίκτυο διασφάλισης ποιότητας στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση.
- Προώθηση της χρήσης του Europass

ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΤ 2007-2013

Ως προς τους στόχους σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας

α) Προσαρμοστικότητα των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων

- 1) Δια βίου μάθηση, πρόσβαση στην κατάρτιση, ιδιαίτερα για εργαζόμενους χαμηλής κατάρτισης και μεγάλης ηλικίας, ανάπτυξη προσόντων και δεξιοτήτων, διάδοση των ΤΠΕ
- 2) Διάδοση καινοτόμων μεθόδων για την οργάνωση της εργασίας, την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας, επισήμανση επαγγελματικών αναγκών (συμπεριλαμβανομένων των αναδιαρθρώσεων)

β) Βελτιωμένη πρόσβαση στην απασχόληση

- 1) Ενίσχυση των υπηρεσιών εύρεσης εργασίας
- 2) Ενεργά και προληπτικά μέτρα για την επισήμανση των αναγκών: εξατομικευμένη κατάρτιση, ζήτηση εργασίας, έναρξη επιχείρησης, πρεσβύτεροι εργαζόμενοι, ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής
- 3) Δράσεις για τη βελτιωμένη πρόσβαση στην απασχόληση, μακροχρόνια απασχόληση και προοπτική μείωσης του διαχωρισμού και εξάλειψη των μισθολογικών ανισοτήτων για τις εργαζόμενες γυναίκες
- 4) Δράσεις για την παρότρυνση της συμμετοχής μεταναστών στην απασχόληση και της ένταξής τους και για τη διευκόλυνση της κινητικότητας των εργαζομένων.

γ) Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση των διακρίσεων

- 1) Πρόγραμμα ένταξης στην απασχόληση, εκπαίδευση και κατάρτιση για μη προνομιούχες ομάδες
- 2) Καταπολέμηση των διακρίσεων στην αγορά εργασίας

δ) Ανθρώπινο κεφάλαιο

- 1) Μεταρρυθμίσεις των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης (απασχολησιμότητα, προσαρμογή στις ανάγκες απασχόλησης, καινοτομία)
- 2) Δικτύωση των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρα και εταιρείες έρευνας και τεχνολογίας

ε) Εταιρικές σχέσεις και συμφωνίες με κοινωνικούς εταίρους και ΜΚΟ σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό και διεθνικό επίπεδο

ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΤ 2007-2013

Μόνο για τον στόχο σύγκλισης

α) Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο

- 1) Μεταρρυθμίσεις των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για την κοινωνία της γνώσης και τη Δια Βίου Μάθηση
- 2) Ενισχυμένη συμμετοχή στην εκπαίδευση και τη Δια Βίου Μάθηση (ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, διαχωρισμός μεταξύ των δύο φύλων, ποιότητα)
- 3) Ανθρώπινο κεφάλαιο στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας (πανεπιστήμια και ερευνητές)

β) Ενίσχυση της ικανότητας και της αποδοτικότητας των αρχών, των κοινωνικών εταίρων και των ΜΚΟ για τη διασφάλιση χρηστής διαχείρισης

- 1) Μελέτες, στατιστικές και εμπειρογνώμονες για τη βελτίωση της εκπόνησης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης των πολιτικών και των προγραμμάτων
- 2) Εξειδικευμένη κατάρτιση του προσωπικού των σχετικών αρχών, των κοινωνικών εταίρων και των ΜΚΟ.

Σημείωση 1: η αρμόδια αρχή για τη διαχείριση κάθε επιχειρησιακού προγράμματος θα στηρίζει τη δέουσα συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ

Σημείωση 2: αρθ. 5 παρ.3 του κανονισμού του ΕΚΤ: ένα δέον ποσό εκ των πόρων του ΕΚΤ διατίθεται για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων (κατάρτιση, δικτύωση, κοινωνικός διάλογος, ιδιαίτερη για την προσαρμογή των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων)

Σημείωση 3: Το ΕΚΤ μπορεί να στηρίξει διεθνικές και διαπεριφερειακές δράσεις (μερισμός πληροφοριών, ορθή πρακτική, κλπ.)

ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

- 1) Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της κοινότητας που προωθούν τη συνοχή
- 2) Εθνικά Στρατηγικά Πλαίσια Αναφοράς (ΕΣΠΑ) (μία ενιαία εικόνα και μία ενιαία στρατηγική για τους στόχους και τα ταμεία)
- 3) Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) του κράτους μέλους ή της περιφέρειας

ΕΚΤ 2007-2013 – ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Να επικεντρώνουν τους στόχους των συνδικαλιστικών οργανώσεων που σχετίζονται με την πραγμάτωση της αποστολής του ΕΚΤ σε διεθνικό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό, τόσο τομιακό όσο και διατομιακό επίπεδο.

Να χρησιμοποιούν τα φόρα ανταλλαγών και τις ευκαιρίες που προσφέρει το ΕΚΤ

Να διασφαλίζουν την ευρύτερη διάδοση αυτής της γνώσης (κατάρτιση/πληροφόρηση) μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των εργαζόμενων

1) Να επικεντρώνουν τους στόχους που σχετίζονται με την εφαρμογή του έργου του ΕΚΤ

- Πρόσβαση στην εκπαίδευση και στη Δια Βίου Μάθηση
- Επενδύσεις
- Οργάνωση του χρόνου εργασίας και κατάρτισης
- Ανάλυση επαγγελματικών αναγκών και αναγκών κατάρτισης
- Επικύρωση και αναγνώριση δεξιοτήτων
- Καινοτομία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση
- Διασύνδεση με τον κόσμο της απασχόλησης (ασκήσεις, εναλλακτική εκπαίδευση, περίοδοι μαθητείας)
- Ίσες ευκαιρίες
 - ο κοινωνικός διάλογος
 - «ευρείες» εταιρικές σχέσεις, ιδιαίτερα σε τοπικό επίπεδο
 - διαπραγμάτευση της κατάρτισης

2) Να χρησιμοποιούν τα φόρα ανταλλαγών και τις ευκαιρίες που προσφέρει το ΕΚΤ

α) Οι επιτροπές παρακολούθησης

Προετοιμασία

- Υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- Παρακολούθηση (σε εφαρμογή των εθνικών προτύπων)
- Αξιολόγηση

β) Άρθρο 5.3 του κανονισμού του ΕΚΤ

3) Διάδοση της γνώσης μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων

- Συνεργασία μεταξύ των διαφόρων τμημάτων
- Χρήση των ΤΠΕ
- Επιχείρηση προσθήκης μίας ενότητας σχετικά με τα διαρθρωτικά ταμεία 2007-2013 στα ήδη υπάρχοντα (ή «καθιερωμένα») προγράμματα κατάρτισης των συνδικαλιστικών οργανώσεων
- Ενίσχυση της προοπτικής για διεθνικές δραστηριότητες, με τη χρήση των δικτύων CES/ETUI-REHS

ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας υπέρ της συνοχής 2007-2013

Οι κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική απασχόλησης 2005-2008

Οι κατευθυντήριες γραμμές στους κανονισμούς του ΕΚΤ 2007-2013

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο (περίληψη) 2007-2013

Τα εθνικά ή περιφερειακά ΕΠ

Άλλα εθνικά, περιφερειακά, τοπικά έγγραφα προγραμματισμού (Σύμφωνο, Σύμβαση, κλπ.)

Roberto Pettenello

CGIL, Ιταλία

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

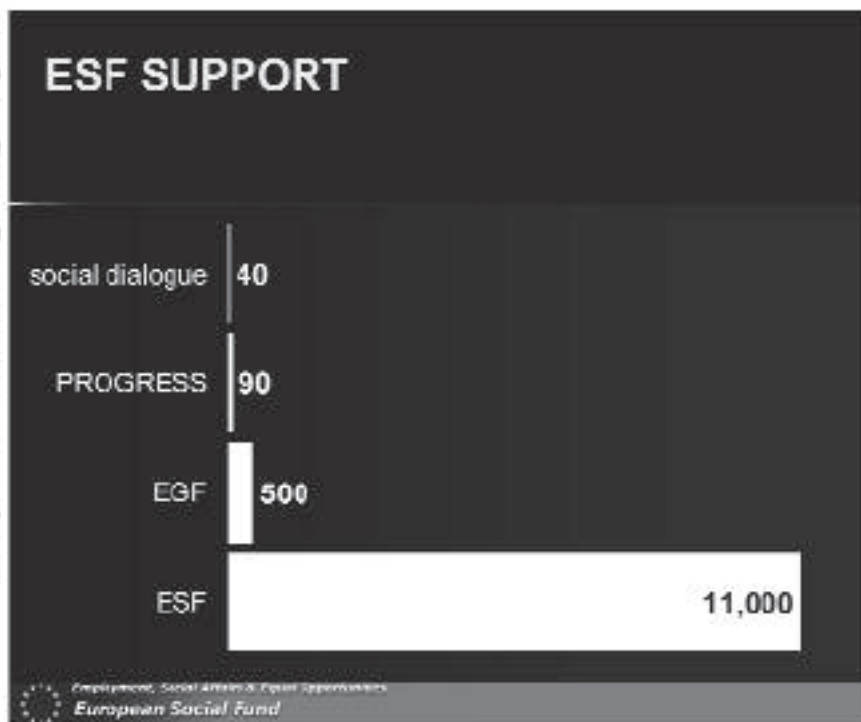
ESF Programming Round 2007-2013

ESF SUPPORT FOR SOCIAL PARTNERS

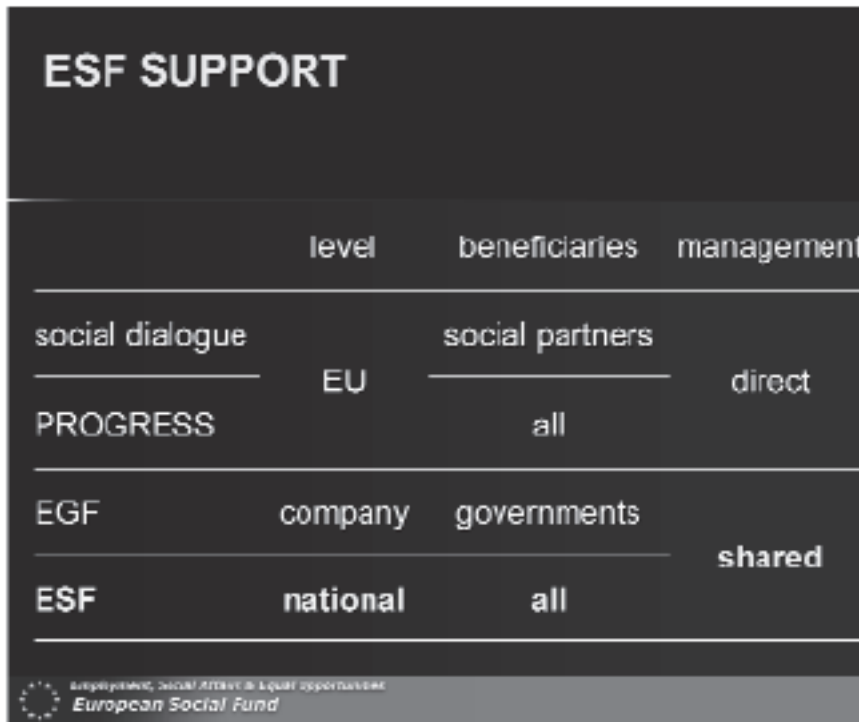

Employment, Social Affairs & Equal Opportunities
European Social Fund

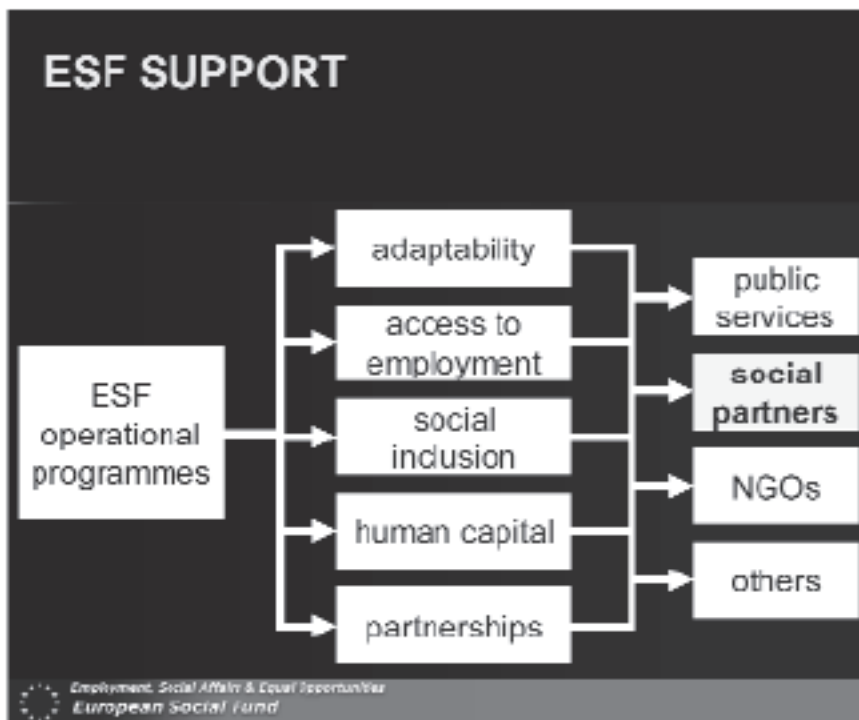
EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF REGULATION Art. 3 §1.e partnership

1. Within the framework of the Convergence & Regional competitiveness & employment objectives, the ESF shall support actions in Member States under the priorities listed below:

(...)

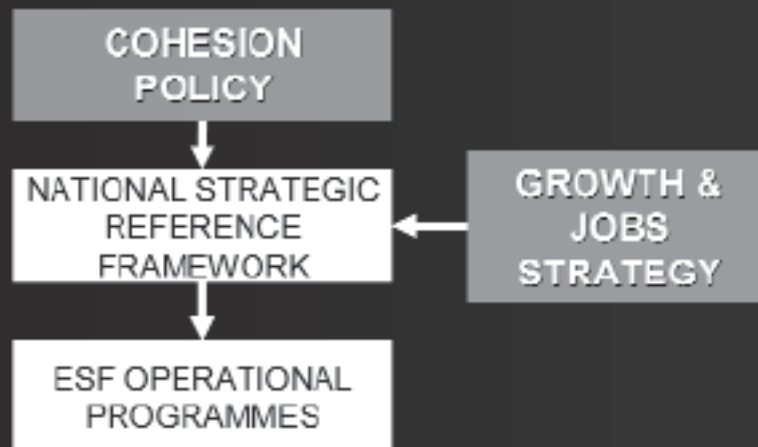
(e) promoting partnerships, pacts & initiatives through networking of relevant stakeholders, such as the social partners & NGOs, at the transnational, national, regional & local levels in order to mobilise for reforms in the field of employment & labour market inclusiveness

Employment, Social Affairs & Equal Opportunities
European Social Fund

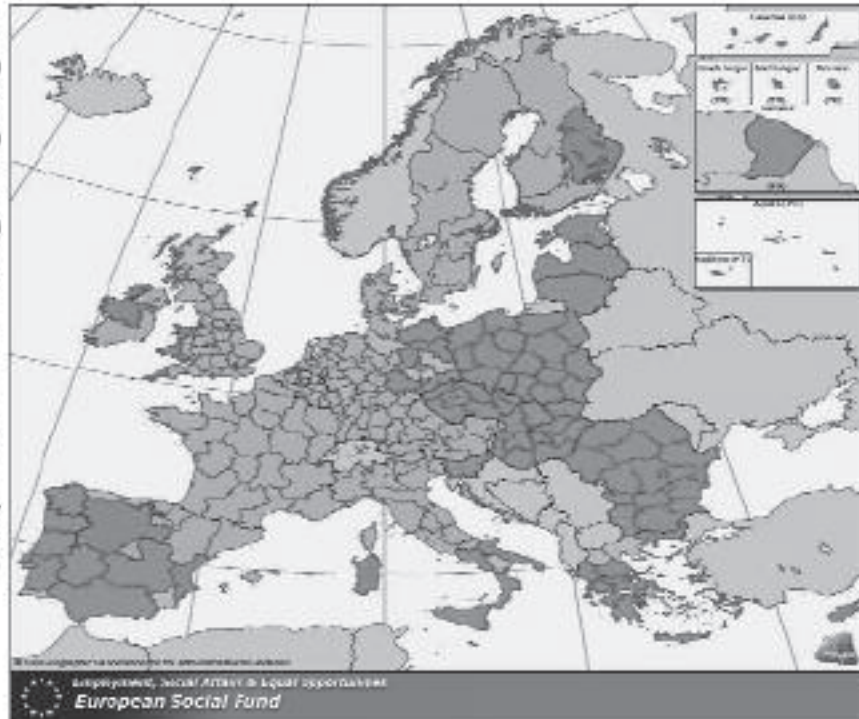
EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF SUPPORT

Employment, Social Affairs & Equal Opportunities
European Social Fund

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF REGULATION Art. 3 §2.b capacity building

2. Within the framework of the Convergence objective (incl. transitional regions), the ESF shall support actions (...):
- (b) strengthening institutional capacity & the efficiency (...), where relevant, of the social partners (...), in particular by promoting:
 - (ii) capacity building in the delivery of policies & programmes in the relevant fields, including with regard to the enforcement of legislation, especially through (...) specific support to (...) social (...) partners (...)

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF REGULATION Art. 5 governance

2. The Member States shall ensure the involvement of the social partners & adequate consultation & participation of other stakeholders, at the appropriate territorial level, in the preparation, implementation & monitoring of ESF support.
3. The managing authority of each operational programme shall encourage adequate participation of the social partners in actions funded under Art. 3.

Employment, Social Affairs & Equal Opportunities
European Social Fund

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF REGULATION Art. 5 partnership

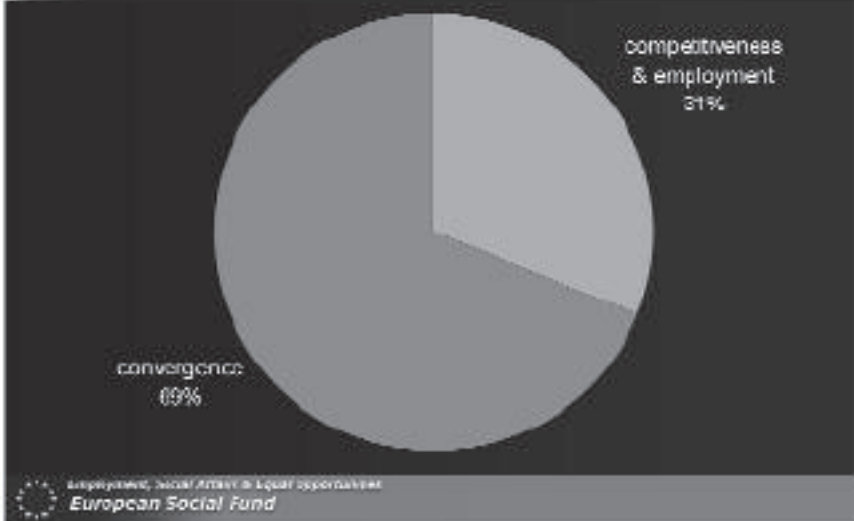
3. *(continued)*
Under the Convergence objective, an appropriate amount of ESF resources shall be allocated to capacity-building, which shall include:
 - training
 - networking measures
 - strengthening the social dialogue & activities jointly undertaken by the social partners, in particular as regards adaptability of workers & enterprises referred to in Article 3(1)(a).

Employment, Social Affairs & Equal Opportunities
European Social Fund

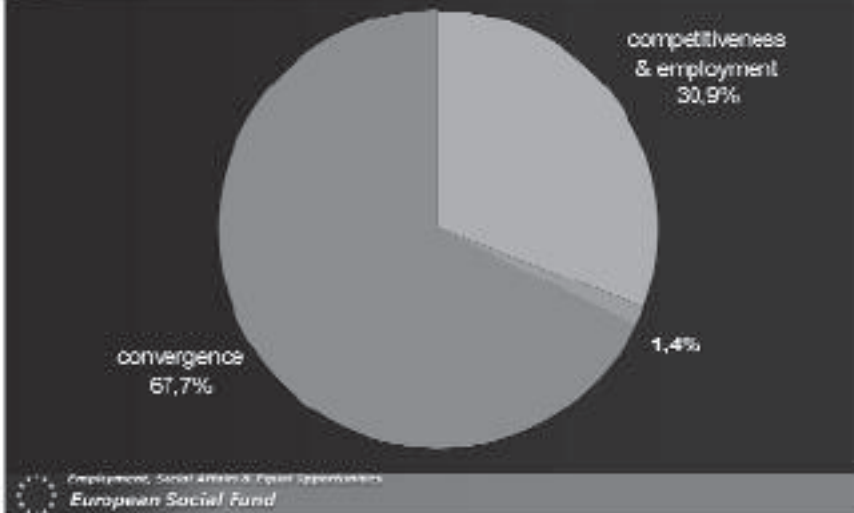
EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF SUPPORT

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF SUPPORT potential: +/- 1Bn € 2007-13

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF SUPPORT IN OPs SURVEY – 13 REPLIES

Austria	Finland
Germany	Luxembourg
Greece	Netherlands
Italy	
Spain	
Malta	
Hungary	
Poland	
Estonia	
Lithuania	

Employment, Social Affairs & Equal Opportunities
European Social Fund

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

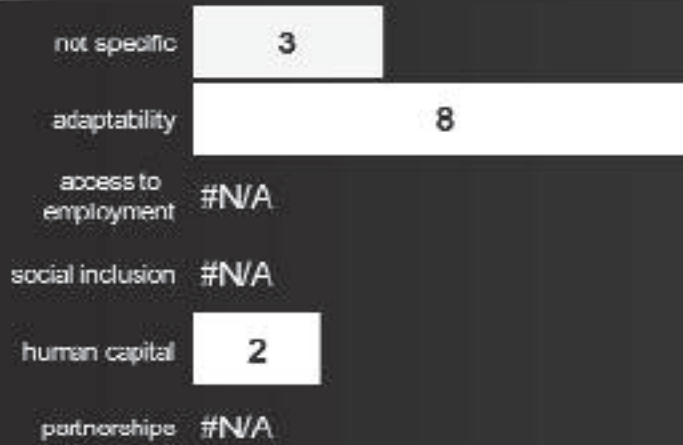
ESF SUPPORT IN OPs appropriate amount?

Employment, Social Affairs & Equal Opportunities
European Social Fund

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF SUPPORT IN OPs which priority?

 Employment, Social Affairs & Equal Opportunities
European Social Fund

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF SUPPORT IN OPs

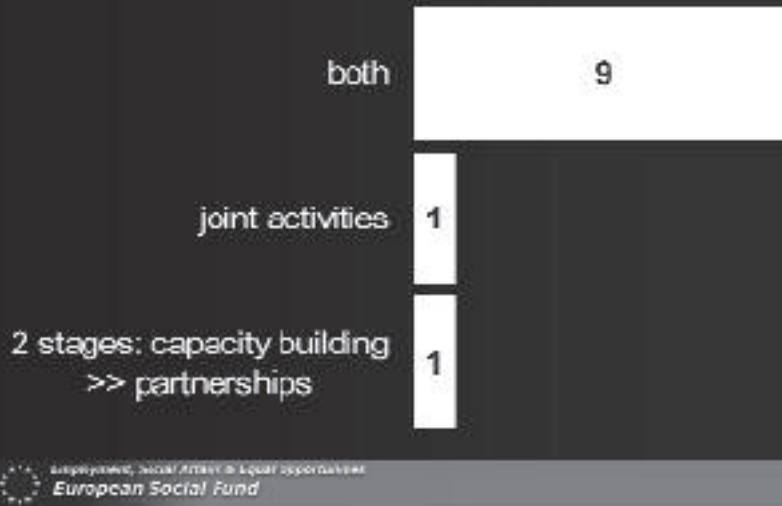
Eligible activities

- webpage
- research projects & studies
- legal aid services
- capacity building
- training systems
- development of professional qualification system
- training / counselling
- collection & dissemination of best practices
- social dialogue at sectoral level
- etc.

 Employment, Social Affairs & Equal Opportunities
European Social Fund

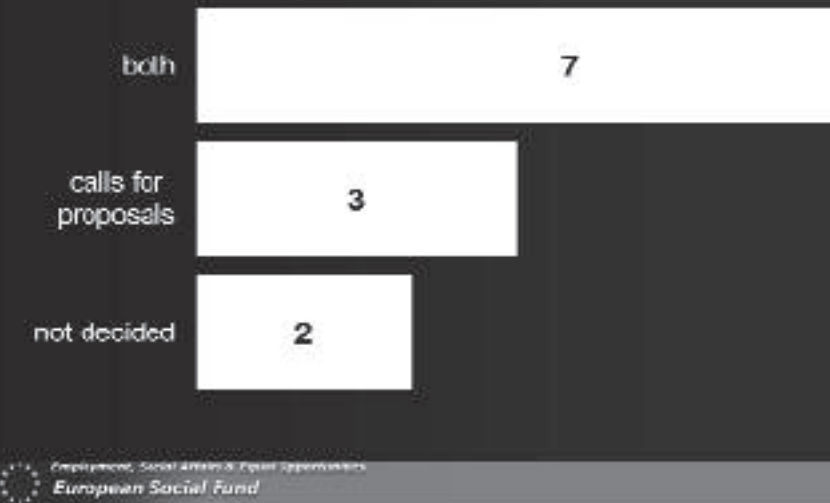
EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF SUPPORT IN OPs capacity-building / joint activities

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

ESF SUPPORT IN OPs calls for proposals / tenders

EUROPEAN SOCIAL FUND
50 years investing in people

MORE INFO

[HTTP://EC.EUROPA.EU/ESF](http://ec.europa.eu/esf)

 Employment, social affairs & equal opportunities
European Social Fund

Dominique BE

ΓΔ Απασχόληση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

ΕΚΤ:	http://ec.europa.eu/employment_social/esf/
Υπηρεσία πληροφοριών ΕΕ:	http://www.etui-rehs.org/education/eu_information_service
Progress:	http://ec.europa.eu/employment_social/progress/index_en.html

ETUI-REHS
European Trade Union Institute

RESEARCH

EDUCATION

HEALTH & SAFETY

Boulevard du Roi Albert II, 5 box 4
B - 1210 Brussels
Tel : +32.2.224.04.70
Fax: +32.2.224.05.02
Email: etui-rehs@etui-rehs.org
<http://www.etui-rehs.org/>